

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః|అస్మద్గురుభ్యో నమః|

12. ఉద్వాహా పూర్వే ఆచరణీయ వ్రతాని|

సామ శాఖీయులు బ్రహ్మదారి గృహస్థాశ్రమము స్వీకరించు ముందు 15 వ్రతములు జరుప వలెను.

1. ఉపనయన వ్రతమున శ్రావణి 2. ఉపనయన వ్రతమున అనుప్రవచనీయం 3. గోదాన వ్రతమున చౌళము 4. గోదాన వ్రతమున ఉపనయము 5. గోదాన వ్రతమున శ్రావణి 6. గోదాన వ్రతమున అనుప్రవచనీయం 7. వ్రాతక వ్రతమున ఉపనయనం 8. వ్రాతక వ్రతమున శ్రావణి 9. వ్రాతక వ్రతమున అనుప్రవచనీయం 10. ఆదిత్య వ్రతమున ఉపనయనం 11. ఆదిత్య వ్రతమున శ్రావణి 12. ఆదిత్య వ్రతమున అనుప్రవచనీయం 13. ఉపనిష ద్వ్రతమున ఉపనయనం 14. ఉపనిష ద్వ్రతమున శ్రావణి 15. ఉపనిష ద్వ్రతమున అనుప్రవచనీయం|

అవకాశానుసారము ఈ 15 వ్రతములు అన్నియు వేరు వేరుగ కొందరు చేయుదురు. అవకాశము లేని వారు పైన వ్రాసిన మొదటి 6 విధిగా చేసి, మిగిలిన వ్రాతక, ఆదిత్య ఉపనిష ద్వ్రతములు మొత్తము 9 బదులు, సమాన తంత్ర పద్ధతిలో, సంకల్పములో ఉపనయనం, శ్రావణి, అనుప్రవచనీయం చేర్చి 3 వ్రతములుగా చేయుదురు. అనగా సమాన తంత్ర విధానముతో కలిపి 6+3 చేయవలెను. ఈ 6+3 క్రింద చేర్చ బడినవి.

వ్రాతక, ఆదిత్య ఉపనిష ద్వ్రతములు 9 వేరు వేరు గా చేయు విధానము ఉద్వాహాము తరువాత వేరుగా చేర్చబడినది.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

ఉపనయన, గోదాన, వ్రాతక, ఆదిత్య, ఉపనిషద్వ్రతములు, స్నాన కర్మ, ఉద్వాహాములకు కావలసిన ద్రవ్యములు|

శుభాక్షతలు, తములపాకులు, పోక చెక్కలు, పుష్పములు, పూల దండలు, దర్బలు, సమిధలు 200, తువ్వాళ్ళు 3 జతలు, పంచ పాలికలు, నవ ధాన్యములు 1. ధాన్యము, 2. మినుములు, 3. కందులు, 4. నువ్వులు, 5. బొబ్బర్లు, 6. ఉలవలు, 7. ప్రత్తిగింజలు, 8. ఆవాలు, 9. అనుములు లేక రాజ మాషములు, మంగళ సూత్రములు, సూత్రములు సన్నికల్లు, పొత్తము, లాజలు, యజ్ఞోపవీతములు 4 జతలు, సాంబ్రాణి, కర్పూరము, చందనం, తేనె, కొబ్బరికాయలు 12, పుట్ట మన్ను, నూలు కండి, కొబ్బరి బొండ్లములు 12, చిల్లర, అరటిపండ్లు, దర్బ పింజులీ: 3, మౌంజీ, పలాశ దండము, 25 దర్బలతో కూర్చములు 2, కృష్ణాజినము, కూర్చములు, బియ్యము విస్తరాకులు, కొయ్య చితుకులు , చిన్న కట్టెలు, మామిడి కొమ్మలు.

తిరువారాధనం సమాప్య.

ఆచార్య: అగ్ని సంధానం, ఔషాసనం కృత్వా|

విచ్చిన్నాపాసనాగ్ని సంధాన ప్రకారః|

సాదా సామం|

హరి: ఓం! సాక్షి? దాత! సర్వ సస్వతాగ్రామ్నా, తా! ఓ లో వాత! ప్రా, లో య
 ఓవాల! ఆతా ఇంద్రా! స్యా, గణక కా, అ, మా, అ, యాంజ, జాఅం! సాక్షి? నిమ్మ
 ఎ, లోక్ ధామయా, అసిషాం!! ౭!!

సర్వభ్యః శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|స్వామినః **విచ్చిన్నాపాసనాగ్ని సంధాన కర్మారంభ ముహూర్త** స్మముహూర్తో స్వీతి
 భవంతో మహానోఽను గృహ్లాన్తు|అశేష హి పరిషత్ మదీయాం విజ్ఞాపనాం వాచమవ ధార్య|మయా సమర్పితాం ఇమాం
 సావర్ణిం|యత్కించిత పరిషత్ దక్షిణాం|యథా శక్తి దక్షిణాం|యథోక్త దక్షిణా మివ స్వీకృత్య|ఆవయో: **విచ్చిన్నాపాస**
నాగ్ని సంధాన కర్మ కర్తుం|అధికారో భూయా దిత్యను గృహాణ|లగ్నస్య సర్వే గ్రహాః శుభ ఏకాదశ స్థాన ఫలదాః సుప్ర
 సన్నా భూయాసు రిత్యను గృహాణ|ఉత్తరే కర్మణ్యవిష్ణు మస్త్వీ త్యను గృహాణ|

పత్న్యా సహ దర్శిప్నాఽఽనీనః|దర్శాన్ ధారయమాణః|పవిత్ర పాణిః|

ఆచమ్య|అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః(బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|**నారాయణాయ నమః**(బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|**మాధవాయ నమః**
 (ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|**గోవిందాయ నమః**(ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|**విష్ణవే నమః**(చూపుడు వ్రేలితో
 కుడి ముక్కు)|**మధుసూదనాయ నమః**(చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|**త్రివిక్రమాయ నమః**(చిటికెన వ్రేలితో కుడి
 చెవి)|**వామనాయ నమః**(చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|**శ్రీధరాయ నమః**(మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|**హృషీ కేశాయ**
నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|**పద్మనాభాయ నమః**(అరచేతితో కుడి)|**దామోద రాయ నమః**(అరచేతితో శిర
 స్సు తాక వలెను)

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
 భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరోం||**ద్విః||**
శ్లో||శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం|ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోప శాంతయే|
శ్లో||యస్య ద్విరద వక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం|విష్ణుం నిష్ణుంతి సతతం విష్వక్సేనం తమా శ్రయే|

ఆరప్స్యమాణ కర్మణః|అవిఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం, ఆదౌ విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే|

విష్వక్సేనారాధానం|

ఓం విష్వక్సేనాయ విద్మహే|వేత్ర హస్తాయ ధీమహి|తన్నో విష్వక్సేనః ప్రచోదయాత్|శ్రీమతే విష్వక్సేనాయ నమః|
ధ్యాయామి|ఆవాహయామి|ఆసనం సమర్పయామి|పాదయో: పాద్యం సమర్పయామి|హస్తయో: అర్ఘ్యం సమర్పయా
మి|ఆచమనీయం సమర్పయామి|స్నానం|ఆపోహిష్టామ యోభువః|తాన ఊర్ధ్వే దధాతన|మహారణాయ చక్షసే|యోవ
శ్చివతమో రసః|తస్య భాజ యతే హనః|ఉశితీరివ మాతరః|తస్మాదరంగ మామవో|యస్యక్షయాయ జిన్వధా|ఆపోజన
యథాచనః|ఇతి మంత్రేణ స్నానం సమర్పయామి|స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్ప యామి|వస్త్రార్థం అక్షతాన్
సమర్పయామి|ఉపవీతార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి|గంధం సమర్ప యామి|పుష్పాణి సమర్ప యామి|ధూప
మాఘ్రూపయామి|దీపం దర్శయామి|శ్రీమతే విష్వ క్సేనాయ నమః|గుడిపహార వైవేద్యం సమర్పయామి|ఓం భూర్భువ

స్సువః|ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|సత్యంత్యరేన పరిషిం చామి|అమృత
మస్తు|అమృతోప స్తరణ మసి|ఓం ప్రాణాయ స్వాహా|ఓం అపానాయ స్వాహా|ఓం వ్యానాయ స్వాహా|ఓం సమానాయ
స్వాహా|ఓం ఉదానాయ స్వాహా|ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా|శ్రీ గోవిందాయ నమః|**మధ్యే మధ్యే పానీయం** సమర్పయామి|
అమృతా పిదానమసి|**ఉత్తరాపోశనం** సమర్పయామి|**హస్త ప్రక్షాళనం** సమర్ప యామి|**గండూషం** సమర్పయామి|**పాద**
ప్రక్షాళనం సమర్పయామి|**ఆచమనీయం** సమర్పయామి|**తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం** సమర్పయామి|(అక్షతైః)
సర్వోపచారాన్ సమర్పయామి|

ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః|తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్|

తేహనాకం మహిమాన స్సచంతే|యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సంతి దేవాః||

శోభన కాల్ పునరాగమనాయ చ|విష్వక్సేన ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి|శ్రీమతే విష్వక్సేనాయ నమః|యథా స్థాన
ముద్వాసయామి|**ఇతి విష్వక్సేన పూజాం కృత్వా|**

సంకల్పం|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వరే
ణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో||**ద్వ్యః||**
శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
ద్వితీయ పరార్ధే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే| జంబూ ద్వీపే|భారత వర్షే|భరత
ఖండే|

[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయోర్మధ్య
ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----

నక్షత్ర యుక్తాయాం| శుభ యోగ| శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ|**శ్రీ భగవదాజ్ఞ**
యా భగవత్ప్రొకర్య రూపం|అనయా మమ ధర్మ పత్న్యా సహ విచ్ఛిన్నౌపాసనాగ్ని సంధానం కరిష్యే|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితు ర్వ
రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|
పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం-----శుభ తిధౌ **శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రొకర్య రూపం|అనయా**
మమ ధర్మ పత్న్యా సహ విచ్ఛిన్నౌపాసనాగ్ని సంధానం కరిష్యే|పత్న్యాః హస్తే అపః ప్రోక్ష్య|పత్న్యార్ధం పత్న్యాః హస్తే
ఉత్తరగ్రం దర్శముష్టిం దత్వా|అపః ప్రోక్ష్య|దర్శముష్టిం గృహ్ణీయాత్|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్తంఢిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|త దవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్తో|
మధ్యే|ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమూహానం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేధసే|రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నో, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్యం|కృణువామ హవీంపితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయా ధియో|
అగ్నో, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నో,
సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమూహ్యా|

భూమి జపం|(2 దర్భలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠ, మధ్యమ, అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ
పట్టుకుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్య|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తుః పరావసో స్సహ పాప్మనా|ఆవసో స్సదన సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్యణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం
భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద
మాసనం|ఇద మర్చనం|ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్థరణ|పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్థణయ్యాత్|మూలా న్యగై
చ్చాద యన్| త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య|(కూర్పముతో నలువైపుల వేసిన దర్భలు 3 లేక 5 పర్యాయములు
తాకి)

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరారములుగా 2 దర్భలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః|

“పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భారే ఛేదన|న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన|“విష్ణోర్మనసా
పూతయేష్టః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య”|“దేవస్తా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో స్సూర్యస్య రశ్మిభిః” ఇత్యదగ్రే,
అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రిరాజ్య ముత్పు నాతు|అద్భుక్య|ఉదగ్రే అగ్నావఽను ప్రహరేత్|ఆజ్యమ
ధిశిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్థరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ ధిశిత్య|జ్వల దేక్షక దర్భేణ ద్వీరవ జ్వాలయేత్
ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భారే ప్రచ్ఛిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్వగ్ని కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం
ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తా నిధాయ|ఇత్యాఽఽజ్య సంస్కారః|

పరిషేచన పర్యుక్షణ | అదితేఽను మన్యస్వ | అనుమతేఽను మన్యస్వ | సరస్వతేఽను మన్యస్వ | దేవ సవితః ప్రసువ |
యజ్ఞం ప్రసువ | యజ్ఞ పతిం భగాయ | దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు | వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు |

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః | జాతవేధసే నమః | సహోజసే నమః | అజిరాప్రభవే నమః | వైశ్వానరాయ నమః | నర్యాపసే నమః | పంక్తిరాధసే
నమః | వినర్పణే నమః | **(తండులైః)** శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః | **(అక్షతైః)** సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః |

ఇద్ము | (షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య | అస్మిన్ మమ విచ్ఛిన్నాపాసనాగ్ని సందాన హోమ కర్మణి | **బ్రహ్మన్ | ఇద్ము మాధాస్య** | 'ఆధత్స్వేతి' బ్రహ్మ
"ప్రతి వచనం" | **ఏకాం సమిధమాదాయ** (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పఠచి, మిగిలిన 15 సమిధలు)
ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్ | అగ్నా ప్రహరతి |

అర్చనా (తండులైః) | పావక మగ్ని మభ్యర్చయామి | **(అక్షతైః)** | బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి | ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి |

ప్రపదం | త్వణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య | **(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)**

"ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే | ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ | శ్రద్ధా చ, ప్రీతిశ్చ | సత్యంచా, క్రోధం చ | త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ | ధర్మశ్చ, సత్వంచ |
వాక్చ, మనశ్చ | ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ | తాని ప్రపద్యే | తాని మామవంతు | ఓం భూర్భువస్సువరో | మహాంత మాత్మానం
ప్రపద్యే | తస్మై విరూపాక్షేసి దంతాం జహి | తస్యతే శయ్యాపర్ణే | గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం | యద్దే వానాం హృద
యాని | అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని | బలభ్య చ్చ బలసా చ్చ | రక్షతో ప్రమినీ | అనిమిషిత స్సత్యం | యతే
ద్వాదశపుత్రాః | తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే | కామ ముపరేణ | యజ్ఞేన యాజయిత్వా | పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి |
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం | మను ష్యేషు బ్రాహ్మణో వై | బ్రాహ్మణ ముపధావతి | ఉపత్వా ధావామి | జపం తమామా
ప్రతిజామి | జుహ్వాం తమామా ప్రతి హాషి | కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షీ | త్వాం ప్రపద్యే | త్వయా ప్రసూ తాం | ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి | తన్మ సమ్మ ధ్యతాం | తన్మ ఉపపద్యతాం | సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు | శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు | తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి | సముద్రాయ విశ్వ వేధసే | తుధాయ విశ్వ వేధసే | శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే | సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః | దేవకృత స్వైవ సోవయ జనమసి | మనుష్య కృత స్వైవ సోవయ జన
మసి | పితృ కృత స్వైవ సోవయ జనమసి | అస్మ త్కృత స్వైవ సోవయ జనమసి | యద్దివాచ నక్తం చైన శ్చకృమత స్యావ
య జనమసి | యత్స్వపంతశ్చ జాగృతశ్చ, ఏన శ్చకృమత శ్చావయ జనమసి | య ద్విద్వాంస శ్చాఽవిద్వాంస శ్చకృమ
త స్యావయ జనమసి | ఏనస ఏనసో వై జనమసి | పునర్మామీ త్సింద్రియం | పున రాయుః పునర్భగః | పునద్రవిణ మైతు
మాం పునర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం | పునర్మనః పునరాత్మాన మాగాత్ | పునశ్చక్షుః పునశ్శోత్ర మాగాత్ | పునః ప్రాణః పున
రాధీత మాగాత్ | వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత శ్చిష్టతు మే మనోఽమృతస్య కేతుః | **ఇతి త్రిరావృ త్తిః |**

(సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ) (చేతిలోని సమిధాదులు ఈశాన్య దిశలో ఉంచి) అప వుప స్పృశ్య | అత్రీ, దేవి
గాయత్రీ, కుత్స్సేనుష్టుప్ సూర్యః | **తాం సమిధమాదాయ** (ఈశాన్య దిశలో ఉంచిన సమిధ) **ప్రోక్ష్య** | అగ్నా ప్రహరతి |

హోమాని |

(దర్శి వివేకః | ఆజ్య పాత్రస్య ఉదగ్గాగే విద్య మానా దర్శి, ఇతర దర్శి | దక్షిణ దిశి వర్ణమానా దర్శి, ప్రధాన దర్శి)

అంగాహుతి: (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా| సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధానాహుతయ: ప్రధాన మన్వా రణ్డాయాం(ప్రధాన దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|(త్రి:)| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా|(త్రి:)| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా|(త్రి:)| సూర్యా యేద న్నమమ| పునః| ఓం భూ స్వాహా| (ద్వాదశ)| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా|(ద్వాదశ)| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా|(ద్వాదశ)| సూర్యా యేద న్నమమ| పునః| ఓం భూ స్వాహా|(త్రి:)| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా|(త్రి:)| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా|(త్రి:)| సూర్యా యేద న్నమమ|

తతః ఉత్థాయ| కృతాంజలి పుటః|

1. అగ్నిం దూతం వృణీమహే| హోతారం విశ్వ వేదసం| అస్య యజ్ఞస్య సుకృతోం|
2. అగ్నిర్మూర్తా దివః కకుత్| పతిః పృథివ్యా అయం| అపాం రేతాంసి జిన్వతోం|
3. అగ్ని స్తిగ్మేన శోచిషా| యంస ద్విశ్వం నియంత్రణం| అగ్ని ర్నో వంసతేరయోం
4. అగ్నే రక్షాణోం హసః| ప్రతిష్ఠ దేవరీ రిషః| తపిష్ఠీ రజరో దహోం|

ఇతి చతు ఋజం జపేత్|

అథ ఉపవిశ్య|

(ప్రధాన దర్వా)| అగ్న ఆయాహి వీతయే, గృణానో హవ్య దాతయే, నిహోతా సత్సి బర్హిషి స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| అగ్నిం వో వృధంతం, అధ్వరాణాం పురూతం, అచ్ఛానప్తే సహస్వతే స్వాహా| అగ్న యిద న్నమమ| నమస్తే అగ్న ఓజసే, గృణంతి దేవ కృష్ణయః, అమైరమిత్ర మర్దయ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఉప త్వాగ్నే దివే దివే, దోషావ స్తర్దియా వయం, నమో భరంత ఏమ పి స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| సోమం రాజానం వరుణం, అగ్నిమన్వా రభామహే, ఆది త్యం విష్ణుం సూర్యం| బ్రహ్మణం చ బృహ స్పతిం స్వాహా| సోమా యేద న్నమమ| అగ్నయే, స్విష్ఠ కృతయే స్వాహా| అగ్న యే, స్విష్ఠకృత యిదం న మమ| **ఇతి ప్రధానాహుతయః|**

ఉపరిష్ఠా త్తంతం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా| సూర్యా యేద న్నమమ| ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా| ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వా జాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయాణాం స్వాహా”| ప్రజాపత య యిదం న మమ| **అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం**(ఇంతకు ముందు ఇద్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను హోమాగ్నిలో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా| సూర్యా యేద న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| పాహినో విశ్వ వేదసే స్వాహా| విశ్వ వేదస యిదం న మమ| యజ్ఞం పాహి విభా వనో స్వాహా| విభావస యిదం న మమ| సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా| శతక్రతవ యిదం న

మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్య త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్మః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్వియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయంగుస్యామ పతయోరయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్చః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిధు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పున ర్మామీ త్సింద్రియం, పున రాయః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతుమాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ| అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చధాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిదదే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా| శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్ప్రసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్ప్ర సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య నిధనా చరాణి, ఇదం తద్ గ్నో అన్వర్ణో భవామి, జీవ స్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్ప్ర సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్వా)

అస్మిన్ మమ విద్విన్నాపాసనాగ్ని సందాన హోమ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస,
విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్ని యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వా
జాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజా
పతయ యిదం న మమ|సువ స్వాహా| సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్యు| ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|శ్రీ భగవదా
జ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|(ఇతర దర్శ్యా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా, నారా
యణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ
స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరాయేద
న్నమమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|
దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు| (ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రముతో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతితో తడప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|“అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ(ఒక సారి మంత్ర ముతో), ద్విః
తూష్టిం(రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్ష్య|ఏకం దర్భం అంకే నిదాయ|(ఒకేఒక దర్భను ఒడి
లో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం తవ
స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధి పతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్న మమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్భ
లన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వృషస్సుశ్య|అంకే దర్భమాదా
య|(ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్భను)శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ|(అని అగ్రము నుండి మొద
లు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా|

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమృత మసి|తాంత్యా
విద్యా| శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్తరిక్షం పాదః|ద్యౌః పాదః|సముద్రః పాదః|ఏషాసి శబలి తాంత్యా|సాన
యిష మూర్జం|దుక్ష మదో ధ్ధారాన్|శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా|వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి
పరమాత్మన యిదం న మమ|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిదాయ|

అను పరిషేదన పర్యుక్షణం| అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః| అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః| సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః| దేవ సవితః
ప్రాసావీః| యజ్ఞం ప్రాసావీః| యజ్ఞ పతిం భగాయ| దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః| వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః|
బ్రహ్మణో ద్వాసనం| బ్రహ్మణే నమః| దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి| బ్రహ్మణే నమః| యథాస్థాన
ముద్వా సయామి|

వామదేవ్యం| కా ౪౧ యాత| న యాత్ర శ్చ, అశ్రాతే, భువతే| ఉతా తే, ౧౧౧? సాదో, వృధ,
స్యా| ఖా తా | బె ౧౨ హా, హా| క తా : యా, అశదా| ప్త ౪౧ యా, హా, ఓ|
హిం తా? మ్మా ౧౧౪ అ| వా, ౨౨ అర్థో, ఓహా|| ౨||
కా ౪౧ స్వాత| స యాత్ర త్యేఽ, మాదా, నాతం| మాం తా | హి ౧౧౧? స్థోఽ, మాతా
దంధా| సా తా | బె ౧౨ హాఽ, హా| ద్య తా : ధా, అదిదా| రు ౪౧ జో, హో, ఓ|
హిం తా? మ్మా ౧౧౪ అ| వా, అ ౨౧ నో, ఓహా|| ౨||
ఆ ౪౧ బిశా| మా యాత్ర తాత, స్వాతవీ, నాతం| ఆ తా | వి ౨౧ తాత, జరాశ్రీ|
ఇతాం తా | బె, ౧౨ హాఽ, హా| శ తా : తా, అంభవ| సి ౪౧ యాహా, ఓ|
హిం తా? మ్మా ౧౧౪ అ| తా, ౨ అయో, ఓహా|| ౨||

శాన్తి జపం

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ| దూతీ సదా వృధ స్సఖ| కయా శచిష్టయా వృత| కస్త్యా సత్యో మదానాం| మంహిష్టో మత్సదం
ధసః| దృడాచి దారుజే వసు| అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్యణాం| శతంభవా స్యూతయే| భంద్రం కర్ణేభి శృణుయామ
దేవాః| భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్య జితాః| స్థిరై రంగై స్సుష్టువాంస స్తనూభిః| వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః| స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ
శ్రవాః| స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః| స్వస్తి నః తార్ష్యోఽరిష్ట నేమి| స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్గదాతు| త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి|
ప్రతిష్ఠాయా త్రిష్ఠంతి| ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం| ప్రజాపతాయా ప్రతిష్ఠాయా త్రిష్ఠంతి| పశవో వై వామదేవ్యం| పశు ప్యవ
ప్రతిష్ఠాయా త్రిష్ఠంతి| శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం| శాంతాయా ప్రతిష్ఠాయా త్రిష్ఠంతి| ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అగ్ని సంధానం సమాప్తం

ఔపాసనమ్

మంత్రం

“ఓం ఉపావరోహ జాతవేదః, పున స్వం దేవేభ్యో, హవ్యం వహనః ప్రజానన్| ఆయుః ప్రజాం, రయి మస్మాసు ధేహి, అజస్రో
దీదిహినో దృణే హా”| ఇతి మంత్రేణ, ఏకం సమిధం, తండులం, విచ్చిన్నోపాసనాగ్నౌ హుత్వా|

ప్రాణానాయమ్య| ఓం భూః| ఓం భువః| ఓం సువః| ఓం మహాః| ఓం జనః| ఓం తపః| ఓం సత్యం| ఓం తత్స వితుర్వ
రేణ్యం| భర్గో దేవస్య ధీమహి| ధియోయోనః ప్రచోదయాత్| ఓమావో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|

|| ద్విః ||

సంకల్పం

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద| అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య| శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా| ప్రవర్తమానస్య| ఆద్య బ్రహ్మణః|
ద్వితీయ పరార్థే| శ్వేతవరాహ కల్పే| వైవస్వత మన్వంతరే| కలియుగే| ప్రథమ పాదే| జంబూ ద్వీపే| భారత వర్షే| భరత
ఖండే|

[అమెరికా దేశీ|కొండ ద్వీప|రమణక వర్షే|బంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్లీ పర్వతయో ర్మద్య ప్రదేశీ|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసర:-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం| శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్కైంకర్య రూపం|అనయా మమ ధర్మ పత్న్యా సహ, పూర్వే ద్యు: సాయ మౌపాసనం|అద్య ప్రాత రౌపాసన
హోమం చ తండులై ర్హోష్యామి|

పున: ప్రాణానాయమ్య|

ఓం భూ:|ఓం భువ:|ఓం సువ:|ఓం మహా:|ఓం జన:|ఓం తప:|ఓగుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య
ధీమహి|ధియోయోన: ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మభూర్భు వస్సు వరోం|
పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యా-----శుభ తిధౌ శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం|అతీత,
అనేక, సాయం, ప్రాత రాహుతీనాం|అకరణ ప్రాయశ్చిత్తార్థం|హోమ ద్రవ్య ప్రతినిధి, యత్కించిత హిరణ్యం, యస్మై కస్మై
శ్రీవైష్ణవాయ సంప్రదదేద న్నమమ|

పరిషేచన పర్వక్షణ|

అదితేఽను మన్యస్య|అనుమతేఽను మన్యస్య|సరస్వతేఽను మన్యస్య|దేవసవితే: ప్రసువ|యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ
పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వ: కేతపూ: కేతన్న: పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకార: (అక్షతై:)అగ్నయే నమ:|జాతవేధసే నమ:|సహోజసే నమ:|అజిరాప్రభవే నమ:|వైశ్వానరాయ నమ:|
నర్యాపసే నమ:|పంక్తిరాధసే నమ:|విసర్వణే నమ:|(తండులై:)|శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమ:|(అక్షతై:)|సర్వేభ్య శ్రీవైష్ణవేభ్యో
నమ:|

తండులాహుతి:|

పత్న్యా: హస్తే ప్రోక్ష్య|తండులం దత్వా|పున: ప్రోక్ష్య|హోష్యామి|'జుహుధీ' తి ప్రత్యుక్తి:|పత్న్యా: హస్తాత్ తండులం అర్ధాశం
గృహ్ణీయాత్(భార్య నుండి సగ భాగము తీసుకుని)|అగ్నౌ ఏకాం సమిధమాధాయ(ఒక సమిధను ఆహుతి చేసి)|త
త్తండులం ద్వి భాగం కృత్వా(తీసుకున్న తండులమును రెండు భాగములుగా చేసి)|(ఒక భాగం) సాయం|అగ్నయే
స్వాహా|అగ్న యిద న్నమమ|(అన్య భాగం) ప్రాగుదీద్యాం|(అగ్నికి ఈశాన్య మూల నుండి)|(మనసా)|ప్రజాపతయే
స్వాహా|ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|

పత్న్యా: హస్తాత్ అన్య దర్ధాశం తండులం గృహ్ణీత్వా(భార్య నుండి మిగిలిన సగ భాగము తీసుకుని)|పున: అగ్నౌ ఏకాం
సమిధ మాధాయ(మరల ఒక సమిధను ఆహుతి చేసి)|త త్తండులం ద్వి భాగం కృత్వా (తీసుకున్న తండులమును
రెండు భాగములుగా చేసి)|(ఒక భాగం) ప్రాత: సూర్యాయ స్వాహా|సూర్య యేద న్న మమ|(అన్య భాగం)ప్రాగుదీద్యాం|
(అగ్నికి ఈశాన్య మూల నుండి) |(మనసా)|ప్రజాపతయే స్వాహా|ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|

ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వ రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య
ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|

ఆహుతి సంస్కర్ష ప్రాయశ్చిత్తార్థం వనస్పతి (సమిధలతో) హోమం కరిష్యే|

యత్ర వేద్ధ వనస్పతే|దేవానాం గుహ్య నామాని|తత్ర హవ్యాని గామయ(ఒక సమిధ ఆహుతి చేసి)|స్వాహా (ఇంకొక
సమిధ ఆహుతి చేయవలెను)|వనస్పతయ యిదం న మమ|(తరువాత ఒక్కొక్క సమిధతో)ఓం భూ స్వాహా|అగ్న
యిద న్నమమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్న మమ|ఓం భూర్భు
వస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

అనుపరిషేచన పర్వక్షణం| అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః|దేవసవితః ప్రాసా
వీ|యజ్ఞం ప్రాసావీ|యజ్ఞపతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్తుః పాపీః|వాచస్పతిః వాచన్న స్వాతీః|

(ఒక సమిధ)శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీవిష్ణవే పరమాత్మన యిద న్నమమ|

అనంతరం సామానిగాయేత్|

గోమాక్తం| యా యై దింద్రోహం, యాధోఽః|హో యై? హూవాహాయి|తూ ౨ వా, అం|
ఈ ౨౨ శేయ, వాస్వా, ఔ ౧ బ్రహ్మి ఉ|హుతాం వాయి|హుతాం వా, యే, ఎ| కా తా?|
ఈ, ౧ బ్రహ్మి ఇత్|స్తో ౨౨ తామేగే, సాఖా, ఉ ౧ బ్రహ్మి|హుతాం వాయి|హుతాం వా, యే, ఎ|
సా తా యా, అత్|హూ, ౧౨ ఒవాల, ఆ, ఔహూవాల|అ ౨౨ గ్నీ, రాహుతాః|స్వర్మహాహ || ౨ ||

ఆశ్వ సూక్తం| ఆ ౨ అ, ఔహూవా, హాః|య ౨ దింద్రోహం|యా గా ధాత్వం|ఎ గ్న హియై,
హిఈ|ఆ ౧౧ తా ఇశేయవాస్వ|ఆఇకఇత్|ఎ గ్న హియై, హిఈ|ఆ, తా ౧ బ్రహ్మి ఇ, స్తో, ౨౨
తా ౧ బ్రహ్మి అ|మాఇగే ౧ బ్రహ్మి ఒ|సా ౨౨ ఖా, అ|సా, ౧౨ అయాఅల, ఔహూవాల|శు ౨౨
క్రా, ఆహుతాః|స్వర్మయాహ || ౨ ||

వామదేవ్యం| కా ౪? యాల|న యై శ్వా, అఇతాత్, భువాత్| ఉ తా తీ, ౧౧? సాదా, వృధ,
స్వా| ఖా తా| ఔ ౧౨ హూ, హాః| క తాః యా, అశదాఇ|పృ ౪? యా, హూ, ఒ|
హిం తా? మ్మా ౧ బ్రహ్మి అ|వా, ౨౨ అర్ధ, ఒహాః || ౨ ||

కా ౪? స్వాఅ|న యై త్యోఽ, మాదా, నాలం|మాం తా| హి ౧౧? స్థోఽ, మాత్సా
దంధా|సా తా| ఔ ౧౨ హూఽ, హాః| దృ తాః ధా, అచిదా|రు ౪? జో, హూ, ఒ|
హిం తా? మ్మా ౧ బ్రహ్మి అ|వా, అ ౨ సో, ఒహాః || ౨ ||

ఆ ౪? భిఇ|మా యై ణాల, స్వాఅవీ, నాలం| ఆ తా| వి ౨౨ తాల, జరాఇత్|
ఇణాం తా| ఔ, ౧౨ హూఽ, హాః| శ తాః తా, అంభవ|సి ౪? యాహూ, ఒ|
హిం తా? మ్మా ౧ బ్రహ్మి| తా, ౨ అయో, ఒహాః || ౨ ||

శాన్తి జపం|

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ|దూతీ సదా వృధ స్సఖి|కయా శచిష్ట యావృత|కస్త్యా సత్యో మదానాం|మంహిష్టో మత్సదం
ధసః|ధృడాచి దారుజే వసు|అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్పాణాం|శతంభవా స్యూత యే|భంద్రం కర్ణేభి శ్రుణుయామ

దేవాః|భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్యజితాః|స్థిరై రంగై స్సుష్టువాంస స్తనూభిః|వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|స్వస్తిస ఇంద్రో వృద్ధ
శ్రవాః|స్వస్తిసః పూషా విశ్వ వేదాః|స్వస్తిసః తార్ష్యైఽరిష్ట నేమిః|స్వస్తిసే బృహస్పతి ర్దదాతు|త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి|
ప్రతిష్ఠా యో త్తిష్ఠంతి|ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం|ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠా యో త్తిష్ఠంతి|పశవో వై వామదేవ్యం|పశుష్యేవ
ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి|శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం|శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

పునః ప్రాణానాయమ్య|

ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|భగ్గో దేవస్య
ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|**శ్రీ భగవదాజ్ఞయా**

భగవత్క్రింకర్య రూపం అగ్న్యపస్థానం కరిష్యే|

తత ఉత్థాయ సామం గాయేత్|

నా ఐ మస్తా|హూ ఐ ౧ గ్నాఐ|ఓ త్తాః ఒజసా ఐ|గ్నృత్త ణా. అంతాఐదేవి|వా ౨౧ కృ
ష్టయా ౧౧౮:|అ త్తో మా. యేవః|ఆ ౧౧౨ అమా. ఔహూవాల|త్ర ౧౧౬ మర్దే.

యాఅ అ || ౭ ||

శ్లో||మంత్ర హీనం, క్రియా హీనం, భక్తి హీనం, హుతాశన|

య ధ్వుతంతు, మయా దేవ|పరిపూర్ణం తదస్తు తే||

శ్లో||ప్రాయశ్చిత్తా న్యశేషాణి|తపః కర్మాత్మకాని వై|

యాని తేషా మశేషాణాం|శ్రీ క్రిష్ణానుస్మరణం పరమ్||

నమస్కారం|అభివాదయే|ఆంగీరస|బార్హస్పత్య|భారద్వాజ|త్రయార్షేయం|ప్రవరాన్విత|భారద్వాజ గోత్రః|ద్రాహ్యయణ

సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖాధ్యాయా|-----శర్మాహం అస్మీభో|

శ్రీకృష్ణాయ నమః|**ద్వాదశ వారం జపిత్వా|**

అథ ఉపవిశ్య|ఆశీర్వాదం|

ఆదిషాదియ్యం |నో. ౫౧ ఒమా :. పుసాఅ|హూ ౨ |నా ౫౧ ఉ. ఉర్మిణాం. ఏవ|అ ౧౧౨౨
వ్యంజ్యో . ఆరంవిధా. ఆఆ. వా. అతి|అ ౧౧౬ రేవి. వాల|దా ౫౧ :|షా త్తో వమా. నా. ఆహ|
కా. ౧౨ అనాలఅ. ఔహూవాల|కా ౧౧౬ దా. దేవి|ఆదిషాదియ్యం. భవత్యాయు రాయుర్వై.
ఆదిషాదియ్య మాయువో వృద్ధ్యై || ౭ ||

మంగళ హారతి||

(ఔపోసనాగ్ని కార్యాంతం వరకు ఆరకుండ రక్షింప వలెను. ఆత్మ సమారోపణం ఆఖరున చేయవలెను)

ఉపనయన, గోదాన, వ్రాతిక, ఆదిత్య, ఉపనిష ద్వతాని ప్రారంభః|

ఆచమ్య|అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః(బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః(బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|**మాధవాయ నమః**

(ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|**గోవిందాయ నమః**(ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|**విష్ణవే నమః**(చూపుడు వ్రేలితో

కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః(చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|**త్రివిక్రమాయ నమః**(చిటికెన వ్రేలితో కుడి చెవి)|**వామనాయ నమః**(చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|**శ్రీధరాయ నమః**(మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|**హృషీకేశాయ నమః**(మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|**పద్మనాభాయ నమః**(అరచేతితో కుడి)|**దామోద రాయ నమః**(అరచేతితో శిరస్సు తాకవలెను)

పరిషద్దక్షిణ మాదాయోత్థాయ|

సాదా సామం|

హరిః ఓం! సాక్షి? దాత! సర్వ సస్వతాఇష్టాద్భూతా! ఓ లో వాల! ప్రో, బ్రూ యా
ఓవాల! ఆతా ఇంద్రా! స్యా, గణేశ కా, అ, మా, అ, యాంబ, బాలం! సాక్షి? నిమ్మ
ఎ, బ్రీక్తి ధామయా, అసిపాం!! २!!

సర్వేభ్యః శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|స్వామినః, **ఉపనయన, గోదాన, వ్రాతిక, ఆదిత్య, ఉపనిషద్వ్రత కర్మారంభ ముహూర్త**
స్సుముహూర్తో స్వీతి భవంతో మహాన్తోను గృహ్లాన్తు|అశేషే హే పరిషత్ మదీయాం విజ్ఞాపనాం వాచమవ ధార్య|అస్య
మాణవకస్య ఉపనయన ప్రభృతి ఏతత్ క్షణ పర్యంతం ఆచార్యోపదిష్ట|యదోక్త, శౌచ, ఆచమన, స్నాన, కాల త్రయ
సంధ్యవందన|సాక్షి కత గాయత్రీ జప|కాల ద్వయ అగ్నికార్య|మాతా, పితృ, మాతుల, ఆచార్య అభివాదన|సర్వదా
గురు శుశ్రూషణ|సాయం ప్రాతః బిక్షాన్న భోజన|వేదాధ్యయన|సర్వదా కటి సూత్ర, కౌపీన, యజ్ఞోపవీత, మేఖల, అజిన,
దండ ధారణాద్యౌకరణా చ్చ|వృద్ధ వచోల్లంఘన|ఖట్వాది శయన|గీత వాద్య శ్రవణ|నృత్యోత్సవాది దర్శన|దర్శనా౭వ
లోకన|శూద్రాది స్పర్శన|పతితాది సంభాషణ|సహా భోజన|ఉచ్చిష్ట భోజన|పర్యుషిత భోజన|అపాంక్తేయ భోజన|సూత
కా౭న్న భోజన|అఘాన్న భోజన|అశిష్టాన్న భోజన|వివసన స్నాన|దివా స్వాపన|చత్ర, పాదుక, గంధ, మాల్యాంజన|
దంత ధావన|తాంబూల చర్మణ|కామినీ సల్లపాది కరణా చ్చ|సర్వేషాం పాపానాం అపనోద నార్థం|శ్రౌత స్మార్త బ్రహ్మ చర్య
నియమనాం ఉపేక్షయా చ జనిత ప్రత్యవాయ పరిహారార్థం|మయా సమర్పితాం ఇమాం సౌవర్ణీం|యత్కించిత పరిషత్
దక్షిణాం|యథా శక్తి దక్షిణాం|యదోక్త దక్షిణా మివ స్వీకృత్య|**ప్రాయశ్చిత్తం నిశ్చిత్త్య|అస్య మాణవకస్య ఉపనయన, గోదా**
న, వ్రాతిక, ఆదిత్య, ఉపనిషద్వ్రత కర్మ కర్మం, అధికారో భూయా దిత్యను గృహాణ|లగ్నస్య సర్వే గ్రహాః శుభ ఏకాదశ
స్థాన ఫలదాః సుప్రసన్నా భూయాసు రిత్యను గృహాణ|ఉత్తరే కర్మణ్యవిఘ్న మస్త్యి త్యను గృహాణ|

అథోపవిశ్య|దర్శేష్వాసీనః|దర్శాన్ ధారయమాణః|పవిత్ర పాణిః|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసో౭మృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం||ద్వీః||

ఆరప్స్యమాణ కర్మణః అవిఘ్నీన పరిసమాప్త్యర్థం, ఆదౌ విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే|

శ్లో||శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం|ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోప శాంతయే|

శ్లో||యస్య ద్విరద వక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం|విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమా శ్రయే|

ఆరప్స్యమాణ కర్మణః అవిఘ్నీన పరిసమాప్త్యర్థం, **ఆదౌ విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే|**

విష్వక్సేనారాధానం

ఓం విష్వక్సేనాయ విద్యుహే|వేత్ర హస్తాయ ధీమహి|తన్నీ విష్వక్సేనః ప్రచోదయాత్|శ్రీమతే విష్వక్సేనాయ నమః|
 ధ్యాయామి|ఆవాహయామి|ఆసనం సమర్పయామి|పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి|హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయా
 మి|ఆచమనీయం సమర్పయామి|స్నానం|ఆపోహిష్టామ యోభువః|తాన ఊర్ధ్వే దధాతన|మహిరణాయ చక్షసే|యోవశ్చి
 వతమోరసః|తస్య భాజయతే హసః|ఉశితీరివ మాతరః|తస్మాదరంగ మామవో|యస్యక్షయాయ జిన్వదా|ఆపోజనయధా
 చనః|ఇతి మంత్రేణ స్నానం సమర్పయామి|స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్ప యామి వస్త్రార్థం అక్షతాన్ సమర్ప
 యామి|ఉపవీతార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి|గంధం సమర్ప యామి|పుష్పాణి సమర్ప యామి|ధూప మాఘ్రా పయా
 మి|దీపం దర్పయామి|శ్రీమతే విష్వ క్సేనాయ నమః|గుడోపహార వైవేద్యం సమర్పయామి|ఓం భూర్భువస్సువః|ఓం
 తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి|ధియోయో నః ప్రచోదయాత్|సత్యంత్వరేన పరిషించామి|అమృతమస్తు|అమృ
 తోప స్తరణ మసి|ఓం ప్రాణాయ స్వాహా|ఓం అపానాయ స్వాహా|ఓం వ్యానాయ స్వాహా|ఓం సమానాయ స్వాహా|ఓం ఉదా
 నాయ స్వాహా|ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా|శ్రీ గోవిందాయ నమః|మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్ప యామి|అమృతా పిధానమసి|
 ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి|హస్త ప్రక్షాళనం సమర్ప యామి|గండూషం సమర్పయామి|పాద ప్రక్షాళనం సమర్పయా
 మి|ఆచమనీయం సమర్పయామి|తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి|(అక్షతైః)సర్వోపచారాన్ సమర్ప
 యామి|

ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః|తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్|

తేహనాకం మహిమాన స్సచంతే|యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సంతి దేవాః |

శోభన కాల్ పున రాగమనాయ చ|విష్వక్సేన ప్రసాదం శిరసా గృహ్లామి|శ్రీమతే విష్వక్సేనాయ నమః|యథా స్థాన

ముద్వాస యామి|ఇతి విష్వక్సేన పూజాం కృత్వా|

పునః ప్రాణానాయమ్యు|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితు
 ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|

సంకల్పం

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
 ద్వితీయ పరార్ధే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|
 [అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెక్సిన్సీ పర్వతయో ర్మద్య
 ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
 చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
 ---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----

నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
 యా భగవత్ప్రొకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం ఇమం మాణవకం, ఉపనయన, గోదాన, వ్రాతక, ఆదిత్య, ఉప

నిషద్వత కర్మభిః సంస్కరిష్యామి|ఇతి సంకల్ప్య|

ఆశిషో వాచయిత్వా|

దీర్ఘం | సాత్త్వికైః సు | న్యైత్వైః యో, వసూ, ఉనాం | యో, బ్రా రా, గ్రా అ | యా, మా గ్రా అ |

సే త్రి | తాల, యాఇడా, అనాం | సో, త్వాః ఓమాః | య గ్రా స్వా గ్రా చ్చైః క్షి, తాఇనోం, ంహాఇ |

ససుదీర్ఘ మిత్యాహు, రాయుర్వై, దీర్ఘ, మాయుషో వృద్ధ్యే || ౭ ||

పరిష ద్ధక్షిణాం పారిషదః సమర్పయేత్|

1. ఉపనయన వ్రతే శ్రావణి|

అనంతరం ఉదగగైః దర్శైః ప్రదక్షిణం మండలం కృత్వా|

ఆచార్య శిష్యో ఉభౌ ఆచమ్య| అచ్యతాయ నమః| అనంతాయ నమః| గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః(బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)| నారాయణాయ నమః(బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)| మాధవాయ నమః
(ఉంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)| గోవిందాయ నమః(ఉంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)| విష్ణవే నమః(చూపుడు వ్రేలితో
కుడి ముక్కు)| మధుసూదనాయ నమః(చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)| త్రివిక్రమాయ నమః(చిటికెన వ్రేలితో కుడి
చెవి)| వామనాయ నమః(చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)| శ్రీధరాయ నమః(మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)| హృషీ కేశాయ
నమః(మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)| పద్మనాభాయ నమః(అరచేతితో కుక్షి)| దామోదరాయ నమః(అరచేతితో శిరస్సు
తాకవలెను)

ఆచార్య శిష్యో బహిష్పవమానవత్ దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా| అన్వారభ్య| (ఆచార్య శిష్యులు దర్శకట్ట చెరియొక కొన
పట్టుకుని మండలములో) వామదేవ్యేన ప్రవిశ్య|

వామదేవ్యం | కా ౪ | యాఅ | న య్రా శ్చా, అఇత్రాత్, భువాత్ | ఉత్తా త్రి, గౌ | సాదో, వృధ,

స్యా | ఖా తా | ఔ గ్రా హూ, హాఇ | క తా : యా, అశదాఇ | ష్ట ౪ | యా, హూ, ఓ |

హిం తా | మ్మా గ్రా అ | వా, బ్రా అర్దో, ఓహాఇ || ౭ ||

కా ౪ | స్వాఅ | న య్రా త్యోఓ, మాదా, నాలం | మాం తా | హి గౌ | వ్యోఓ, మాత్సా

దంధా | సా తా | ఔ గ్రా హూఓ, హాఇ | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౪ | జో, హూ, ఓ |

హిం తా | మ్మా గ్రా అ | వా, అ బ్రా సో, ఓహాఇ || ౭ ||

ఆ ౪ | భిఇ | మా య్రా ణాల, స్వాఅవీ, నాలం | ఆ తా | వి బ్రా తాల, జరాఇత్రి |

ఇణాం తా | ఔ, గ్రా హూఓ, హాఇ | శ తా : తా, అంభవ | సి ౪ | యాహూ, ఓ |

హిం తా | మ్మా అ గ్రా | తా, బ్రా అయో, ఓహాఇ || ౭ ||

పున రాదామే దాచార్య శిష్యో|

అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః(బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః(బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః
(ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః(ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః(చూపుడు వ్రేలితో
కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః(చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః(చిటికెన వ్రేలితో కుడి
చెవి)|వామనాయ నమః(చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః(మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీకేశాయ
నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః(అరచేతితో కుడి)|దామోద రాయ నమః(అరచేతితో శిర
స్సు తాకవలెను)

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితు
ర్వరేణ్యం|భగ్గో దేవస్య దీమహి|దియ్యోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో
||ద్విః||

సంకల్పం

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంటూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|
[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెక్సికీ పర్వతయో ర్మధ్య
ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
----- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్క్రొంకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం ఇమం మాణవకం, ఉపనయన వ్రతే శ్రావణ కర్మణా సంస్కరి
ప్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వ
రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య దీమహి|దియ్యోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరో|
పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్క్రొంకర్య రూపం|-----గోత్రం-
----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, ఉపనయన వ్రతే శ్రావణ కర్మణా సంస్కరి ప్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (ఔపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి)స్థండిలాది ఇద్మాధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్తో|
మధ్యే|ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్త్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వృషస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మాహనం|

అగ్ని ముపసమాధాయ| కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే| రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా| భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నో, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్వం| కృణువామ హవీంపితే| చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం| జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో| అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో| త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః| త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్| అగ్నే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మాహ్య|

భూమి జపం| (2 దర్శలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ, అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే| ఇదం భద్రం సుమంగలం| పరాశ పత్నాన్ భాధస్వ| అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ ఉదగగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా| ఆవసో స్సదనో సీదామి| ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్మణం త్యక్తోపవిశ్య| ఓం భూర్భువస్సువరోం| బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః| ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి| బ్రహ్మణే నమః| ఇద మాఽఽసనం| ఇద మఽఽర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం| ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్తరణయాత్| మూలా న్యగై చ్చాదయన్| త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య| (కూర్పముతో నలువైపుల వేసిన దర్శలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన| (ఉత్తరారములుగా 2 దర్శలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః| “పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భారే ఛేదన| న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన| “విష్ణోర్మనసా పూతయేస్తః ఇత్యద్భి రనుమ్మజ్య”| “దేవస్త్వా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి భిః” ఇత్యుదగగ్రే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికా భ్యాం చ సంగృహ్య| త్రిరాజ్య ముత్పనాతు| అద్భుక్త్య| ఉదగగ్రే అగ్నావను ప్రహారేత్| ఆజ్యమధిశిత్య| ఉత్తరతః కుర్యాత్| పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య| తేష్వ ధిశిత్య| జ్వల దేకైక దర్భణ ద్విరవ జ్జ్వలయేత్ ఘృతం| అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భారే ప్రచ్ఛిద్య| ప్రక్షాళ్య| ప్రత్యస్య| ఆజ్యే ప్రాశ్య| త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా| ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ| అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య| ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ| ఇత్యాజ్య సంస్కారః|

పరిషేదన పర్వక్షణ అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|
యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః|జాతవేదసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే
నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్ము|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ ఉపనయన వ్రతే శ్రావణ కర్మణి|బ్రహ్మాన్|ఇద్ము మాధాస్యే|‘ఆదత్స్వతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం”|ఏకాం
సమిధమాదాయ(ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు)ప్రజాపతిం మనసా
ధ్యాయన్|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా(తండులైః)సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చయామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ష్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, శ్రీశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్వం చ|
వాక్య, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భు వస్సు వరోం|మహాస్త మాత్మానం
ప్రపద్యే|తస్మి విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయ్యాపర్ణే|గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద
యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమినీ|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్రే
ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్భ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జుహ్వాం తమామా ప్రతి హాషి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షే|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమ్మ ధ్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మాను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మి విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేధసే|తుధాయ విశ్వ వేధసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ(చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
న్య దిశలో ఉంచి) అప వుప స్పృశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ(ఈశాన్య దిశ
లో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః |(ఇతర దర్వ్యా)ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం
సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధానాహుతయః |ప్రధానమన్వారబ్జాయాం (ప్రధాన దర్వ్యా)

శ్రావణే బైక వింశతిః|ఆఘారావాఘార్య|ఇంద్రాయ బృహద్యానవే స్వాహా(వాయవ్యా దాగ్నేయాంతం)|ఇంద్రాయబృహద్యా
నవ యిదం న మమ|ప్రజాపతయే మనవే స్వాహా (నైఋత్యా దీశాన్యంతం)|ప్రజాపతయే మనవ ఇదం న మమ|

ప్రధాన దర్శి ఇతర దర్శి చతు ర్గహితం ఆజ్యం ధృత్వా|అగ్నే స్వాహా, ఇతి ఉత్తరతః|అగ్నేయ యదం న మమ|
 పునరపి చతు ర్గహితం ఆజ్యం గృహిత్యా|సోమాయ స్వాహా, ఇతి దక్షిణతః|సోమాయేద న్నమమ|
 మధ్యే|అగ్నే స్వాహా, అగ్నేయ యదం న మమ|సోమాయ స్వాహా, సోమాయేద న్నమమ|
 రుద్రాయ స్వాహా, రుద్రాయేద న్నమమ|అప వుప స్సుశ్య|ఇంద్రాయ స్వాహా, ఇంద్రాయేద న్నమమ|
 బ్రహ్మణే స్వాహా బ్రహ్మణ యద న్నమమ|ప్రజాపతయే స్వాహా, ప్రజాపతయ యద న్నమమ|
 దేవేభ్య స్వాహా, దేవేభ్య యద న్నమమ|ఋషిభ్య స్వాహా, ఋషిభ్య యద న్నమమ|
 ఋగ్భ్య స్వాహా, ఋగ్భ్య యద న్నమమ|యజుభ్య స్వాహా, యజుభ్య యద న్నమమ|
 సామభ్య స్వాహా, సామ్య యద న్నమమ|శ్రద్ధాయై స్వాహా, శ్రద్ధాయేద న్నమమ|
 ప్రజ్ఞాయై స్వాహా, ప్రజ్ఞాయాయేద న్నమమ|మేధాయై స్వాహా, మేధాయాయేద న్నమమ|
 సావిత్రై స్వాహా, సావిత్రాయేద న్నమమ|సదసస్పతే స్వాహా, సదసస్పతే యేద న్నమమ|
 అనుమతే స్వాహా, అనుమత యద న్నమమ||

ఉపరిష్ఠాత్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్శి)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్నే యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా
 తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
 యదం న మమ|అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం(ఇంతకు ముందు ఇథ్యాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను
 హోమాగ్నిలో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్శి)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్నే యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ| పాహినో అగ్నేయేనసే స్వాహా|అగ్నే యదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా|విశ్వ వేధస యదం న
 మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యదం న
 మమ|పాహినో అగ్నే యేకయా, పాహ్య త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రైస్సుభి రూర్థాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో
 స్వాహా|అగ్నే యదం న మమ|పున రూర్థా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్నః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్నే
 యదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్నియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్నే యదం న
 మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్నే యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
 యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్శి)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్నే యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా

||త్రి||సూర్య యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా)“ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయోరయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్షః|(ఇతర దర్షా)

అజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిదు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యదం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహీ, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పున ర్మామీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత సిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ| అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అదాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహీ, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమృధో జహి స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిదధే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా| శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్స్రసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్షా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్య యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్స్ర సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నో అన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్ర సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్షా)

అస్మిన్ ఉపనయన వ్రతే శ్రావణ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనాతిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్య యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్య యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్యుః ఓం భూః| ఓం భువః| ఓం సువః| ఓం మహాః| ఓం జనః| ఓం తపః| ఓం గుంసత్యం| ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భగ్గో దేవస్య దీమహి| ధియోయోనః ప్రచోదయాత్| ఓమావో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో| శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం| (ఇతర దర్శ్యా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ| నారాయ ణాయ స్వాహా, నారాయ
ణా యేద న్నమమ| మాధవాయ స్వాహా, మాధవాయేద న్నమమ| గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ| మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ| త్రివిక్రమాయ
స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ| వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ| శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద
న్నమమ| హృషీకేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ| పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|
దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు| (ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్తరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని | “అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో),
ద్విః తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా)నినయేత్| అద్వి రభ్యుక్ష్య| ఏకం దర్బం అంకే నిధాయ | (ఒకేఒక దర్బను
ఒడి లో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా| పశూ నస్మాకం మా హింసీః| ఏతదస్తు హుతం
తవ స్వాహా”| ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ” | (ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన
దర్బలన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య| అంకే దర్బ
మాదాయ | (ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా| శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ | (అని అగ్రము
నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా |

శబలి | సముద్రోసి విశ్వవేదాః | బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య| అన్నమసి శుక్రమసి| తేజో స్యమృత మసి| తాంత్యా
విద్యా| శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్తరిక్షం పాదః| ద్యౌః పాదః| సముద్రః పాదః| ఏషాసి శబలి తాంత్యా| సాన
యిష మూర్ఘం| దుక్ష మదో ధ్రావాన్| శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా| వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి
పరమాత్మన యిదం న మమ| ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ |

అను పరిపేచన పర్యుక్షణం | అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః| అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః| సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః| దేవ సవితః ప్రాసా
వీః| యజ్ఞం ప్రాసావీః| యజ్ఞ పతిం భగాయ| దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నుః పాపీః| వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః|

బ్రహ్మణో ద్వాసనం | బ్రహ్మణే నమః| దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి| బ్రహ్మణే నమః| యథాస్థాన
ముద్వా సయామి|

వామదేవ్యేన త్రిః ప్రదక్షిణం |

వామదేవ్యం | కా ౧౧? యాత | న యా శ్చ, అశ్రాత, భువాత్ | ఉతా తి, ౧౧? సాదా, వృధ, స్సా | ఖా తా | ఔ ౧౨ హా, హా | కతా : యా, అకదా | ప్త ౧౧ యా, హా, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౧౧ అ | వా, ౨౨ అర్ధ, ఓహా || ౨ ||

కా ౧౧? స్వాత | న యా త్యేఓ, మాదా, నాతం | మాం తా | హి ౧౧? స్తోఓ, మాత్యా దంధా | సా తా | ఔ ౧౨ హాఓ, హా | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౧౧ జో, హా, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౧౧ అ | వా, అ ౨౨ సో, ఓహా || ౨ ||

ఆ ౧౧? భి | మా యా తాత, స్సాతఖీ, నాతం | ఆ తా | వి ౨౨ తాత, జరాత్ర | ఇణాం తా | ఔ, ౧౨ హాఓ, హా | శ తా : తా, అంభవ | సి ౧౧ యాహా, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౧౧ అ | తా, ౨౨ అయో, ఓహా || ౨ ||

కుశేషు ఆసీనః, కుశముష్టిం ధారయన్, యథావిధం వక్ష్యమాణం తథావిధం శ్రావయేత్ (ఆచార్య శిష్యులు ఇరువురు దర్శ కట్టను కుడి చేతితో పట్టుకుని ఆచార్యుడు చెప్పినది శిష్యుడు చెప్పవలెను) | పూర్వా వ్యాహృతీః సావిత్రీం | సామ సావిత్రీం చ చతురశ్రమధ్యత్య మనసా సామ సావిత్రీం చ చతుః |

పూర్వా వ్యాహృతీః

ఓం భూః || చతుః || ఓం భువః || చతుః || ఓం సువః || చతుః || ఓం మహాః || చతుః || ఓం జనః || చతుః || ఓం తపః || చతుః || ఓం సత్యం || చతుః ||

సామ సావిత్రీం చ చతుః

ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ || చతుః ||

సామం

ఓమ్ తాత్స విత్సవరేణ్యం, భార్గోదేవస్య, ధీమాహీ ౧౧౧ ఇ | ధియోయోఓ, నప్రచో ఓఓ, ఓఓఓఓఓ | హిం ఆత ౧౧౧ | దాయో, ఓఆఆ || ౨ || || చతుః ||

సోమం రాజానం | బ్రహ్మజిజ్ఞానమితి ద్వే | పంచనిధనం వామదేవ్యం | వైరూపం | వాచో వ్రతాని | భద్రం శ్రీయసీ చ పూర్వం గీత్వా ||

సోమం రాజానం | బ్రహ్మజిజ్ఞానమితి ద్వే | పంచనిధనం వామదేవ్యం | వైరూపం | వాచో వ్రతాని | భద్రం శ్రీయసీ చ పూర్వం గీత్వా ||

సో ౧౧౧? మఙ్, రోజానం, వారూణాం | అ తా గ్ని మన్వారభా, మహీ, ఏ | హూ, తాః, వా, అహా | ఆ, ౨౨ దిత్యం, అవిష్టుంసూ, రియం | హూ, తాః, వాలహా | బ్ర ౨౨ హ్యేణాం, చాల | హూ, తాః వాలహా | బ్య ౨౨ హ, ౧౩ అఆఉవాల | సా ౧౧ తిణం || ౨ ||

1. బ్ర తా హ్యే, బ్ర తాః అహ్యే | జ ౧౨? జ్ఞా, ఆనం, ప్రధమం, పూరా, స్తాత్ | వి తా సాః | వా, తాః ఇసి | మ ౧౨? త, స్సురుచోఓ, వేవి, నా, ఆవా : | స తా బూసా తాః

అబు ధ్య, ౧౨? ఉపమాళ, స్వాహా, స్థా: స తా త: సా, తా ఇతా: చ ౨ ౩
 యోబ, నిమసతశ్వానా, వా: ఓ త్రా ఇ డా ౨ అ || ౭ ||

2. హు ౨౩ వే ౩౩ హ, ఇ || ద్య: || హీ ౨౩ పా, ౩౩ అయా, బ్ర ౧ ౧౧౧౧౧౧ హ్య,
 జజ్జా, నా, ఆం గా? ప్రాధా, మం ౨౩ పూ రాస్తాత్, వి గా సీమతా: సూ, గా రూ
 చ: వే ౨ నా, ఆవా: సా గా బుద్ధ్యా: ఉ గా పామా, అస్యా, విష్టా: సా గా తక్పయో, నీ, గా
 ఈమాసా, త ౨ శ్వా, వీవా: హు ౨౩ వే, ౩౩ హ, ఇ || ద్య: || హీ, ౨ పా: త్రా
 అహా ఆ క్ష అల, బేహోవాల, ఏ ౨? ఏ, ఋ ౧౨? త, మమృతం || ద్య: || ఏ ౨? ఏ,
 ఋ ౨ త, మమృ, తాలం || ౭ ||

పంచనిధనం వామదేవ్యం || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహియా^హయా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి: ||
 ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || ద్య: || ఏ, క్ష హియా, అ అ | బే ౨ హో, వాల | ఇ గా ౪ హప్రజా, మిహరయం,
 రరాణో, ఓహన్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హయా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా,
 హ ఉ || త్రి: || కా, గా యో, నశ్వా ఇ | త్రా గ్రా ఆ, ఆ, భూవాత్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హక్ర
 యా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || ద్య: || ఏ, క్ష హియా, అ అ | బే ౨ హోవాల | రా, గా ౪
 య, స్పృహోయ, స్తుకృతే, యో, భూయసీ, ఏహన్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హయా, అ అ అ |
 హ ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || త్రి: || ఉ, గా తా, ఇఇ, సాదా | వా, ౨౩ ర్థస్యా, ఖాల | హో ౨
 వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హక్ర యా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || ద్య: || ఏ, క్ష
 హియా, అ అ | బే ౨ హో, వాల | ఆ గ్రా ౭ గన్వోఆ, మా, మీదం, బృహద్ధన్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా?
 ఇహి^హయా, అ అ | హో ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ౨ ఉ || త్రి: || కా గా యో, శదా ఇ | స్థా, గ్నా
 ఆయా, ఆవారా అ || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హయా, అ అ | హో ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా,
 హ ఉ || ద్య: || ఏ, త్రా? హియా, అ అ | బే ౨ హో, వాల | ఇ గా ౪ దంహో, మోమీదం, బృహద్ధన్ | హో ౨ వా,
 హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హయా, అ అ | హో ౨ ఉ || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || త్రి: || కా గా యో,
 శదా ఇ | స్థా, గ్నా ఆ, యా, అవారా అ || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్రా? ఇహి^హయా, అ అ | హో ౨ ఉ
 || త్రి: || ఏ, త్రా? హియా, హ ఉ || ద్య: || ఏ, క్ష హియా, అ అ | బే ౨ హో, వాల | చ గు రో, చ రోయ,
 బృహతా, ఈదంవాల, మా, మీదం, బృహద్ధన్ || ౭ ||

వైరూపం || య ౧౧౧౧౧౧౧౧, వ ఇన్తతే ఏ | శాతం | ఏ తా | శ ౧ గా? తం భూ, మీ | యతా, స్వో తా వా | హో ౨
 ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉ వా | న శ్రీ త్వోవజ్జిన, సహస్రం సూర్యో, అ అను | హో ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉ వా |
 న ౨౨ హో, తమ, స్థారోదశి ఇ | హో ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉ వా | ద్వికం, వికం, హన్ | హో ౨ ఉ || త్రి: ||
 హ ౨ ఉ వా | అశ్వా, శిశుమతి ఇ, హో ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉ వా | సు తా వ: | హో ౨ ఉ || త్రి: ||
 హ ౨ ఉ వా | జ్యో తా తి: | హో ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉ వా అ || ౭ || ఇ త్రా త్ ఇ డా అ || ౨ ||

వాచోవ్రతం || హు ౨ వేహో, ఆదాం | వా ౧ ౨? చం హో, ఆదం | హు వే గ్రా ఏ వా ౧ ౨? కి, కృణోతు,
 కృణోతువా, గ్రా త్రి అ క్ | వా ౧ ౨? కి సమైతు, సమైతువా, గ్రా త్రి అ క్ | హో ౧ ౨? కి, రమతా | అం ర త్రా
 మతే అం | ర త్రా? మా, అతు ౧ ౪ వాల అ, బేహోవాల | ఈ ౨ హ, ఈ హ, ఈ హ అ || ౭ ||

హూ ౧౧౧౧, ఇహ, ఆదాం || హీ ౧౧ చం, హువాణ | హీ ౨౧౧ కి, కృణోతూ, ఉ | నాఽబ్రహ్మిణ్, తూ, వాక |
 హీ ౨౧౧ కి, సమైతూ, ఉ | సా ఽబ్రహ్మి మై, తూ, వాక | హీ ౨౧౧ గ్రమతా, అం | రతామతా, అం | ర ౨౧ మా |
 తు ౧౧౧ వాలల, బేహోవాల | మూ, ల, ఆణ || త్రి: || ౧ ||

భద్రం || హో, తా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧౧ హో, ఇహ || త్రి: || బేతాహో, ౧ బ్రహ్మణ తా హా || ఏవం || ద్వి: ||
 బే ౨౧ హో, ఇహాలల | బే ౨౧ హోవాల | ఇ ౨౧౧ మా, నుకంభువనా, సీషధేవి | మా, హాణ తా హా |
 ఇం ౨౧ ద్రస్య, విశ్వేచదేవి, వా: హాణ తా హా | హో, తా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧౧ హో, ఇహ || త్రి: || బేతాహో,
 ఓణ తా హా || ఏవం || ద్వి: || బే ౧౧ హో, ఇహాలల | బే ౨౧ హోవాల | ఏ, ౨౧ ఏ, భద్రం || ౧ ||

శ్రీయ: | హో, తా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧౧ యో, ఇయా || త్రి: || బేతాహో, ౧ బ్రహ్మణ తా ఇయా || ఏవం || ద్వి: ||

బే ౧౧ హో, ఇయాాలల | బే ౨౧ హోవాల | ఇ ౨౧౧ మా, నుకంభువనా, సీషధేవి | మా, హాణ తా యా |
 ఇం ౨౧ ద్రస్య, విశ్వేచదేవి | వా: హాణ తా యా | హో, తా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧౧ యో, ఇయా || త్రి: || బే తా
 హో, ౧ బ్రహ్మణ తా యా || ఏవం || ద్వి: || బే ౧౧ హో, ఇయాాలల | బే ౨౧ హోవాల | ఏ, ౨౧ ఏ,

శ్రీత్రయ: || ౧ ||

గాయత్ర్యస్య స్థానే గాయత్రీ సామ చ శ్రావయేత్ |

ఓమ్ తాత్ప విత్పరణ్యం, భాగ్గోదేవస్య, ధీమాహీ ౧ బ్రహ్మణ | ధియోయోఓ, నప్రచో ఓఓ, ఓఓఓఓఓఓ |

హింజల ౧ బ్రహ్మణ | దాయో, ఓఓఓ || ౧ ||

అథ ఉపరిష్ఠాత్ సప్త మహా సామ కల్మాష వావదేవ్యాని గీత్యా |

పురస్తాద్దానం సప్తహం || ఆ ఽబ్రహ్మ యంంవా, యాఉ || త్రి: || త్వా ౧౧ మిద్ధాణ | హో ౧౧ హేమహాణ || త్రి: ||
 సో ౧౧ తో, వాజా | స్వా, ౧౧ కారవ: || త్రి: || త్వాం, ౧౧ వృతాణ | హూ, ౧౧ ఇంద్రసాత్ | హే ౧౧ తింసర:
 || త్రి: || త్వాం, ౧౧ కౌష్ఠా | హూ, ౧౧ అర్వతా: || త్రి: || ఆ ఽబ్రహ్మ యంంవా, యాఉ || ద్వి: || ఆ ఽబ్రహ్మ యంం |

వాణాణ | యా ౧౧ అల | బే ౨౧ హో, వా అ | ఏ ౨౧ ఏ | త్రి ౧౧౧ వృతం, ప్రవృతం || ఏవం || ద్వి: ||

ఏ ౨౧ ఏ | త్రి ౧౧౧ వృతం, ప్రవృతా అం || ౧ ||

మహాసామ | ఆ, ౧౧ క్రందా, యోవా | కూ ౧౧౧ రు, హూషం, మహా ౧౧౧ అ | ఆ తా తా, ౧ బ్రహ్మణం |

హతా రింద్రస్యాభియోజయా ౧ బ్రహ్మణ | ఆ తా తా ౧ బ్రహ్మణ | మూ, విధం, దధతా, మన్యో ౧ బ్రహ్మణ |

ఆ తా తా ౧ బ్రహ్మణ | శ ౨౧౧ ల్యాత్యా, పదతు, శ్లోక, మాఅల | ఆ, తా తా అధా ౧౧౧ అల | బే ౨౧ హోవాల |

అస్ || ౧ ||

కల్మాష వామదేవ్యం | వీ ఽబ్రహ్మ హో, యవాణ || త్రి: || వీ ౧౧౧ హో, యా, వాణ || త్రి: || కా ౧౧ యో, నశ్చాయ |

తా, గ్నా, ఆ, భూవాత్ | ఉ ౧౧౧ తాణ, సాదా | వా ౨౧౧ ర్షస్సా ఖాల | కా ౧౧ యో, శచాణ | స్థా, త్వా
 ఆ, యా, అవా, రాల | వీ ఽబ్రహ్మ హో, యవాణ || త్రి: || వీ ౧౧౧ హో, యా, వాణ || ద్వి: || వీ ౧౧ హో | యా, అవా
 అల బే హో వా అ | ఏ ౨౧ ఏ | సం, త్వా యామ, న్నవ్యాయ, మన్వియ, మన్న, సామా, యామన్, యే, త్వా, చో,

అల బే హో వా అ | ఏ ౨౧ ఏ | సం, త్వా యామ, న్నవ్యాయ, మన్వియ, మన్న, సామా, యామన్, యే, త్వా, చో,

దార,సర్వీణస్సే,భ్యోఓ,నమా: ||२||

అగ్ని ముత్స్యజేత్ ||

2. ఉపనయన వ్రతే అనుప్రవచనీయం |

ఆచార్య: ప్రాణానాయమ్య | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్సవితు
ర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | దియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం |

సంకల్పం |

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద | అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య | శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా | ప్రవర్తమానస్య | ఆద్య బ్రహ్మణః |
ద్వితీయ పరార్థే | శ్వేతవరాహ కల్పే | వైవస్వత మన్వంతరే | కలియుగే | ప్రథమ పాదే | జంబూ ద్వీపే | భరత వర్షే | భరత ఖండే |
[అమెరికా దేశే | క్రౌంచ ద్వీపే | రమణక వర్షే | ఐంద్ర ఖండే | ప్రశాంత సాగరే | పుష్కర క్షేత్రే | రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య
ప్రదేశే | మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే | మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ | వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం | శుభ యోగ | శుభ కరణ | ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం | అస్యాం-----శుభ తిథౌ | **శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రొంకర్య రూపం |-----గోత్రం-----శర్మాణం ఇమం మాణవకం, ఉపనయన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణా
సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య |**

పునః ప్రాణానాయమ్య | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్స వితుర్వ
రేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | దియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోం |
పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- **శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రొంకర్య రూపం |-----గోత్రం-
----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, ఉపనయన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య |**

ఏక దేశాగ్నౌ (బెపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా |

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ |

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య | దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య | తదారంభాత్ ఉదీచీం | తదవసానాత్ ప్రాచీః | తిస్తో | మధ్యే |
ప్రాచీః | ఇత్యుల్లిఖ్య | తదద్భుక్య | తృణం నైఋత్యాం నిరస్య | (అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మూహనం |

అగ్ని ముపసమాధాయ | కూర్పం గృహీత్వా |

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేధసే | రథ మివ సమ్మహి మామనీషయా | భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్న, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

2. ఓం భరామహీధ్వం|కృణువామ హవీంపితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమూహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్శలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు
కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహీ|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాదస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తుః పరావసో స్సహ పాపృణా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్పణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం
భూర్భువస్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇదమా
సనం|ఇద మర్చనం|ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్తరణయాత్|మూలా న్యగై
ద్వాదయన్|త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య|(కూర్పముతో నలువైపుల వేసిన దర్శలు 3 లేక 5 పర్యాయములు
తాకి)

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరారములుగా 2 దర్శలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః|"పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో" ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భాగ్రే చేదన|న ప్రచ్చిన్నత్తి
నఖేన|"విష్ణోర్మనసా పూతయేస్థః ఇత్యద్భి రనుమ్మజ్య|"దేవస్త్వా సవితోత్పనాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో స్సూర్యస్య
రశ్మిభిః" ఇత్యుదగ్రే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రిరాజ్య ముత్పూ నాతు|అద్భుక్య|ఉదగ్రే అగ్నావసు
ప్రహరేత్|ఆజ్యమధిశిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ దిశిత్య|జ్వల దేకైక దర్భేణ
ద్విరవ జ్జ్వాలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్చిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్వగ్ని
కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ|ఇత్యాజ్య
సంస్కారః|

పరిషేచన పర్వక్షణ|అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|
యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నేయే నమః|జాతవేధసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే
నమః|వినర్పణే నమః|(తండులై:) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతై:) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్మ|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ ఉపనయన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణి|బ్రహ్మన్|ఇద్మ మాధాస్యే|ఆదత్స్వేతి' బ్రహ్మ "ప్రతి
వచనం"|ఏకాం సమిధమాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం
మనసా ధ్యాయన్| అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులై:) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతై:)బ్రహ్మణ మభ్యర్చ యామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టిణా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

"ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, ప్రీశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్యం చ|
వాక్చ, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భువస్సువరో|మహాన్త మాత్మా నం
ప్రపద్యే|తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయాపర్ణే|గృహంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద
యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమిన్|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్రే
ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జుహ్వం తమామా ప్రతి హాషి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షీ|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమృద్ధతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేధసే|తుధాయ విశ్వ వేధసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ (చేతిలోని సమిధాదులు
ఈశాన్య దిశలో ఉంచి) అప వుప స్పృశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స్య, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ (ఈశాన్య
దిశలో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః |(ఇతర దర్వా)|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|

ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ ఇదం న మమ|ఇత్యాచార్యః|

అనంతరం పంచభి ర్మంతైః బ్రహ్మచారిణం హవయేత్ |పవిత్రం ధృత్వా|(ప్రధాన దర్వా) |

అగ్నే వ్రతపతే|ఉపనయన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపా
గాం స్వాహా|అగ్నయ యిదం న మమ|

వాయో వ్రతపతే|ఉపనయన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్య తాత్ సత్య ముపా
గాం స్వాహా|వాయవ ఇదం న మమ|

చంద్ర వ్రతపతే|ఉపనయన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|త దశకం| తేన రాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపా

గాం స్వాహా|చంద్రమస యదం న మమ|

ఆదిత్య వ్రతపతే|ఉపనయన వ్రత మచారిషం|తతే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్నం|ఇద మహ మన్మతాత్ సత్య ముపా

గాం స్వాహా|ఆదిత్యా యేద న్నమమ|

వ్రతానాం వ్రత పతే|ఉపనయన వ్రత మచారిషం|తతే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్నం|ఇద మహ మన్మతాత్ సత్య

ముపాగాం స్వాహా|వ్రతానాం వ్రతపత యదం న మమ|

పునః ఆచార్యః ఋచం సామ యజామహీ, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|

ఋక్సా మాభ్యా మిద న్నమమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|

సదసస్పతి ఇద న్నమమ|

ఉపరిష్ఠా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్వ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద

న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా

తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ

యదం న మమ|**అనుయాజి సమితీ ప్రహరణం** (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను

హోమాగ్ని లో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద

న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా|విశ్వ వేధస యదం న

మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యదం న

మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సుభి రూర్థాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో

స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|పున రూర్థా నివర్తస్య, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్మః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న

యదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్య ధారయా, విశ్వప్సియా విశ్వతస్సరి స్వాహా|అగ్న యదం న

మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా

యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా

|(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ

దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయోరయీణాం

స్వాహా”|ప్రజాపతయ యదం న మమ|

దశర్పః|(ఇతర దర్శ్యా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిదు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పునర్మా మీ త్స్యంద్రియం, పున రాయుః పునర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పునర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్కక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|అస్మ దబా ధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ| యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమృధో జహి స్వాహా| మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిధదే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్స్రసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్శ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్స్ర సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నోఅన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్ర సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్శ్యా)

అస్మిన్ ఉపనయన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం| భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్ప్రొకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం | (ఇతర దర్శ్యా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ | నారాయణాయ స్వాహా, నారాయణాయేద న్నమమ | మాధవాయ స్వాహా, మాధవాయేద న్నమమ | గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందాయేద న్నమమ | విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యదం న మమ | మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనాయేద న్నమమ | త్రివిక్రమాయ స్వాహా, త్రివిక్రమాయేద న్నమమ | వామనాయ స్వాహా, వామనాయేద న్నమమ | శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరాయేద న్నమమ | హృషీకేశాయ స్వాహా, హృషీకేశాయేద న్నమమ | పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభాయేద న్నమమ | దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరాయేద న్నమమ |

యజ్ఞవాస్తు | (ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్రములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని | “అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే **సకృత్ మంత్రణ** (ఒక సారి మంత్ర ముతో) **ద్విః తూష్టిం** (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్ | అద్భి రభ్యుక్ష్య | **ఏకం దర్భం అంకే నిధాయ** | (ఒకేఒక దర్భను ఒడిలో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా | పశూ నస్మాకం మా హింసీః | ఏతదస్తు హుతం తవ స్వాహా” | ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ” | (ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బలన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య | **అంకే దర్భ మూదాయ** | (ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్భను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా | శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యదం న మమ (అని అగ్రము నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) **ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా** |

శబలి | సముద్రోసి విశ్వవేదాః | బ్రహ్మాదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య | అన్నమసి శుక్రమసి | తేజో స్యమృత మసి | తాంత్యా విద్యా | శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్తరిక్షం పాదః | ద్యౌః పాదః | సముద్రః పాదః | ఏషాసి శబలి తాంత్యా | సానయిష మూర్జం | దుక్ష మదో ధ్రావాన్ | శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా | వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమాత్మన యదం న మమ | **ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ** |

అను పరిషేచన పర్యక్షణం | అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః | అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః | సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః | దేవ సవితః ప్రాసావీః | యజ్ఞం ప్రాసావీః | యజ్ఞ పతిం భగాయ | దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః | వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః |

బ్రహ్మణో ద్వాసనం | బ్రహ్మణే నమః | దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి | బ్రహ్మణే నమః | యథాస్థాన ముద్వా సయామి |

వామదేవ్యం | కా ౫? యాఅ | న ౫౫ శ్చా, అశ్రాతీ, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౫? సాదో, వృధ, స్వా | ఖాతా | ఔ ౧౫ హూ, హాః | కతా : యా, అశదాః | ప్ల ౫? యో, హూ, ఓ | హింతా? మ్నా ౧౫? అ | వా, ౫? అర్తో, ఓహాః || ౭ ||

కా 49 స్వాతీ స యో త్యోః, మాదా, నాలం | మాం తా | హి ౧౧౧? వ్యోః, మాత్సా
దంధా | సా తా | ఔ ౧౨ హోః, హాః | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౧౧ జో, హో, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౨ అ | వా, అ ౨౧ నో, ఒహాః || ౨ ||

ఆ 49 భిః | మా యో ణాల, స్వాఅభీ, నాలం | ఆ తా | వి ౨౧ తాల, జరాఞ్తీ |
ఇణాం తా | ఔ, ౧౨ హోః, హాః | శ తా : తా, అంభవ | సి ౧౧ యోహా, ఓ |
హిం తా? మ్మా అ ౧౧౨ | తా, ౨౧ అయో, ఒహాః || ౨ ||

శాన్తి జపం |

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ | దూతీ సదా వృధ స్సఖ | కయా శచిష్ట యావృత | కస్త్యా సత్యో మదానాం | మంహిష్టో మత్సదం
ధసః | దృడాచి దారుజే వసు | అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్యణాం | శతంభవా స్యూత యే | భంద్రం కర్ణేభి శ్రుణు యామ
దేవా | భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్యజితాః | స్థిరై రంగై స్సుష్టువాంస స్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః | స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ
శ్రవాః | స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః | స్వస్తి నః తార్ద్యో ౨ రిష్ట నేమిః | స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దదాతు | త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి |
ప్రతిష్ఠా యో త్రిష్ఠంతి | ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం | ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠా యో త్రిష్ఠంతి | పశవో వై వామదేవ్యం | పశుష్యేవ
ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి | శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం | శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి | ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః |

దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా, అగ్ని మన్వారభ్య, క్రమశో నిష్క్రమః |

అగ్ని ముత్సజేత్ |

3. గోదాన వ్రతే చౌళం |

శ్లో | గోదానస్యోపాకరణే విసర్గే సూర్య ఏవ హి | ఇతరేషాం వ్రతానాంతు సముద్భవ ఇతిష్యతే ||

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్స వితు
ర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసో ౨ మృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం |

సంకల్పం |

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద | అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య | శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా | ప్రవర్తమానస్య | ఆద్య బ్రహ్మణః |
ద్వితీయ పరార్ధే | శ్వేతవరాహ కల్పే | వైవస్వత మన్వంతరే | కలియుగే | ప్రథమ పాదే | జంబూ ద్వీపే | భరత వర్షే | భరత ఖండే |
[అమెరికా దేశే | క్రౌంచ ద్వీపే | రమణక వర్షే | ఐంద్ర ఖండే | ప్రశాంత సాగరే | పుష్కర క్షేత్రే | రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య
ప్రదేశే | మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే | మేరో ర్దక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
----- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ | వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం | శుభ యోగ | శుభ కరణ | ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం | అస్యాం-----శుభ తిధౌ | శ్రీ భగవదాజ్ఞ

యా భగవత్కైంకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం మాణవకం, గోదాన వ్రతే చౌళ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వ రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య దీమహి|దియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరో| పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం|-----గోత్రం----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, గోదాన వ్రతే చౌళ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (ఔపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్తో|మధ్యే| ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్య|తృణం వైఙ్ముత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరిసమ్మాహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే|రథ మివ సమ్మహి మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నౌ, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

2. ఓం భరామహేధ్వం|కృణువామ హవీంపితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో| అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రైశ్చ అగ్నిం పరిసమ్మాహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్శలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ తృణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం భూర్భువస్సువరో|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరో బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద మాసనం|ఇద మర్చనం|ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

తత్ర నాపితం, (మంగలి)|ఉష్ణోదక పాత్రం|ఆదర్శం (అద్దము)|క్షురం (మంగలి కత్తి)|ఔదుమ్బరః (మేడి కర్రతో చేసిన

పీట)|సప్త దర్శ కృత పింజులీ త్రయం చ దక్షిణతః నిధాయ|

అనడుహో గోమయః (మగ ఆవు దూడ పేడ)ఉత్తరతః కుర్యాత్|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్తరణయాత్|మూలా న్యగ్రే చ్చాదయన్|
త్రివృతం పంచవృతం వోవస్పృశ్య|కూర్చముతో నలువైపుల వేసిన దర్శలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరగ్రములుగా 2 దర్శలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః|“పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భాగ్రే చ్చేదన|న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన|
“విష్ణోర్మనసా పూతయేష్టః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య”|“దేవస్త్యా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో స్సూర్యస్య రశ్మి
భిః” ఇత్యుదగగ్రే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికా భ్యాం చ సంగృహ్య|త్రీరాజ్య ముత్సు నాతు|అద్భుక్య|ఉదగగ్రే అగ్నావను
ప్రహరేత్|ఆజ్యమధిశిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ ధిశిత్య|జ్వల దేకైక దర్శేణ
ద్విరవ జ్జ్వలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్ఛిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్యగ్ని
కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తా నిధాయ|ఇత్యాజ్య
సంస్కారః|

పరిషేదన పర్వక్షణ|అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|
యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః | (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః|జాతవేధసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాసే నమః|పంక్తిరాధసే
నమః|విస ర్పణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్ము|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ గోదాన వ్రతే చౌళ కర్మణి|బ్రహ్మాన్|ఇద్ము మాదాస్య|‘ఆధత్స్వేతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం”|ఏకాం
సమిధ మాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం మనసా
ధ్యాయన్|అగ్నా ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్వణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, హ్రీశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్వం చ|
వాక్ష్, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భు వస్సు వరోం|మహాంత మాత్మా నం
ప్రపద్యే|తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయ్యాపర్ణే|గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద
యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమిన్|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్రే

ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్సరే సంవత్సరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జుహ్వం తమామా ప్రతి హాపి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షే|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమ్యద్యతాం| తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేదసే|తుధాయ విశ్వ వేదసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ(చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
న్య దిశలో ఉంచి)అప వుప స్సుశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ(ఈశాన్య దిశలో
ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య|అగ్నౌ ప్రహరతి.|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం
సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ ఇదం న మమ|

ప్రధాన మన్వారణ్ణాయాం ప్రధాన దర్వా సమస్తాంతం కృత్వా|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ
స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ
ఇదం న మమ|

ఆచార్యోత్తాయ|

ఆయమాగా త్సవితా క్షురేణ|నాపితం ప్రేక్షేత్ (మంగలిని చూడవలెను), సవితారం ధ్యాయన్, ఉష్ణేన వాయు ఉదకే నేతి,
ఉష్ణోదకం ప్రేక్షేత్ (వేడినీటి పాత్రను చూడవలెను), వాయుం ధ్యాయన్|ఆప ఉందంతు జీవసే|శిరశి దక్షిణ పార్శ్వస్థ
కేశాన్, ప్రాజ్ఞఖస్య, కుమారస్య పృష్ఠతః, ఆచార్యః ప్రాజ్ఞఖ స్థిష్ఠన్, ఉష్ణోదకేన సించేత్ (తూర్పు ముఖముగా కూర్చున్న
కుమారుని యొక్క వెనుకకు ఆచార్యుడు కూర్చుని దక్షిణము వైపు ఉన్న తల వెంట్రుకలను తడవవలెను)|విష్ణోర్దం
ష్ట్రోసి|ఇతి ఆదర్శం ప్రేక్షేత్ (అద్దము చూడవలెను)|ఓషధే త్రాయ సైవనం|ఇతి ఏకం, సప్తోర్ధ్వగ్రాం, దర్భ పింజులీం, ప్రక్షా
ళిత దక్షిణ పార్శ్వస్థ కేశైః సంయోజయేత్ (ఏడు దర్భల దర్భ పింజులీ కొసలు పైకి ఉండునట్లు తడిపిన, దక్షిణము వైపు
తల వెంట్రుకలతో చేర్చ వలెను)|స్వధితే మైవనం హింసీ|ఇత్యాదర్శ క్షుర మాదాయ|దర్భ పింజులీ యుక్త కేశైః సంయోజ
యేత్|(మంగలి కత్తి తెచ్చి దర్భ పింజులీతో కూడి ఉన్న తల వెంట్రుకలతో చేర్చి)|ఇత్యాదర్శ క్షురేణ, పింజులీ యుక్త
కేశాన్ దక్షిణతః, త్రిః ప్రాంచం ప్రోహేత్|మంత్రస్య త్రిరావృత్తిః(మంత్రమును 3 సార్లు చెప్పి)

యేన పూషా బృహస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయుష్ట్యాయ
వర్చసే|

యేన పూషా బృహస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయుష్ట్యాయ
వర్చసే|

యేన పూషా బృహస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయుష్ట్యాయ

వర్చసే|

సకృ దాయసేన ప్రచ్ఛిద్య||కత్తి తో పింజులీతో కలిసి ఉన్న వెంట్రుకలను, ఒక సారి ఖండించ వలెను)||**అనడుహో గోమయే తూష్ణిం** కేశాన్ కుర్యాత్ (ఆ వెంట్రుకలను ఆవు పేడ యందు ఉంచ వలెను)||హస్తా ప్రక్షాళ్య||చేతులు కడిగి కొని)||**పశ్చాత్ పశ్చిమతః** (పిమ్మట పడమర దిశ వైపు)||

ఆప ఉందంతు జీవసే|శిరశి పశ్చిమ పార్శ్వస్థ కేశాన్, ప్రాజ్ఞఖస్య, కుమారస్య పృష్ఠతః, ఆచార్యః ప్రాజ్ఞఖ స్థిష్ఠన్, ఉష్ణోద కేన, సించేత్ (తూర్పు ముఖము గా కూర్చున్న కుమారుని యొక్క వెనుకకు ఆచార్యుడు కూర్చుని పశ్చిమ వైపు ఉన్న తల వెంట్రుకలను తడవవలెను)||

విష్ణో ర్దంష్ట్రోసి|**ఇతి ఆదర్శం ప్రేక్షేత్** (అద్దము చూడవలెను)||ఓషధే త్రాయస్వినం|ఇతి ఏకం, సప్తోర్ధ్వగ్రాం, దర్భ పింజులీం ప్రక్షాళిత తత్ పశ్చిమ పార్శ్వ స్థ కేశైః సంయోజయేత్ (ఏడు దర్భల దర్భ పింజులీ కొసలు పైకి ఉండునట్లు తడిపిన, పశ్చిమ వైపు తల వెంట్రుకలతో చేర్చ వలెను)||స్వధితే మైనం హింసే|ఇత్యాదర్శ క్షురమాదాయ|దర్భ పింజులీ యుక్త కేశైః సంయోజయేత్|(మంగలి కత్తి తెచ్చి దర్భ పింజులీ తో కూడి ఉన్న తల వెంట్రుకలతో చేర్చి)||ఇత్యాదర్శ క్షురేణ, పింజులీ యుక్త కేశాన్ పశ్చిమతః త్రిః ప్రాంచం ప్రోహేత్|**మంత్రస్య త్రిరావృత్తిః** (మంత్రమును 3 సార్లు చెప్పి)

యేన పూషాబ్ధ హస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయు స్థ్యాయ వర్చసే|

యేన పూషాబ్ధ హస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయు స్థ్యాయ వర్చసే|

యేన పూషాబ్ధ హస్పతే|వాయోరింద్రస్య చావపత్|తేన తే వపామి|బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ|దీర్ఘాయు స్థ్యాయ వర్చసే|

సకృ దాయసేన ప్రచ్ఛిద్య||కత్తితో పింజులీతో కలిసి ఉన్న వెంట్రుకలను, ఒక సారి ఖండించ వలెను)||అనడుహో

గోమయే తూష్ణిం కేశాన్ కుర్యాత్ (ఆ వెంట్రుకలను ఆవు పేడ యందు ఉంచ వలెను)||హస్తా ప్రక్షాళ్య||చేతులు కడిగి కొని)||

పశ్చాత్ ఉత్తరతః (పిమ్మట ఉత్తర దిశ వైపు)||

ఆప ఉందంతు జీవసే|శిరశి ఉత్తర పార్శ్వ స్థ కేశాన్, ప్రాజ్ఞఖస్య, కుమారస్య పృష్ఠతః, ఆచార్యః ప్రాజ్ఞఖ స్థిష్ఠన్, ఉష్ణోదకేన సించేత్ (తూర్పు ముఖము గా కూర్చున్న కుమారుని యొక్క వెనుకకు ఆచార్యుడు కూర్చుని ఉత్తరము వైపు ఉన్న తల వెంట్రుకలను తడవ వలెను)||విష్ణో ర్దంష్ట్రోసి|ఇతి ఆదర్శం ప్రేక్షేత్ (అద్దము చూడవలెను)||ఓషధే త్రాయస్వినం|ఇతి ఏకం, సప్తోర్ధ్వగ్రాం, దర్భ పింజులీం ప్రక్షాళిత తత్ ఉత్తర పార్శ్వ స్థ కేశైః సంయోజయేత్ (ఏడు దర్భల దర్భ పింజులీ కొసలు పైకి ఉండునట్లు తడిపిన , ఉత్తరము వైపు తల వెంట్రుకలతో చేర్చ వలెను)||స్వధితే మైనం హింసే|ఇత్యాదర్శక్షుర మాదాయ|దర్భ పింజులీ యుక్త కేశైః సంయోజయేత్|(మంగలి కత్తి తెచ్చి దర్భ పింజులీ తో కూడి ఉన్న తల

వెంట్రుకలతో చేర్చి)| ఇత్యాదర్శ కురేణ, పింజులీ యుక్త కేశాన్ ఉత్తరతః త్రిః ప్రాచం ప్రోహత్| **మంత్రస్య త్రిరావృత్తిః** (మంత్రమును 3 సార్లు చెప్పి)

యేన పూషా బృహస్పతే| వాయోరింద్రస్య చావపత్| తేన తే వసామి| బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ| దీర్ఘాయుష్ట్యాయ వర్హసే|

యేన పూషా బృహస్పతే| వాయోరింద్రస్య చావపత్| తేన తే వసామి| బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ| దీర్ఘాయుష్ట్యాయ వర్హసే|

యేన పూషా బృహస్పతే| వాయోరింద్రస్య చావపత్| తేన తే వసామి| బ్రహ్మణా జీవాతవే జీవనాయ| దీర్ఘాయుష్ట్యాయ వర్హసే|

సకృ దాయసేన ప్రచ్ఛిద్య| (కత్తితో పింజులీతో కలిసి ఉన్న వెంట్రుకలను, ఒక సారి ఖండించ వలెను)| అనడువో **గోమయే**

తూష్ణిం కేశాన్ కుర్యాత్ (ఆ వెంట్రుకలను ఆవు పేడ యందు ఉంచ వలెను)| హస్తా ప్రక్షాళ్య| (చేతులు కడిగి కొని)|

త్ర్యాయుషం జమదగ్నే| కశ్యపస్య త్ర్యాయుషం| అగస్త్యస్య త్ర్యాయుషం| యద్దేవానాం త్ర్యాయుషం| తతే అస్తు త్ర్యాయుషం|

ఇతి మంత్రేణ **ఆచార్యః** ఉభాభ్యాం హస్తాభ్యాం కుమారస్య మూర్ధానం పరిగృహ్య జపేత్| (ఆచార్యుడు రెండు చేతులతో

కుమారుని తలను పట్టు కుని ఈ మంత్రము జపించ వలెను)| కుమారం “ఓం ఆపో హిష్ఠామ యో భువః| తాన ఊర్ధ్వే

దధాతన| మహేరణాయ చక్షసే| యోవశ్శివత మోరసః| తస్య భాజ యతేహనః| ఉశితీరివ మాతరః| తస్మాదరంగమామ

వో| యస్యకయాయ జిన్వదా| ఆపోజనయ ధాచనః”| **ఇతి మంత్రేణ మాణవకం మంత్ర స్నానం కారయిత్వా|**

ఉపరిష్ఠా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్న పంచకం| (ఇతర దర్శ్యా)

ఓం భూ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా సూర్యా యేద

న్నమమ| ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా| ప్రజాపతయ యిదం న మమ| **(మనసా)** “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా

తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”| ప్రజాపతయ

యిదం న మమ| **అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం** (ఇంతకు ముందు ఇద్దాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను

హోమాగ్నిలో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం| (ఇతర దర్శ్యా)

ఓం భూ స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిదం న మమ| ఓం సువ స్వాహా| సూర్యా యేద

న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా| విశ్వ వేధస యిదం న

మమ| యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా| విభావస యిదం న మమ| సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా| శతక్రతవ యిదం న

మమ| పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రిస్యభి రూర్ధాంపతే, పాహి చతుస్యభి ర్వసో

స్వాహా| అగ్న యిదం న మమ| పున రూర్ధా నివర్తస్య, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్నః పాహ్యంసం స్వాహా| అగ్న

యిదం న మమ| సహార్యా నివర్తస్యా, ఆగ్నే పిన్నస్య ధారయా, విశ్వప్సియా విశ్వతస్పరి స్వాహా| అగ్న యిదం న

మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్శనం)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా| |(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్పః|(ఇతర దర్శనం)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిధు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్థి యథా యథం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పతి ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ| పునర్మా మీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవిణాయేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ| అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చధాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమృధో జహి స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిధదే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా| శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్కామసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్శనం)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్కామ సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నో అన్వర్ణో భవామి, జీవ స్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్కామ సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్శనం)

అస్మిన్ గోదాన వ్రతే చౌళ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చి త్తార్థం, ప్రజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా
తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భగ్గో దేవస్య దీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్త్వైంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|(ఇతర దర్శ్యా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా, నారా
యణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ
స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద న్న
మమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|దామోద
రాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు|(ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్)|(అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్రము
లు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య పాత్ర
ములోని నేతితో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|"అక్షం రిహాణా వియంతు వయః" ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో), ద్విః
తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్ష్య|ఏకం దర్బం అంకే నిధాయ|(ఒకేఒక దర్బను
ఒడిలో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం తవ
స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బ
లన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య|అంకే దర్బ
మాదాయ|(ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ|(అని అగ్రము
నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా|

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమృత మసి|తాంత్వా
విద్మా|శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్దరిక్షం పాదః|ద్యౌః పాదః|సముద్రః పాదః|ఏషాసి శబలి తాంత్వా|సానయిష
మూర్జం|దుక్ష మదో ధ్రావాన్|శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా|వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమా
త్మన యిదం న మమ| ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ|

అను పరిషేచన పర్యుక్షణం|అదితేఽన్య మగ్ స్థాః|అనుమతేఽన్య మగ్ స్థాః|సరస్వతేఽన్య మగ్ స్థాః|దేవ సవితః

ప్రాసావీ|యజ్ఞం ప్రాసావీ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్మః పాపీ|వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీ|
బ్రహ్మణోద్వాసనం|బ్రహ్మణే నమః|దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి|బ్రహ్మణే నమః|యథాస్థాన
 ముద్వా సయామి|

వామదేవ్యం | కా ౪౧ యాత | న యత్ర శ్వా, అశ్రాత, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౧౧ సాదా, వృధ,
 స్సా | ఖా తా | ఔ ౧౨ హా, హా | క తా : యా, అశదా | ప్త ౪౧ యా, హా, ఓ |
 హిం తా ? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, ౨౨ అర్థో, ఓహా || ౨ ||

కా ౪౧ స్వాత | న యత్ర త్యోఽ, మాదా, నాలం | మాం తా | హి ౧౧౧ స్థోఽ, మాత్సా
 దంధా | సా తా | ఔ ౧౨ హోఽ, హా | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౪౧ జో, హో, ఓ |
 హిం తా ? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, అ ౨౧ నో, ఓహా || ౨ ||

ఆ ౪౧ భిష | మా యత్ర ణాత, స్సాత, నాలం | ఆ తా | వి ౨౨ తాత, జరాత్ర |
 ఇణాం తా | ఔ, ౧౨ హోఽ, హా | శ తా : తా, అంభవ | సి ౪౧ యాహా, ఓ |
 హిం తా ? మ్మా ౧౨౪ అ | తా, ౨ అయా, ఓహా || ౨ ||

శాన్తి జపం

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ|దూతీ సదా వృధ స్సఖ|కయా శచిష్ఠయా వృత|కస్త్యా సత్యో మదానాం|మం హిష్టోమత్సదం
 ధసః|ధృడాచి దారుజే వసు|అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్కణాం|శతంభవా సూతయే|భంద్రం కర్ణేభి శృణుయామ
 దేవాః|భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్య జితాః|స్థిరై రంగై స్సుప్తవాంస స్తనూభిః|వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|స్వస్తి న ఇంద్రో
 వృద్ధ శవాః|స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః|స్వస్తి నః తార్ష్యోఽరిష్ట నేమి|స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్గదాతు| త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా
 జుహోతి|ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం|ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|పశవో వై వామదేవ్యం|
 పశు ష్యవ ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం|శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అగ్నిముత్సజేత్

4. గోదాన వ్రతే ఉపనయనం

శ్లో|| అంకురం ఋద్ధి సూత్రం చ పుణ్యాహం భోజనం తథా|ముండనం నవ వస్త్రం చ గోదానాదిషు వర్జయేత్||

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితు
 ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|

సంకల్పం

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
 ద్వితీయ పరార్ధే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|

[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య
 ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
 చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
 ---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
 నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
 యా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం మాణవకం, గోదానవ్రతే ఉపనయన కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి
 సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వ
 రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరో|
 పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం|-----గోత్రం-
 ----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, గోదానవ్రతే ఉపనయన కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (బైపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|త దవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్రో|
 మధ్యే|ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్త్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరిసమ్మాహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే|రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్న, సఖ్యే,
 మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్వం|కృణువామ హవీంషితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
 అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే,
 మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మాహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్భలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు
 కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్య|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
 ఉదగగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్యణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం

భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద మాసనం|ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

మాణవకేన ఉపవీతం, అజినం చ ధారయేత్|తత్ప్రకారః|

మాణవకః ఆచమ్య|అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః|(బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః|(ఉంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఉంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి చెవి)| వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీ కేశాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుడి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిరస్సు తాకవలెను|

(పెద్దలకు అక్షతలు ఇచ్చి)

మాణవకః సంకల్పం|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం| భగో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం||ద్విః|| శ్లో||శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం|ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోప శాంతయే| శ్లో||యస్య ద్విరద వక్తాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం|విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమా శ్రయే| శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః| ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య ప్రదేశే|మిసిసిపీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం| శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం|శ్రౌత స్మార్త నిత్య కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే|ఓం
యజ్ఞోపవీత ధారణ మంత్రస్య|బ్రహ్మ ఋషిః|అనుష్టుప్ చందః|వేదాన్యో దేవతా|ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం|
ప్రజాపతేః యత్ సహజం పురస్తాత్|ఆయుష్య మర్త్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం|యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః|ఓం|ఇతి
మంత్రేణ మాతా పితా చ ధారయేయుః|

యజ్ఞో పవీత ధారణ ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు | (అక్షతాశీర్వాదం)

అనంతరం అజినం ధారయిత్వా | అజినస్య చ సామగానాం మంత్రం నాస్తి |

ఆచార్యః | పరిస్తరణ |

పూర్వోపక్రమం | ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్పృణయ్యాత్ | మూలా న్యగ్రే చ్చాదయన్ |
త్రివృతం పంచవృతం వోవస్పృశ్య | (కూర్చముతో నలువైపుల వేసిన దర్బలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన | (ఉత్తరారములుగా 2 దర్బలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః | “పవిత్రేస్థో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్బారే చ్చేదన | న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన |
“విష్ణోర్మనసా పూతయేష్ఠః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య” | “దేవస్త్యా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో స్సూర్యస్య రశ్మి
భిః” ఇత్యుదగ్రే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య | త్రిరాజ్య ముత్పన్నాతు | అద్భుక్య | ఉదగ్రే అగ్నావను
ప్రహరేత్ | ఆజ్యమధిశిత్య | ఉత్తరతః కుర్యాత్ | పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య | తేష్వ ధిశిత్య | జ్వల దేకైక దర్బణ
ద్విరవ జ్జ్వలయేత్ ఘృతం | అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్బారే ప్రచ్ఛిద్య | ప్రక్షాళ్య | ప్రత్యస్య | ఆజ్యే ప్రాశ్య | త్రిః పర్యగ్ని
కృత్వా | ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ | అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య | ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ | ఇత్యాజ్య
సంస్కారః |

పరిషేదన పర్వక్షణ | అదితేఽను మన్యస్వ | అనుమతేఽను మన్యస్వ | సరస్వతేఽను మన్యస్వ | దేవ సవితః ప్రసువ |
యజ్ఞం ప్రసువ | యజ్ఞ పతిం భగాయ | దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు | వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు |

అగ్న్యలంకారః | (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః | జాతవేధసే నమః | సహోజసే నమః | అజిరాప్రభవే నమః | వైశ్వానరాయ నమః | నర్యాపసే నమః |
పంక్తిరాధసే నమః | విసర్పణే నమః | (తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః | (అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః |

ఇద్ము | (షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య | అస్మిన్ గోదాన వ్రతే ఉపనయన కర్మణి | బ్రహ్మాన్ | ఇద్ము మాధాస్యే | ‘ఆధత్సేతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం” |

ఏకాం సమిధమాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం మనసా
ధ్యాయన్ | అగ్నా ప్రహరతి |

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి | (అక్షతైః) బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి | ఆత్మానమభ్యర్చ యామి |

ప్రపదం | త్వణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య | (ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే | ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ | శ్రద్ధా చ, హ్రీశ్చ | సత్యంచా, క్రోధం చ | త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ | ధర్మశ్చ, సత్వం చ |
వాక్ష్, మనశ్చ | ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ | తాని ప్రపద్యే | తాని మామవంతు | ఓం భూర్భు వస్సు వరో | మహాన్త మాత్మానం
ప్రపద్యే | తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి | తస్యతే శయ్యాపర్ణే | గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం | యద్దేవానాం హృద
యాని | అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని | బలభృ చ్చ బలసా చ్చ | రక్షతో ప్రమివీ | అనిమిషిత స్సత్యం | యత్రే

ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్సరే సంవత్సరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
 త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
 ప్రతిజామి|జుహ్వం తమామా ప్రతి హాపి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షీ|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
 ష్యామి|తన్మ సమ్మ ధ్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రదేతా, మైత్రా
 వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేదసే|తుధాయ విశ్వ వేదసే|శ్వాత్రాయ
 ప్రదేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ (చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
 న్య దిశలో ఉంచి) అప వుప స్సుశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ (ఈశాన్య
 దిశలో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం
 సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధాన మన్వారబ్జాయాం (ప్రధాన దర్వా ఏకాదశ ఆనియ్యేచ)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్నయిద న్నమమ|

ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిద న్నమమ|

ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|ఇత్యాచార్యః|

అనంతరం పంచభి ర్మంత్రైః బ్రహ్మచారిణం హవయేత్ |పవిత్రం ధ్యత్వా|(ప్రధాన దర్వా)

అగ్నే వ్రతపతే|గోదాన వ్రతం చరిష్యామి|తత్తే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపై
 మి స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|

వాయో వ్రతపతే|గోదాన వ్రతం చరిష్యామి|తత్తే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగేయం|తేనరాధ్యాసం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపై
 మి స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|

చంద్ర వ్రతపతే|గోదాన వ్రతం చరిష్యామి|తత్తే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపై
 మి స్వాహా|చంద్రమస యిదం న మమ|

ఆదిత్య వ్రతపతే|గోదాన వ్రతం చరిష్యామి|తత్తే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపై
 మి స్వాహా|ఆదిత్యా యేదం న మమ|

వ్రతానాం వ్రతపతే|గోదాన వ్రతం చరిష్యామి|తత్తే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య
 ముపైమి స్వాహా|వ్రతానాం వ్రతపతయ యిదం న మమ|

అనంతరం ఉదగ్భాగేత్వాది ఉపసేద ఇత్యంతం|తత్ప్రకారః|

అగ్నిః ఆత్మనోః అంతరేణ గమయిత్వా|(ఆచార్యుడు, అగ్నికి, తను కూర్చున్న మధ్య నుండి వెళ్లి)

అగ్నేరుత్తరతః|ఉదగగ్రేషు దర్భేషు మాణవకం ప్రత్యజ్మఖ మవస్థాప్య(బ్రహ్మచారిని పడమర ముఖము గా కూర్చుండ పెట్టి)|అంజలిం కారయేత్(దోసిలి పట్టించి)|ఉదగగ్రేషు దర్భేషు అచార్యః ప్రాజ్మఖః తిష్ఠన్ శిష్యస్య అంజలేరుపరి అంజలిం కృత్వా|(ఆచార్యుడు తూర్పు ముఖముగా కూర్చుని శిష్యుని దోసిలి పై దోసిలి పట్టి)తత్ర దక్షిణతః, ఉదగగ్రేషు దర్భేషు ఉదజ్మఖ స్తిష్ఠన్ మంత్రవాన్ బ్రాహ్మణః, జలం ఆచార్య స్యాంజలౌ పూరయేత్|(దక్షిణమువైపు, ఉత్తర ముఖముగా పురోహితుడు కూర్చుని జలము ఆచార్యుని దోసిలిలో పోయవలెను)|తత్ జలం ప్రేక్షమాణే మాణవకం ప్రతి, ఆచార్యః వదేత్|(ఆచార్యుడు తన చేతిలో నీటిని చూచుచున్న శిష్యుని చూచుచు మంత్రము చెప్పవలెను)

||మంత్రం||

“ఆగంతా సుమగన్మహి|ప్రసుమర్త్యం యయోతన|అరిష్టా స్సంచరేమహి|స్వస్తి చరతాదయం|అగ్నిష్టే హస్త మగ్ర హీత్|సవితా హస్త మగ్రహీత్|అర్యమా హస్త మగ్రహీత్|మిత్ర స్త్వ మసి కర్మణా|అగ్ని రాచార్య స్తవ”|

ఆచార్యం ప్రతి, మాణవకేన, మంత్రవాన్ బ్రాహ్మణః వాచయేత్ (పురోహితుడు బ్రహ్మచారిచే ఆచార్యునికి చెప్పించ వలసిన మంత్రము)

“బ్రహ్మచర్యమాగా ఉపమానయస్వ”

అచార్యః|కో నామాసి ఇతి మాణ వకం పృచ్ఛేత్|

బ్రహ్మచారీ|అసా-----నక్షత్ర జాతః-----శర్మా నామాస్మీ తి|

అచార్యః|అంజల్యాం జలం, శిష్య స్యాంజలౌ, తూష్ణిం, విస్సుజేత్|

బ్రహ్మచారీ|తజ్జలం, తూష్ణిం, భూమిం ప్రతి విస్సుజేత్|

అచార్యః|“దేవస్యత్వా సవితః ప్రసవే ఆశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తా భ్యాం హస్తం గృహ్ణామి, అసా-----శర్మన్”

ఇతి మంత్రేణ శిష్యాంజలిం గృహీత్వా|సూర్యస్యా వ్రత మన్వావర్తస్వ|అసా-----శర్మన్ ఇతి మాణవకం ప్రాజ్మఖం ప్రదక్షిణ మావ ర్తయేత్|(బ్రహ్మచారి దోసిలి పట్టుకుని బ్రహ్మచారిని ప్రదక్షిణ ముగా తూర్పు ముఖముగా త్రిప్పవలెను)|

అచార్యః|ఆచార్యః వామ హస్తేన (ఎడమ చేతితో) శిష్యస్య దక్షిణ మంసం (కుడి భుజము) అన్వభిమృశ్య(పట్టుకుని)|

“ప్రాణా నాం గంధి రసి మా విస్సుసః”|ఇతి మంత్రేణ, ఆచార్యః|దక్షిణ హస్తేన, (కుడి చేతితో) శిష్యస్య నాభి దేశ మన్వభి

మృశ్య(బ్రహ్మచారి యొక్క బొడ్డును తాకుచు)|

“అంతక ఇదంతే పరిదదామి|అసా-----శర్మన్ ఉదరే(పొట్ట)|అహురయిదంతే పరిదదామి|అసా-----శర్మన్

ఉరసి (రోమ్ము)| కృశన యిదంతే పరిదదామి|అసా-----శర్మన్ కంఠే (కంఠము)|ప్రజాపతయే త్వా పరిదదామి|

అసా-----శర్మన్, సవ్యేన పాణి నా, సవ్య భుజం స్పృశేత్ (ఎడమ చేతితో ఎడమ భుజము తాకవలెను)

అనంతరం శిష్యః ఆచార్యాభిముఖ స్తిష్ఠేత్ (శిష్యుడు ఆచార్యునికి ఎదురుగా కూర్చుండ వలెను)|

అచార్యః|“త్వం బ్రహ్మచార్యసి ”|శిష్యః|అసా -----శర్మన్|

అచార్యః|సమిధ మాధేహి|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|అపోశానా|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|కర్మ కురు|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|మా దివా స్వాప్నీ|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|బిక్షా చర్యం చర|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|అచార్యాదీనో భవ|శిష్యః|బాడం|

మంజీ దారణం|అచార్యః|ఉదగర్భేషు దర్భేషు ప్రత్యజ్మఖః ఉపవిశ్య|(ఉత్తరార దర్భలపై పడమర ముఖముగా కూర్చుని)

శిష్యం దక్షిణ జాన్వంతం, అంజలి కృతం|ఉదగర్భేషు దర్భేషు ప్రాజ్మఖ ముపవేశ్య|(ఉత్తరార దర్భలపై తూర్పు ముఖము గా, శిష్యుని ఎడమ పాదము వెనుకకు చూపి, కుడి మోకాలి పై, కూర్చుని, నమస్కారము చేయుచు కూర్చుండ బెట్టి)

మంజీ మేఖలాం ప్రదక్షిణం త్రి వృతం మంత్రం వాచయన్ ఆబధ్నన్|

||మంత్రం||

“ఇయం దురిక్తా త్పరిబాధమాన|వర్ణం పవిత్రం పునతీన ఆగాత్|ప్రాణా పానాభ్యాం బలమాభరంతీ|స్వసా దేవీ సుభగా మేఖలే యం|ఋతస్య గోప్త్రీ తపసః పరస్వీ|ఘృతీ రక్ష స్సహమానా ఆరాతీః|సామా సమంత మభిపర్యేహి భద్రే|ధర్తారస్తే మేఖలే మారిషామా”|

శిష్యం చ మంత్రం వాచయేత్|(శిష్యుడు కూడ మంత్రం చెప్పవలెను)

అథ ఆచార్యః|పూర్వవత్ ప్రత్యాగత్య|యథాసనం అగ్నేః పశ్చాత్ ప్రాజ్మఖః ఉపవిశేత్|

అనంతరం శిష్యః|దక్షిణ హస్తేన|ఆచార్యస్య వామ హస్తం అనంగుష్ఠం గృహీత్వా|గుర్వ గ్నియో ర్మధ్యే గత్వా|గురోః

దక్షిణత స్త్రిఫ్ణన్|“అధీహి భోః” ఇతి ప్రార్థయేత్|

ఉపసీదే త్యాచార్యః|

అనంతరం ఆచార్యః|ఉదగర్భేషు దర్భేషు స్వ దక్షిణతః శిష్య ముపవేశ్య|

ఉపరిష్ఠా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్న పంచకం కుర్వాత్ |(ఇతర దర్వ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా తాని, పరితా బభూవ, యత్యామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం (ఇంతకు ముందు ఇద్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను హోమాగ్ని లో వేయవలెను.)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా|విశ్వ వేధస యిదం న

మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యదం న మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్య త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సభి రూర్థాంపతే, పాహి చతుస్సభి ర్వసో స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|పున రూర్థా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్మః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్ని యా విశ్వతస్సరి స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా| |(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|

(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యదం న మమ|

దశర్చుః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిధు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్తే యథా యథం స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|**(మనసా)** “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహి, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పునర్మా మీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవి ణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాదీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యదం న మమ|అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్న మమ|యత ఇంద్ర భయా మహి, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిదధే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా| శ్రీ విష్ణవ యదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యదం న మమ|

యత్స్రీసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|యత్స్రీ సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య

నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నీఅన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్థ సీదాభ్యా మిదం న మమ|
ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|ప్రాయశ్చిత్తం|ఇతర దర్వా

అస్మిన్ గోదాన వ్రతే ఉపనయన కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త
ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా)"ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
ని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా"|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో| శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్త్వైంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|ఇతర దర్వా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా, నారా
యణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ
స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద న్న
మమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|దామోద
రాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు| ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|"అక్షం రిహాణా వియంతు వయః" ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో),
ద్విః తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా)నినయేత్|అద్వి రభ్యుక్త్య|ఏకం దర్బం అంకే నిధాయ|ఒకేఒక దర్బను
ఒడి లో ఉంచుకుని) "యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం
తవ స్వాహా"|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ"(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన
దర్బలన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్పృశ్య|అంకే దర్బ
మాదాయ|ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ| (అని అగ్రము
నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను)ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా|

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రధమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమృత మసి|తాంత్యా

పరిషేదన పర్వక్షణ అదితేఽనుమన్యస్య|అనుమతేఽనుమన్యస్య|సరస్వతేఽనుమన్యస్య|దేవసవితః ప్రసువ|యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు||

అగ్న్యలంకారః|(అక్షతైః) అగ్నే నమః|జాతవేధసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|

(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః||

(స్వాహాస్తే, సమిధైః హోమం) అగ్నే సమిధ మాహర్షం|బృహతే జాత వేధసే|యథా త్వ మగ్నే సమిధా సమిధ్యసే|ఏవం మామా యుషా|వర్చసా|సన్యా మేధయా|ప్రజయా పశుభిః|బ్రహ్మ వర్చసేన|అన్నాజ్యేన|సమేధుషి స్వాహా|అగ్నయిద న్నమమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిద న్నమమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిద న్నమమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యాయ యిద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ ఇద న్నమమ|

అను పరిషేదన అను పర్వక్షణం|అదితేన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేన్వ మగ్ స్థాః|దేవసవితః ప్రాసావీః|యజ్ఞం ప్రాసావీః|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః|కేతపూః కేతన్నః పాపీః|వాచస్పతిః వాచన్న స్వాతీః|శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం|అగ్న్యపస్థానం కరిష్యే|తతఉత్తాయ|కృతాంజలి పుటః|

శ్లో||స్వస్తి మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రయం బలం|ఆయుష్యం దేహ మారోగ్యం దేహి మే హవ్యవాహ నమో నమః||

శ్లో||మంత్ర హీనం క్రియా హీనం భక్తి హీనం హుతాశన|యద్భుతంతు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే||

శ్లో||ప్రాయశ్చిత్తా న్యశేషాణి తపః కర్మాత్మ కాని వై|యాని తేషా మశేషాణాం|శ్రీ క్రిష్ణానుస్మరణం పరమ్||

నమస్కారం |అభివాదయే|ఆంగీరస|బార్హస్పత్య|భారద్వాజ|త్రయార్షేయ|ప్రవరాన్విత|భారద్వాజ గోత్రః|ద్రాహ్యయణ సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖా ధ్యాయా-----శర్మాహం అస్మి భో||శ్రీకృష్ణాయ నమః||ఇతి ద్వాదశవారం జపిత్యా||

త్రైః పరి అగ్ని ప్రదక్షిణం కుర్యాత్|అగ్నిముత్స్నజేత్|

అనంతరం మాణవకేన ఆదిత్యోపస్థానం|

మంత్రం|ఉదుత్యం జాతవేధసం|దేవం వహంతి కేతవః|దృశే విశ్వాయ సూర్యం|చిత్రం దేవా నా ముదగా దనీకం|చక్షు ర్మిత్రస్య|వరుణ స్యాగ్నే|ఆ ప్రాధ్యవా పృథివీ అంతరిక్షం|సూర్య ఆత్మా|జగత స్తస్థుష శ్చ|ఆకాశ స్వేష ఆకాశః|యదే తద్భూతి మండలం|ఏవం త్వా వేదయో వేద|ఈశానీశాం ప్రయచ్ఛ మే|ఓం భూర్భువస్సువరో|సూర్య ఇవ దృశే భూయాసం|అగ్నిరివ తేజసా|వాయు రివ ప్రాణేన|సోమ ఇవ గంధేన|ఆశ్వినా వివ రూపేణ|బృహస్పతి రివ బుద్ధ్యా|ఇంద్రా గ్నేవ బలేన|బ్రహ్మ భాగ మేవాహం భూయాసం|పాపృ భాగః|మేద్విషంతః|

బిక్షాచరణం|

అథ ఆచార్యః అస్మై అరిక్తం బిక్షా పాత్రం (ఒక క్రొత్త ఉత్తరీయం గాని, తువ్వలు గాని) ప్రయచ్ఛన్నాహ|మాతరమే వాగ్రే
బిక్షస్య|భగినీం వా ఇతి|

శిష్యః|మాతరం|అభివాదయే|ఆంగీరసం|బార్హస్పత్యం|భారద్వాజం|త్రయార్షేయం|ప్రవరాన్వితం|భారద్వాజ గోత్రం|ద్రాప్యాయణ
సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖా ధ్యాయా-----శర్మాహం అస్మీ భో||ఇతి అభివాద్య|భవతి|బిక్షాం|దేహి|ఇతి త్రిః బిక్షేత|
శిష్యః తద్భైక్ష్యం సమాహృత్య|భైక్ష్య మిద మాహృత మితి అచార్యాయ నివేదయేత్|త త్పుభైక్ష్య మితి ఆచార్యః|ప్రతి
గృహ్ణీయాత్||

తూష్ణిం నిష్క్రమయేత్|5. గోదానవ్రతే శ్రావణి|ఉదగర్తే దర్శ్యే ప్రదక్షిణం మండలం కృత్వా|

ఆచార్య శిష్యౌ ఉభౌ ఆచమ్య|అచ్యతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః
(ఉంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఉంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో
కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి
చెవి)|వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీ కేశాయ
నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుక్షి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో
శిరస్సు) తాకవలెను||ద్విః||

ఆచార్య శిష్యౌ బహిష్పవమానవత్ దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా|అన్వారభ్య|(ఆచార్య శిష్యులు దర్శ కట్ట చెరి యొక కొన
పట్టుకుని దర్శ మండలములో) వామదేవ్యేన ప్రవిశ్య|

వామదేవ్యం | కా ౪౧ యాఅ | న య్రా శ్చ, అఇత్రాత్, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౧౧ సాదా, వృధ,
స్యా | ఖా తా | ఔ ౧౨ హా, హా | కతా : యా, అశదా | ప్త ౪౧ యా, హా, ఓ |
హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, ౨౨ అర్ధ, ఓహా || ౨ ||

కా ౪౧ స్వాఅ | న య్రా త్యోఽ, మాదా, నాలం | మాంతా | హి ౧౧౧ స్తోఽ, మాత్సా
దంధా | సా తా | ఔ ౧౨ హాఽ, హా | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౪౧ జో, హో, ఓ |
హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, అ ౨౧ సో, ఓహా || ౨ ||

ఆ ౪౧ భిఇ | మా య్రా ణాల, స్వాఅభీ, నాలం | ఆ తా | వి ౨౨ తాల, జరాణత్రి |
ఇణాంతా | ఔ, ౧౨ హాఽ, హా | శ తా : తా, అంభవ | సి ౪౧ యోహా, ఓ |
హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ | తా, ౨ అయో, ఓహా || ౨ ||

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్యః|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు

ర్వ రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|దియ్యోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరో
||ద్విః||

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|
[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకీన్సీ పర్వతయో ర్మద్య
ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రొంకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం మాణవకం, గోదాన వ్రతే శ్రావణ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి
సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వ
రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|దియ్యోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరో|
పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రొంకర్య రూపం|-----గోత్రం-
----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, గోదాన వ్రతే శ్రావణ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (బెపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీ|తిస్తో|మధ్యే|
ప్రాచీ|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వృషస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మాహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్చం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేధసే|రథ మివ సమ్మహి మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్న, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వృషస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహీధ్వం|కృణువామ హవీంషితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వృషస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే,
మారిషామా వయంతవ (అప వృషస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రైశ్చ అగ్నిం పరిసమూహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్భలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాదస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాపృణా|ఆవసో స్సదనే సీదామి’|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ తృణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద మాసనం|ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్త్యణయాత్|మూలా న్యగై చ్చాదయన్| త్రివృతం పంచవృతం వోవస్పృశ్య|(కూర్చముతో నలువైపుల వేసిన దర్భలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరారములుగా 2 దర్భలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః|"పవిత్రేస్తో వైష్ణవో" ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం(జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భారే చ్చేదన|న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన| "విష్ణోర్మనసా పూతయేష్ఠః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య"|"దేవస్త్వా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి భిః" ఇత్యుదగరే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రిరాజ్య ముత్పు నాతు|అద్భుక్త్య|ఉదగరే అగ్నావను ప్రహారేత్|ఆజ్యమధిశిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ ధిశిత్య|జ్వల దేక్షైక దర్భేణ ద్విరవ జ్జ్వలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భారే ప్రచ్ఛిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ|ఇత్యాజ్య సంస్కారః|

పరిషేచన పర్యుక్షణ|అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ| యజ్ఞం ప్రసువ| యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః|జాతవేధసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః| పంక్తిరాధసే నమః|విసర్పణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్మ|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ గోదాన వ్రతే శ్రావణ హోమ కర్మణి|బ్రహ్మాన్|ఇద్మ మాధాస్య|‘ఆధత్స్వతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం”|

ఏకాం సమిధమాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం మనసా

ధ్యాయన్|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా|(తండులైః) సూర్యమగ్ని మభ్యర్చయామి|**(అక్షతైః)**బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం| త్వణం, జలం, గంధం, పుష్పం, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|**(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)**

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణో|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, ప్రీతిశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్వం చ|
వాక్య, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భువః|మహాన్త మాత్మానం
ప్రపద్యే| తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయాపర్ణే|గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృదయా
ని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభ్య చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమినీ|అనిమిషిత స్సత్యం|యతే
ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్సరే సంవత్సరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జహ్వాం తమామా ప్రతి హాపి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షే|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమృద్ధతాం| తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రాయ విశ్వ వేధసే|తుధాయ విశ్వ వేధసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|**సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ**(చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
న్య దిశలో ఉంచి)అప వుప స్ఫుశ్య|అత్ర, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|**తాం సమిధమాదాయ**(ఈశాన్య దిశలో
ఉంచిన సమిధ) **ప్రోక్ష్య**| అగ్నౌ ప్రహరతి.|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్నౌ యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|
ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధానాహుతయః | ప్రధాన మన్వా రబ్ధాయాం (ప్రధాన దర్వా)|

శ్రావణే బైక వింశతిః|ఆఘారావాఘార్య|ఇంద్రాయ బృహద్యానవే స్వాహా(వాయవ్యా దాగ్నేయాంతం)|ఇంద్రాయ బృహ
ద్భానవ యిదం న మమ|ప్రజాపతయే మనవే స్వాహా (నైఋత్యా దీశాన్యంతం)|ప్రజాపతయే మనవ ఇదం న మమ|

ప్రధాన దర్వైః ఇతర దర్వా చతు ర్గ్రహీతం ఆజ్యం ధృత్వా|అగ్నయే స్వాహా, ఇతి ఉత్తరతః|అగ్నయ యిదం న మమ|
పునరపి చతు ర్గ్రహీతం ఆజ్యం గృహీత్వా|సోమాయ స్వాహా, ఇతి దక్షిణతః|సోమా యేద న్నమమ|

మధ్యే|అగ్నయే స్వాహా, అగ్నయ యిదం న మమ|సోమాయ స్వాహా, సోమా యేద న్నమమ|

రుద్రాయ స్వాహా, రుద్రా యేద న్నమమ|అప వుప స్ఫుశ్య|ఇంద్రాయ స్వాహా, ఇంద్రా యేద న్నమమ|

బ్రహ్మణే స్వాహా బ్రహ్మణ యిద న్నమమ|ప్రజాపతయే స్వాహా, ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|

దేవేభ్య స్వాహా, దేవేభ్య యిద న్నమమ|ఋషిభ్య స్వాహా, ఋషిభ్య యిద న్నమమ|

ఋగ్భ్య స్వాహా, ఋగ్భ్య యిద న్నమమ|యజుభ్య స్వాహా, యజుభ్య యిద న్నమమ|

సామభ్య స్వాహా, సామభ్య యిద న్నమమ|శ్రద్ధాయై స్వాహా, శ్రద్ధాయ యేద న్నమమ|

ప్రజ్ఞాయై స్వాహా, ప్రజ్ఞాయా యేద న్నమమ|మేధాయై స్వాహా, మేధాయా యేద న్నమమ|
సావిత్రై స్వాహా, సావిత్ర్యా యేద న్నమమ|సదసస్పతే స్వాహా, సదసస్పత యేద న్నమమ|
అనుమతే స్వాహా, అనుమత యిద న్నమమ||

ఇత్యంతం ప్రధానాహుతయః హుత్యా|

ఉపరిష్ఠా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా
తాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను
హోమాగ్ని లో వేయవలెను.)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా|విశ్వ వేధస యిదం న
మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యిదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యిదం న
మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో
స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్మః పాహ్యాంసం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్ని యా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యిదం న
మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా
|(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ
దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయీణాం
స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్షః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిధు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్థి యథా యథం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ
స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం,

ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్సత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే,
యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పునర్మా
మీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ
ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున
రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|
అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద
న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి
స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేదా నిదదే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|
శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద
యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్స్రసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్స్ర సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య
నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నోఅన్వర్ణో భవామి, జీవ స్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్ర సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్వా)

అస్మిన్ గోదాన వ్రతే శ్రావణ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయ
శ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
ని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|

భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రొకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|(ఇతర దర్వా)ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయణాయ స్వాహా, నారాయ

ణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|

విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ

స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద న్న

మమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|దామోద
రాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు | (ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని | “అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే **సకృత్** మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో), **ద్విః**
తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్ష్య|**ఏకం దర్బం అంకే నిధాయ**|(ఒకేఒక దర్బను
ఒడిలో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం తవ
స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బ
లన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య|**అంకే దర్బ**
మాదాయ|(ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ| (అని అగ్రము
నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) **ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా**|

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమృత మసి|తాంత్యా
విద్యా| శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్తరిక్షం పాదః|ద్యౌః పాదః|సముద్రః పాదః|ఏషాసి శబలి తాంత్యా|సానయి
ష మూర్ధం|దుక్ష మదో ధ్ధారాన్|శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా|వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పర
మాత్మన యిదం న మమ| **ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ**|

అను పరిషేచన పర్యుక్షణం|అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః|దేవ సవితః ప్రాసా
వీ|యజ్ఞం ప్రాసావీ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః|వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః|
బ్రహ్మణోద్వాసనం|బ్రహ్మణే నమః|దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి|బ్రహ్మణే నమః|యథాస్థాన
ముద్వా సయామి|

వామదేవ్యం | కా ౧౧9 యాఅ | న య్ర శ్చ, అఇత్రాఽ, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౧9 సాదా, వృధ,
స్వా | ఖా తా | ఔ ౧౨ హా, హాః | క తా : యా, అశదాః | ప్త ౧౧9 యా, హా, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౯ అ | వా, ౨౨ అర్దో, ఓహాః || ౨ ||

కా ౧౧9 స్వాఅ | న య్ర త్యోఽ, మాదా, నాలం | మాం తా | హి ౧౧9 వ్యోఽ, మాత్వా
దంధా | సా తా | ఔ ౧౨ హాః, హాః | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౧౧9 జో, హా, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౯ అ | వా, అ ౨౧ నో, ఓహాః || ౨ ||

ఆ ౧౧9 భిఇ | మా య్ర ణాల, స్వాఅభీ, నాలం | ఆ తా | వి ౨౧ తాల, జరాఞత్రీ |
ఇణాం తా | ఔ, ౧౨ హాః, హాః | శ తా : తా, అంభవ | సి ౧౧9 యాహా, ఓ |

హింఠా? మూల గ్రంథం । తా, ౨౧ అయో, ఒహాఇ ॥ ౭ ॥

శాన్తి జపం

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ|దూతీ సదా వృధ స్సఖ|కయా శచిష్ట యావృత|కస్యా సత్యే మదానాం|మంహిష్టోమత్సదం
 ధనుః|ధృడాచి దారుజే వసు|అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్సాణాం|శతంభవా స్యూత యే|భంద్రం కర్ణేభి శ్రుణుయామ
 దేవాః|భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్యజితాః|స్థిరై రంగై స్సుష్టువాంస స్తనూభిః|వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ
 శ్రవాః|స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః|స్వస్తి నః తార్ష్యోఽరిష్ట నేమిః|స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దదాతు|త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి|
 ప్రతిష్ఠా యో త్తిష్ఠంతి|ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం|ప్రాజాపతాయో ప్రతిష్ఠా యో త్తిష్ఠంతి|పశవో వై వామదేవ్యం|పశుష్యేవ
 ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి|శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం|శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అగ్నిముత్స్యజేత్

ఆచార్య శిష్యా కుశేష్వాసీనా దక్షిణేన పాణినా కుశ ముష్టిం ధారయన్ యథావిధం వక్ష్యమాణం తథావిధం శ్రావయేత్|
 (ఆచార్య శిష్యులు ఇరువురు దర్భ కట్టను కుడి చేతితో పట్టుకుని ఆచార్యుడు చెప్పినది శిష్యుడు చెప్పవలెను)
 పూర్వ్యా వ్యాహృతీః సావిత్రిం|సామ సావిత్రిం చ చతు రనుద్యత్య మనసా సామ సావిత్రిం చ చతుః||

పూర్వ్యా వ్యాహృతీః

ఓం భూః ||చతుః|| ఓం భువః ||చతుః|| ఓం సువః ||చతుః|| ఓం మహాః ||చతుః|| ఓం జనః ||చతుః|| ఓం తపః
 ||చతుః|| ఓం సత్యం ||చతుః||

సామ సావిత్రిం చ చతుః

ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|దియోయోనః ప్రచోదయాత్||చతుః||

సామం

ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం, భార్గోదేవస్య, ధీమహి గ్రంథం । ధియోయోఽ, నప్రచో ఓఽ, ఓఽఽఽఽఽ ।
 హింఠా? మూల గ్రంథం । దాయో, ఒఆఆ ॥ ౭ ॥ ||చతుః||

సోమం రాజానం|బ్రహ్మజిజ్ఞానమితి ద్వే|పంచనిధనం వామదేవ్యం|వైరూపం|వాచో వ్రతాని|భద్రం శ్రీయసీ చ పూర్వం
 గీత్యా||

సో గర్భ? మజ్, రాజానం, వారుణాం । అ తో గ్నిమన్వారభో, మహి, ఏ । హూ, త్రా?వా, అహాఇ ।
 ఆ, ౨౨ దిత్యం, ఎవిష్టుంంనూ, రియం । హూ, త్రా? , వాలహాఇ । బ్ర ౨౧ హ్యోణాం, దాల । హూ, త్రా? :
 వాలహాఇ । బ్ర ౨౨ హో, ౧౩ అఆఉవాల । సా ౧౪ తిఇం ॥ ౭ ॥

1. బ్ర తో హ్య, బ్ర తో? అహ్య । జ ౧ ౨ ౧ ఙ్ఞో, ఆనం, ప్రధమం, పూరా, స్తాత్ । వి తో
 సాఇ । వా, త్రా? ఇసి । మ ౧ ౨ ౧ త, స్సురుచోఽ, వేవి, నా, ఆవాః । స తో బూసా త్రా?
 అబు । ధ్య, ౧ ౨ ౧ ఉపమాఆ, స్యాహాఇ, ష్టాః । స తో తః । సా, త్రా? అతాః । చ ౨ ౩

యోబ, నిమసతశ్చావాఇ, వా : | ఓ త్రో ఇ | డా 2 | అ || 2 ||

2. హు 2క్ర వే 13 హ. ఇ || ద్వ : || హీ 2క్ర పా, 13 అయా | బ్ర 111 త్రా హ్య, జజ్ఞా | నా, ఆం గా | ప్రాధా | మం 29 పూ రాస్తాత్ | వి గా సీమతా : | నూ, గా రూ చ : | వే 2క్ర నా, ఆవా : | సా గా బుద్ధ్యా : | ఉ గా పామా | అస్యా, విస్థా : | సా గా తక్పయా | నీ, గా ఈమాసా | త 29 శ్చా, వీవా : | హు 2క్ర వే, 13 హ. ఇ || ద్వ : || హీ, 2 పా : | త్రో అహా ఆ క్ష అల | ఔహోవాల | ఏ 29 ఏ | ఋ 111 త, మమృతం || ద్వ : || ఏ 29 ఏ | ఋ 111 త, మమృ, తాలం || 2 ||

పంచనిధనం వామదేవ్యం || హో 2క్ర వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహియా⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || ద్వ : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ 2 హో, వాల | ఇ గా 4 హప్రజో, మిహరయిం, రరోణో, ఓహస్ | హో 2క్ర హీ, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || త్రి : || కా, గా యో, నశ్చాఇ | త్రా 29 ఆ, ఆ, భూవాత్ | హో 2 వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అల | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || ద్వ : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ 2 హోవాల | రా, గా 4 య, స్పృహోయ | సుకృతా, యో, భూయసీ, ఏహస్ | హో 2 వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అల | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || త్రి : || ఉ, గా తా, ఇఇ, సాదా | వా, 2క్ర ధ్ధస్సా, ఖాల | హో 2 వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || ద్వ : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ 2 హో, వాల | ఆ 29 గన్వోఆ, మా, మీదం, బృహద్ధస్ | హో 2క్ర వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ 2 ఉ || త్రి : || కా గా యో, శదాఇ | స్థా, గ్నా ఆయా, ఆవారా అ || హో 2క్ర వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || ద్వ : || ఏ, త్రో హియా, అల | ఔ 2 హో, వాల | ఇ గా 4 దంహి, మామీదం, బృహద్ధస్ | హో 2క్ర వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || త్రి : || కా గా యో, శదాఇ | స్థా, గ్నా ఆ, యా, అవారా అ || హో 2క్ర వా, హ, అ | ఆ, త్రో ఇహి⁴యా, అ అ | హ 2 ఉ || త్రి : || ఏ, త్రో హియా, హ ఉ || ద్వ : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ 2 హో, వాల | చ గురో, చర్యయ, బృహతా, ఈదంవాల, మా, మీదం, బృహద్ధస్ || 2 ||

వైరుపం || య 111 తాద్యో, వఇన్ద్రతే ఏ | శాతం | ఏ తా | శ 111 తం భూ, మీ | యతా, స్యో త్రా వా | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | న శ్రీ త్వోవజ్జిన, సహస్రం సూర్యో, అలను | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | న 29 జో, తమ, స్థారోదశిఇ | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | ద్గ్గం, విశంహస్ | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | అశ్చా, శిశుమతిఇ, హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | సు త్రా వ : | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వా | జ్యో త్రా తి : | హో 2 ఉ || త్రి : || హ 2 ఉ వాల || 2 || ఇ త్రో ట్ ఇడా అ || 2 ||

వాచోవ్రతం || హు 2 వేవో, ఆదాం | వా 111 చం హి, ఆచం | హు¹వే¹బ్ర¹వి | వా 111 క, శృణోతు, శృణోతువా, 111 అక | వా 111 క సమైతు, సమైతువా, 111 అక | వా 111 క, రమతా | అం ర త్రో మతేలం | ర త్రో మా, అతు 111 వాలల, ఔహోవాల | ఈ 2 హ, ఈ హ, ఈ హల || 2 ||

హూ ౧౧౧౧, ఇహ, అదాం || హీ ౧౧ దం, హువాఇ హీ ౨౧౧ క, కృణోతూ, ఉ | నౌయన్త్రో, తూ, వాక |
 హీ ౨౧౧ క, నమైతూ, ఉ | సా య్రి మై, తూ, వాక | హీ ౨౧౧ గమతా, అం | రత్రా? మతా, అం | ర ౨౧ మా |
 తు ౧౧౪ వాలల, ఔహోవాల | మ్నా^౪ అ, ఆఇ || త్రి: || ౭ ||

భద్రం || హో, త్రా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧౧ హో, ఇహ || త్రి: || ఔహోహో, ౧ బ్రహ్మ త్రా హో || ఏవం || ద్వి: ||
 ఔ ౨౧ హో, ఇహాలల | ఔ ౨౧ హోవాల | ఇ ౨౧౧ మా, నుకంభువనా, సీషదేవ | మా, హాఇ త్రా హో |
 ఇం ౨౧ ద్రస్య, విశ్వేచదేవ, వా: హాఇ త్రా హో | హో, త్రా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧౧ హో, ఇహ || త్రి: || ఔహోహో,
 ఓఇ త్రా హో || ఏవం || ద్వి: || ఔ ౧౧౧ హో, ఇహాలల | ఔ ౨౧ హోవాల | ఏ, ౨౧ ఏ, భద్రం || ౭ ||

శ్రీయ: | హో, త్రా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧౧ య్యో, ఇయా || త్రి: || ఔహోహో, ౧ బ్రహ్మ త్రా ఇయా || ఏవం || ద్వి: ||
 ఔ ౧౧౧ హో, ఇయాాలల | ఔ ౨౧ హోవాల | ఇ ౨౧౧ మా, నుకంభువనా, సీషదేవ | మా, హాఇ త్రా యా |
 ఇం ౨౧ ద్రస్య, విశ్వేచదే, ఏ | వా: హాఇ త్రా యా | హో, త్రా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧౧ య్యో, ఇయా || త్రి: || ఔ హో
 హో, ౧ బ్రహ్మ త్రా యా || ఏవం || ద్వి: || ఔ ౧౧౧ హో, ఇయాాలల | ఔ ౨౧ హోవాల | ఏ, ౨౧ ఏ,
 శ్రీత్రయ: || ౭ ||

గాయత్ర్యస్య స్థానే ఆగ్నేయైంద్రియ పవమాన ఋక్ సామ్నా మాద్యంతం గృహీత్వా |

ఆగ్నేయం ఋక్ | అగ్ని ఆయాహి వీతయే | గృణానో హవ్యదాతయే | నిహోతా సత్వి బర్హిషి | |

సామం |

ఓ ౭౧ గ్నాఇ | త్ ౧ ౨౨౧ యా, హీ, ఇ | వోఇ, తోయా, అ ౧ బ్రహ్మ ఇ | తోత్రా? యా,
 అ ౧ బ్రహ్మ ఇ | గృ త్రా? ణాసూ, ఓహ | వ్యా ౨౨ దా, తోయా, అ ౧ బ్రహ్మ ఇ | తోత్రా? యా,
 అ ౧ బ్రహ్మ ఇ | నా ౨౧ ఇహూ, ఓతాసాల | త్వా, ౧౨ అఇబా, ఆ, అఔహూవాల |
 హీ ౪౧ వీఇ || ౭ ||

అంతం | ఋక్ | యద్వా ఉ ఉ విస్పతశ్చతః | సుప్రీతో మనుషో వీశే | విశ్వే దగ్నిః ప్రతిరక్షాంసి సేధతి |

సామం |

య ౨౧ ద్వో ఉ ఉ, విస్పా, అతశ్చితః | సు ౧౧౧? ప్రీతో, ఓమనుషో, ఓ, వీశే | వి త్రా : శ్వాయ
 దా, అగ్నిః | ప్రా ౨౧ తి, రక్షాల | సి య్రి సే, ధాతా | ఔ ౨౧ ఉహూవా | హూ ౨౧ ఇ
 దా ౨౧ అ || ౭ ||

ఐంద్రం | ఆది | ఋక్ | తద్వోగాయసుతే స చ | పురుహూతాయ సత్వనే | శంయ ధవేన శాకినే |

సామం |

మార్షీయవం | తద్వో ౧౧౨ ఉ హాహా | గాత్రా? యా, అ | సూ ౦ ౧౧ తాఇసాదాల | పుత్రా? రు,
 హూతాల | యా ౨౧ సా, అ, త్వోఆనా ౧ బ్రహ్మ ఇ | శంత్రా యతీ | హత్రా | ఔ ౧౨ ఉహూఇ |
 గా, ౪౧ అవా, ఇ | నా, ౧౨ అశాలల, ఔహూవాల | ఏ ౨౧ ఏ | కి త్వా నే, ఏ || ౭ ||

అంతం|ఋక్ తవత్యం నర్యంనృతో|అపయింద్ర ప్రథమం పూర్వం|దివి ప్రవాచ్యం కృతం|యోదేవాస్య శవసప్తా రిణా
అసూరిణం నవో|భువోవిశ్వ మభ్యదేవ మోజసా|విదేదూర్ణం శతక్రతు ర్విదేదిషం|

సామం|

తా. ౨౧౧ అవత్యంనా. అర్యంనృతాఉ. అ ౧౨౧ ప. ఇంద్రాఅ ౧౨౨ | ప్రతా ౧ ధమంపూఉ. |
ర్విక్రయ్యం. దీఇవీఇ. ప్రా ౨౧ వా. అ. చీ ౧౨ యం. కీఇతాం. యో ౧౨౧ దేవా. స్యాఅ ౧౨౨ |
శ తా ౧ వసా. ప్రాఅ. రీ ౧౨ ణా. ఆసూఉ. రీ ౧౨ ణం. నాసాహ. భూ ౧౨౧ వో. విశ్వా. |
అం ౧౨౨ | అ తా ౧ భ్యదా. అఇ. వా ౧౨ అ. మోఓ. జా. సా. అ. చీ ౧౨ దే. దూర్ణాఅం. |
శ ౧౨౨ తా. అక్రతాఉ. వి ౧౨౧ దా. అఇ. దిషా. ఉవా ౨ అ || ౨ ||

పవమానం|ఆది|ఋక్ ఉద్వా తేజా తమంధసః|దివిసద్భూమ్నా దదే|ఉగ్రం శర్మ మహి శ్రవః|

సామం|

ఉ ౨౨ ద్వా. అఅ. తే ౨౧౧ జా. అ. ౧౨౧౧౧ తా. మాఆంధాసా. అ ౧౨౨: | ది ౧౨ విసద్భూ. |
మ్నా. దదాఇ. ఉ ౧౨ గ్రం. శాఅలర్మా. అ. మా. అ ౧౨౨ హాఅఅ. ఔహావాఅ. ఉ ౨౨ వ. |
శా ౧౨౨ వాహా || ౨ ||

అంతం|ఋక్ ఏషస్య ధారయా సుతో|అవ్యావారేభిః పవతే మదితమః|క్రీడున్నూ ర్మిరసా మివ|

సామం|

ఏ ౧౨ ఏషస్యధా. అరయా. అసుతాహ. | అ ౧౨౧ వ్యో. వో. అరాఇ. భి: ౧౨౧౧౧ పో. వాతా. అఇ. |
మా ౧౨౨ దింతమా: | క్రీ ౧౨౧ డన్నూర్మిరవోఓ. వా. అఓవా. ఆ ౧౨౧ ఇ. వోహాఇ || ౨ ||

అథ ఉపరిష్టాత్పప్త మహా సామ|కల్మాష వామదేవ్యాని గీత్వా|ప్రాయశ్చిత్త సామాని|సోమం రాజానం|యితయేత
ఉదారుహన్|సపూర్వోమహోనం అభిత్త పృష్ట మితి చ|సామాని గాయేత్|

తతీ ప్రకారః|

పురస్తాధానం సప్తహం || ఆ ౧౨౧ యంంవా, యాఉ || త్రి: || త్వా ౧౨ మిద్ధాఇ | హో ౧౨ వోమహాఇ || త్రి: ||
సో ౧౨ తో, వాజా | స్యా, ౧౨ కారవ: || త్రి: || త్వం, ౧౨ వృతాఇ | ఘో, ౧౨ ఇంద్రసాత్ | పో ౧౨ తింసర:
|| త్రి: || త్వం, ౧౨ కౌష్ఠా | సో, ౧౨ అర్వతా: || త్రి: || ఆ ౧౨౧ యంంవా, యాఉ || ద్వి: || ఆ ౧౨౧ యం |

వాణాఅ | యా ౧౨ అఅ | ఔ ౨౨ హో, వా అ | ఏ ౨౨ ఏ | త్రి ౧౨౧ వృతం, ప్రవృతం || ఏవం ద్వి: ||

ఏ ౨౨ ఏ | త్రి ౧౨౧ వృతం, ప్రవృతా అం || ౨ ||

మహాసామ | ఆ, ౧౨ క్రందా, యోవా | కూ ౧౨౧ రు, ఘోషం, మహా ౧౨౨ అ | ఆ తా ౧౨ తా, ౧౨౨ అం |
హతా ౧౨ రింద్రస్యాభియోజయా ౧౨౨ అ | ఆ తా ౧౨ కూ ౧౨౨ ఉ | మ్నూ, విధం, దధతా, మన్యో ౧౨౨ ఉ |
ఆ. తా ౧౨ స్వో, ౧౨ శ ౨౧౧ ల్యాతా, పదతు, శ్లోక, మాఅఅ | ఆ, తా ౧౨ అధా ౧౨౨ అఅ | ఔ ౨౨ హోవాఅ |
అన్ || ౨ ||

కల్మాష వామదేవ్యం | వీ డ్రహో,యవాఇ ||త్రి:|| వీ ౧౨౧ హో,యా,వాఇ ||త్రి:|| కా గా యా,నశ్చాయ |
 త్రా, గ్నాత, ఆ, భూవాత్ | ఊ గా తాఇఇ,సాదా | వా ౨౨ ర్థస్సా ఖాత | కా గా యా,శదాఇ | స్థా, గ్నా
 ఆ,యా,అవా,రాత | వీ డ్ర హో,యవాఇ ||త్రి:|| వీ ౧ ౨౧ హో,యా,వాఇ ||ద్వి:|| వీ గా హో | య్స,అవా
 అల ఔ హో వా అ | ఏ ౨ ఏ | సం, @: యామ,స్పవ్యాయ,మన్వియ,మన్ప,సామా,యామన్,యే, @కే,చో,
 దార,సర్వీణస్తీ,భ్యోఓ,నమా: ||౭||

ప్రాయశ్చిత్త సామాని

సో ౧౨౧ మఓ, రాహనం, వాయాణం | అ త్తే గ్నిమన్వారభా, మహ, ఏ | హూ, త్తా: వా, అహాఇ |
 ఆ, ౨౨ దిత్యం, ఎవిష్టుంసూ, రియం | హూ, త్తా:, వాఅహాఇ | బ్ర ౨ హ్యోణాం, దాల | హూ, త్తా:
 వాలహాఇ | బ్యూ ౨౨ హ, గ్రా అఆఉవాల | పా ౨ త్రిం || ౭ ||

ఆ ౨౨ రో, ఓ గ్రా హన్ || త్రి: || ఇ ౨౨ త, యేతఉఉ, దాల, యాఉ, హా గ్రా అన్ |
 ది ౨౨ వ : పుష్టోనీఇ, గాగా యా, అరుఉ, హా, గ్రా అన్ | ప్ర ౨౨ భూర్షయో యాల ,
 ధా, అపా, ఆధా గ్రా అ | ఉ ౨౨ ద్యో, మంగిరాల, నో, ఓయఆ, యూ, ఉహు గ్రా |
 త్ ౨౨ రో, ఓహన్ || ద్వి: || త్తా అ | రో, త్తా | ఓహా ౨ అల | ఔ ౨ హూవాల |
 ఉ ౨ పాల || ౭ ||

మధుక్కునిధనం || స ౨౧ హూర్వ్యోమహూ, నాజ్యేఎ | వే, ౨౧ న: క్రతూఉ | భాఇ, రానజే, ఏ |
 హా, గ్రా అహా | ఔ గ్రా ఉ | హూఓ, వా, ఆ త్తా: ఇహీ, ఇ | య ౨౧ స్వ, ద్యోరరో, అ,
 మాను: , పితా, అ | హా, ౨ అహా | ఔ గ్రా ఉ, హూఓ, వా, ఆఇహీ, ఇ గ్రా | దా త్తా ఇ
 వేము,ధాల | హా గ్రా అహా | ఔ గ్రా ఉ, హూఓ, వా, ఆ త్తా: ఇహీ, ఇ గ్రా | యా, ౨౧
 ఆ,అ | నా, గ్రా అజా, ఆఆఆ ఔహోవాల | మ ౨౧ ధుక్కు, తా, ఆఆహా || ౭ ||

సంపా | ఓ, ఓ గా హాఇ | ఓ, ౨౨ ఓ గ్రా హా | ఓ, ౨౨ ఓ హా | ఇ త్తా: యా, అ గ్రా |
 ఓ, గ్రా ఓ గ్రా హా, అవి | ఆ గా భిత్తపా | స్థా గా ౦౦ఆవ్వాపా | ఇం ౨౧ జ్య, యాధాలం |
 అం గా గోషిణం | ఆ గా వా, వా | కం ౨ తాల, వాణి: | వా గా నా, వసా | నో, గా ఓవారూ |
 ణో ౨ నా, సింధూ: | ఓ, గా ఓ హాఇ | ఓ, ౨౨ ఓ హా | ఓ, ౨౨ ఓ హా |
 ఇ త్తా: యా గ్రా అ | ఓ, గ్రా ఓ హా, అవి | వీ గా రత్నధాహ | దా గా యాతే |
 వా, గ్రా ౨ అఆ | శ్నే ౨ ఇయాల, ఇంజబాఇ || ౭ ||

ఇతి అభిత్తప్యస్థ సామ |

6. గోదానవ్రతే అను ప్రవచనీయం |

ఉదగగ్నే: దర్భై: ప్రదక్షిణం మండలం కృత్వా |

ఆచార్య శిష్యో ఉభౌ ఆచమ్య | అచ్యుతాయ నమ: | అనంతాయ నమ: | గోవిందాయ నమ: |

కేశవాయ నమ: (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ) | నారాయణాయ నమ: (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ) | మాధవాయ నమ:

(ఉంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఉంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి చెవి)| వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీకేశాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుడి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిరస్సు) తాకవలెను||ద్విః||

ఆచార్య శిష్యా బహిష్పవమానవత్ దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా|అన్వారభ్య|ఆచార్య శిష్యులు దర్శ కట్ట చెరి యొక కొన పట్టుకుని దర్శ మండలములో) వామదేవ్యేన ప్రవిశ్య|

వామదేవ్యం |కా ౪? యాత|న య్ర శ్చ, అశ్రాతీ, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౧౧? సాదా, వృధ, స్సా | ఖాతా | ఔ ౧౨ హా, హా | కతా : య, అశదా | ప్ల ౪? య, హా, ఓ | హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ|వా, ౨? అర్థ, ఓహా || ౨ ||

కా ౪? స్వాత|న య్ర త్యేఓ, మాదా, నాలం | మాంతా | హి ౧౧౧? స్తోఓ, మాత్సా దంధా | సాతా | ఔ ౧౨ హాఓ, హా | ద్యతా : ధ, అచిదా | రు ౪? జో, హో, ఓ | హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ|వా, అ ౨? నో, ఓహా || ౨ ||

ఆ ౪? భిఇ|మా య్ర ణాల, స్సాలభీ, నాలం | ఆతా | వి ౨? తాల, జరాణతీ | ఇణాంతా | ఔ, ౧౨ హాఓ, హా | శతా : తా, అంభవ | సి ౪? యోహా, ఓ | హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ|తా, ౨? అయో, ఓహా || ౨ ||

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్యః |ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసో ౨మృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం ||ద్విః||

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః| ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే| [అమెరికా దేశే|క్రొంద ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే-- ---- ఆయనే----ఋతే-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం----- నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ| శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్ప్రొంకర్య రూపం|-----గోత్రం-----శర్మాణం మాణవకం, గోదాన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణా సంస్కరిష్యా మి ఇతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్యః|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వ

రేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోం|
పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం|-----గోత్రం-
-----శర్మాణం ఇమం మాణవకం, గోదాన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (బైపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|త దవసానాత్ప్రాచీః|తిస్త్రో|మధ్యే|
ప్రాచీః|ఇత్సుల్లిఖ్య|తదద్భుక్త్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మూహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేధసే|రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నో, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్యం|కృణువామ హవీంషితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నో, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నో,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మూహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్భలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు
కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మానా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్యణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం
భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరో బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద
మాసనం|ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్థరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్థరణయాత్|మూలా న్యగై చ్చాదయన్|
త్రివృతం పంచవృతం వోపస్సుశ్య|(కూర్పముతో నలువైపుల వేసిన దర్భలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరారములుగా 2 దర్భలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కార: “పవిత్రేస్తో వైష్ణవో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం(జానెడు పొడవు) ద్వే దర్బారే చేదన|న ప్రచ్చిన్నత్తి నభేన| “విష్ణోర్మనసా పూతయేష్ఠః ఇత్యద్భి రనుమ్మజ్య”|“దేవస్త్యా సవితోత్పనాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి భిః” ఇత్యుదగరే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రైరాజ్య ముత్పూ నాతు|అద్భుక్త్య|ఉదగరే అగ్నావను ప్రహారేత్|ఆజ్యమధిశ్రిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ దిశ్రిత్య|జ్వల దేకైక దర్భేణ ద్వీరవ జ్వాలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్బారే ప్రచ్చిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|**ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిదాయ**|ఇత్యాజ్య సంస్కారః|

పరిషేచన పర్యుక్షణ|అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః|జాతవేదసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్మ|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ గోదాన వ్రతే అను ప్రవచనీయ కర్మణి|బ్రహ్మాన్|ఇద్మ మాధాస్య|‘ఆధత్స్వతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం”|**ఏకాం సమిధమాదాయ** (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్|అగ్నా ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మాణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, ప్రీశ్చ|సత్యం చ, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, దృతిశ్చ|దర్మశ్చ, సత్వం చ|వాక్స, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భు వస్సు వరోం|మహాన్త మాత్మానం ప్రపద్యే|తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయ్యాపర్ణే గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమిసే|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్తే ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా ప్రతిజామి|జుహ్వాం తమామా ప్రతి హాపి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షిః|త్వాం ప్రపద్యే|త్యయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి ష్యామి|తన్మ సమ్మద్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మాను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేదసే|తుధాయ విశ్వ వేదసే|శ్వాత్రాయ ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|**సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ** (చేతిలోని సమిధాదులు

ఈశాన్య దిశలో ఉంచి) అప వృష స్పృశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స్య, అనుష్టుప్ సూర్యః|**తాం సమిధమాదాయ** (ఈశాన్య దిశలో ఉంచిన సమిధ) **ప్రోక్ష్య|** అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధాన మేకాదశ ఆనియ్యద||(ప్రధానదర్వా)|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్నయిద న్నమమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిద న్న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|**ఇత్యా చార్యః|**

అనంతరం పంచభిర్మంత్రైః బ్రహ్మచారిణం హోవయేత్ |పవిత్రం ధృత్వా|(ప్రధాన దర్వా)

అగ్నే వ్రతపతే|గోదాన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|తదశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|

వాయో వ్రతపతే|గోదాన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|తదశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|

చంద్ర వ్రతపతే|గోదాన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|తదశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|చంద్రమస యిదం న మమ|

ఆదిత్య వ్రతపతే|గోదాన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|తదశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|ఆదిత్యా యేదం న మమ|

వ్రతానాం వ్రతపతే|గోదాన వ్రత మచారిషం|తత్రే ప్రావోచం|తదశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్వతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|వ్రతానాం వ్రతపతయ యిదం న మమ|

అనంతరం ఆచార్యః|ఋచం సామ యజామహే, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా| ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఇతి ద్వాభ్యాం మంత్రాభ్యాం ఆజ్యం జుహుయాత్|

ఉపరిష్టా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్న పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా ని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|**అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం** (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను హోమాగ్నిలో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ| పాహినో అగ్నేనసే స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేదసే స్వాహా|విశ్వ వేదస యిదం న
మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యిదం న మమ|సర్వం పాహి శతకృతో స్వాహా|శతకృతవ యిదం న
మమ|పాహినో అగ్నే యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రిస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో
స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్నః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్సియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యిదం న
మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|
(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ
దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయీణాం
స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్చః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిదు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ
స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం,
ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే,
యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పునర్మా
మీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ
ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున
రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|
అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద
న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి
స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిదధే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|
శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద
యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్ప్రాసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్స్మ సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య
నిధనా చరాణి, ఇదం తదగ్నే అన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్మ సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్వా)

అస్మిన్ గోదాన వ్రతే అనుప్రవచనీయ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా
తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
ని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య| ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|
భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రకర్య రాపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|(ఇతర దర్వా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా, నారా
యణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ
స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద
న్నమమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|
దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు|(ఆదాయ స్తరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్తరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|“అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో), ద్విః
తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్ష్య|ఏకం దర్బం అంకే నిదాయ|(ఒకేఒక దర్బను
ఒడిలో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీ|వితదస్తు హుతం తవ
స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బ
లన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను)అప వుపస్సుశ్య|అంకే దర్బమాదా
య|(ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ| (అని అగ్రము నుండి

మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) **ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా** |

శబలి | సముద్రోసి విశ్వవేదాః | బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య | అన్నమసి శుక్రమసి | తేజో స్యమ్మత మసి | తాంత్యా విద్యా | శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్దరిక్షం పాదః | ద్యౌః పాదః | సముద్రః పాదః | ఏషాసి శబలి తాంత్యా | సాన యిష మూర్జం | దుక్ష మదో ధ్ధరాన్ | శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా | వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమాత్మన యదం న మమ | **ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ** |

అను పరిషేచన పర్వక్షణం | అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః | అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః | సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః | దేవ సవితః ప్రాసావీః | యజ్ఞం ప్రాసావీః | యజ్ఞ పతిం భగాయ | దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః | వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః | **బ్రహ్మణోద్వాసనం** | బ్రహ్మణే నమః | దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి | బ్రహ్మణే నమః | యదాస్థాన ముద్వా సయామి

వామదేవ్యం | కా ౪౧ యాఅ | న య్ర శ్చ, అఇత్రాతీ, భువాతీ | ఉతా తీ, ౧౧౧? సాదో, వృధ, స్సా | ఖా తా | బె ౧౨ హూ, హాఇ | క తా : యా, అశదాఇ | ప్ల ౪౧ యా, హూ, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, ౨౨ అర్దో, ఓహాఇ || ౨ ||

కా ౪౧ స్సాఅ | స య్ర త్యోఓ, మాదా, నాలం | మాం తా | హి ౧౧౧? స్థోఓ, మాత్సా దంధా | సా తా | బె ౧౨ హూఓ, హాఇ | ద్వు తా : ధా, అచిదా | రు ౪౧ జో, హూ, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౨౪ అ | వా, అ ౨౧ నో, ఓహాఇ || ౨ ||

ఆ ౪౧ భిఇ | మా య్ర ణాల, స్సాఅఖీ, నాలం | ఆ తా | వి ౨౨ తాల, జరాఇత్రీ | ఇణాం తా | బె, ౧౨ హూఓ, హాఇ | శ తా : తా, అంభవ | సి ౪౧ యాహూ, ఓ | హిం తా? మ్మా ౧౨౪ అ | తా, ౨౧ అయో, ఓహాఇ || ౨ ||

శాన్తి జపం

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ | దూతీ సదా వృధ స్సఖి | కయా శచిష్ఠ యావృత | కస్త్యా సత్యో మదానాం | మంహిష్ఠో మత్సదం ధసః | దృడాచి దారుజే వసు | అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్యణాం | శతంభవా స్యూత యే | భంద్రం కర్ణేభి శ్రుణుయామ దేవాః | భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్యజితాః | స్థిరై రంగై స్సుష్ఠువాంస స్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః | స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ శ్రవాః | స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః | స్వస్తి నః తార్ష్యోఽరిష్ఠ నేమిః | స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దదాతు | త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి | ప్రతిష్ఠా యో త్రిష్ఠంతి | ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం | ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠా యో త్రిష్ఠంతి | పశవో వై వామదేవ్యం | పశుష్యేవ ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి | శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం | శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి | ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః |

ఆచార్య శిష్యో దర్శముష్టిం గృహీత్వా అన్వారభ్య క్రమశో నిష్క్రమః |

అగ్నిముత్స్యజేతీ |

వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాని సమాన తంత్ర ప్రకారః |

7. వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు ఉపనయనం |

అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

అచ్యుతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి చెవి)|వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీకేశాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుడి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిరస్సు తాకవలెను|

ఆచార్య ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరోం|
సంకల్పం|

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|ద్వితీయ పరార్థే|శ్రీతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ|

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే----- ఆయనే-----ఋతే-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం----- నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్ప్రొకర్య రూపం వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాని కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరోం| పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభ తిథౌ----- శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రొకర్య రూపం-----గోత్రం----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు ఉపనయన కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య| ఏక దేశాగ్నౌ (ఔపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీ|తిస్త్రో|మధ్యే|ప్రాచీ|ఇత్సుల్లిఖ్య|తదద్భుక్త్య|తృణం వైఋత్యాం నిరస్య|(అప వృషస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మాహనం|

అగ్ని ముపసమాధాయ| కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే| రథ మివ సమ్మహీ మామనీషయా| భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నో, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్వం| కృణువామ హవీంపితే| చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం| జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో| అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో| త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః| త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్| అగ్నే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మాహ్య|

భూమి జపం| (2 దర్భలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ, అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే| ఇదం భద్రం సుమంగలం| పరాశ పత్వాన్ భాధస్వ| అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ ఉదగగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా| ఆవసో స్సదన సీదామి| ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్మణం త్యక్తోపవిశ్య| ఓం భూర్భువ స్సువరో| బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః| ప్రజాపతిరో బ్రహ్మణ మావాహ యామి| బ్రహ్మణే నమః| ఇద మాసనం| ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం| ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్తరణయాత్| మూలా న్యగై చ్చాదయన్| త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య| (కూర్పముతో నలువైపుల వేసిన దర్భలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన| (ఉత్తరారములుగా 2 దర్భలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః| “పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం (జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భారే చ్చేదన| న ప్రచ్చిన్నత్తి నఖేన| “విష్ణోర్మనసా పూతయేస్తః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య”| “దేవస్త్వా సవితోత్పునాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి భిః” ఇత్యుదగరే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య| త్రిరాజ్య ముత్పు నాతు| అద్భుక్ష్య| ఉదగరే అగ్నావను ప్రహరేత్| ఆజ్యమధిశిత్య| ఉత్తరతః కుర్యాత్| పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య| తేష్వ ధిశిత్య| జ్వల దేక్షైక దర్భణ ద్విరవ జ్జ్వలయేత్ ఘృతం| అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భారే ప్రచ్చిద్య| ప్రక్షాళ్య| ప్రత్యస్య| ఆజ్యే ప్రాశ్య| త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా| ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ| అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య| **ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ|** ఇత్యాజ్య సంస్కారః|

పరిషేదన పర్వక్షణ అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|
యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నయే నమః|జాతవేదసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే
నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్మ|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు ఉపనయన కర్మణి|బ్రహ్మిన్|ఇద్మ మాధాస్యి|‘ఆదత్స్వేతి’ బ్రహ్మ
“ప్రతి వచనం”|ఏకాం సమిధమాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పఠచి, మిగిలిన 15 సమిధలు)
ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, శ్రీశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్వం చ|
వాక్య, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భు వస్సు వరోం|మహాస్త మాత్మానం
ప్రపద్యే|తస్మి విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయ్యాపర్ణే|గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద
యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమినీ|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్రే
ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జహ్వాం తమామా ప్రతి హాషి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షే|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమ్మ ధ్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మి విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేధసే|తుధాయ విశ్వ వేధసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ (చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
న్య దిశలో ఉంచి) (అప వృప స్పృశ్య)|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ (ఈశాన్య దిశ
లో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య|అగ్నౌ ప్రహరతి.|

అంగాహుతిః |(ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం
సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధాన మన్వారణ్ణాయాం (ప్రధానదర్వా)|సమస్తాహుతీ ర్ఘ్ణత్వా|ఓం భూ స్వాహా|అగ్నయిద న్నమమ|ఓం భువ

స్వాహా|వాయవ యిద న్నమమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ
యిద న్నమమ|ఇత్యాచార్యః|

అనంతరం పంచభిర్మంత్రైః బ్రహ్మచారిణం హావయేత్|పవిత్రం ధృత్వా|(ప్రధాన దర్వా)

అగ్నే వ్రతపతే|వ్రాతక ఆదిత్యోపనిష ద్రవ్రతం చరిష్యామి|తతే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగ్నేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్య
తాత్ సత్య ముపైమి స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|

వాయో వ్రతపతే|వ్రాతక ఆదిత్యోపనిష ద్రవ్రతం చరిష్యామి |తతే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగ్నేయం|తేనరాధ్యాసం|ఇద మహ మన్య
తాత్ సత్య ముపైమి స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|

చంద్ర వ్రతపతే|వ్రాతక ఆదిత్యోపనిష ద్రవ్రతం చరిష్యామి |తతే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగ్నేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్య
తాత్ సత్య ముపైమి స్వాహా|చంద్రమస యిదం న మమ|

ఆదిత్య వ్రతపతే|వ్రాతక ఆదిత్యోపనిష ద్రవ్రతం చరిష్యామి |తతే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగ్నేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్య
తాత్ సత్య ముపైమి స్వాహా|ఆదిత్యా యేదం న మమ|

వ్రతానాం వ్రతపతే|వ్రాతక ఆదిత్యోపనిష ద్రవ్రతం చరిష్యామి|తతే ప్రబ్రవీమి|తచ్ఛగ్నేయం|తేన రాధ్యాసం|ఇద మహ మన్య
తాత్ సత్య ముపైమి స్వాహా|వ్రతానాం వ్రతపతయ యిదం న మమ|

అనంతరం ఉదగ్భాగేత్వాది ఉపసీద ఇత్యంతం|తత్ప్రకారః|

అగ్నిః ఆత్మనోః అంతరీణ గమయిత్వా|(ఆచార్యుడు, అగ్నికీ, తను కూర్చున్న మధ్య నుండి వెళ్లి)

అగ్నేరుత్తరతః|ఉదగగ్రేషు దర్భేషు మాణవకం ప్రత్యజ్ముఖ మవస్థాప్య (బ్రహ్మచారిని పడమర ముఖముగా కూర్చుండ
పెట్టి)|అంజలిం కారయేత్ (దోసిలి పట్టించి)|ఉదగగ్రేషు దర్భేషు అచార్యః ప్రాజ్ముఖః తిష్ఠన్ శిష్యస్య అంజలేరుపరి అంజ
లిం కృత్వా|(ఆచార్యుడు తూర్పు ముఖముగా కూర్చుని శిష్యుని దోసిలి పై దోసిలి పట్టి)తత్ర దక్షిణతః, ఉదగగ్రేషు దర్భే
షు ఉదజ్ముఖ స్తిష్ఠన్ మంత్రవాన్ బ్రాహ్మణః, జలం ఆచార్య స్యాంజలౌ పూర యేత్|(దక్షిణమువైపు, ఉత్తర ముఖముగా
పురోహితుడు కూర్చుని జలము ఆచార్యుని దోసిలిలో పోయవలెను)|తత్ జలం ప్రేక్షమాణే మాణవకం ప్రతి, ఆచార్యః
వదేత్|(ఆచార్యుడు తన చేతిలో నీటిని చూచుచున్న శిష్యుని చూచుచు మంత్రము చెప్పవలెను)

||మంత్రం||

“ఆగంతా సుమగన్మహి|ప్రసుమర్త్యం యయోతన|అరిష్టా స్సంచరేమహి|స్వస్తి చరతాదయం|అగ్నిష్టే హస్త మగ్రహీత్|
సవితా హస్త మగ్రహీత్|అర్యమా హస్త మగ్రహీత్|మిత్ర స్వ మసి కర్మణా|అగ్ని రాచార్య స్తవ”|

ఆచార్యం ప్రతి, మాణవకేన, మంత్రవాన్ బ్రాహ్మణః వాచయేత్ (పురోహితుడు బ్రహ్మచారి చే ఆచార్యునికి చెప్పించ వల
సిన మంత్రము)

“బ్రహ్మచర్యమాగా ఉపమానయస్వ” ఇత్యాచార్యం ప్రతి మాణవకః వదేత్|

అచార్యః|కో నామాసి ఇతి మాణవకం పృచ్ఛేత్|

బ్రహ్మచారీ|అసా-----నక్షత్ర జాతః-----శర్మా నామాస్మీతి|

అచార్యః|అంజల్యాం జలం, శిష్య స్యాంజలౌ, తూష్ణిం, విస్సుజేత్|

బ్రహ్మచారీ|త జ్జలం, తూష్ణీం, భూమిం ప్రతి విస్సుజేత్|

అచార్యః|“దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే ఆశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తా భ్యాం హస్తం గృహ్ణామి, అసౌ-----శర్మన్”

ఇతి మంత్రేణ శిష్యాంజలిం గృహీత్వా|సూర్యస్యా వ్రత మన్వావర్తస్వ|అసౌ-----శర్మన్ ఇతి మాణవకం ప్రాజ్ఞుఖ ప్రదక్షిణ మావర్తయేత్|బ్రహ్మచారి దోసిలి పట్టుకుని బ్రహ్మచారిని ప్రదక్షిణ ముగా తూర్పు ముఖముగా త్రిప్పవలెను)|

అచార్యః|ఆచార్యః వామ హస్తేన (ఎడమ చేతితో) శిష్యస్య దక్షిణ మంసం(కుడి భుజము)అన్వభిమ్మ్యశ్య(పట్టుకుని)|

“ప్రాణానాం గ్రంధి రసి మా విస్రసః”|ఇతి మంత్రేణ, ఆచార్యః|దక్షిణ హస్తేన, (కుడి చేతితో) శిష్యస్య నాభి దేశ మన్వభి

మ్యస్య (బ్రహ్మచారి యొక్క బొడ్డును తాకుచు)|

“అంతక ఇదంతే పరిదదామి|అసౌ-----శర్మన్ ఉదరే (పొట్ట)|అహురయిదంతే పరిదదామి|అసౌ-----శర్మన్

ఉరసి(రోమ్ము)|కృశన యిదంతే పరిదదామి|అసౌ-----శర్మన్ కంఠే (కంఠము)|ప్రజాపతయే త్వా పరిదదామి|

అసౌ-----శర్మన్, సవ్యేన పాణి నా, సవ్య భుజం స్పృశేత్ (ఎడమ చేతితో ఎడమ భుజము తాకవలెను)|

అనంతరం శిష్యః ఆచార్యాభిముఖ స్తిష్ఠేత్ (శిష్యుడు ఆచార్యునికి ఎదురుగా కూర్చుండ వలెను)|

అచార్యః|“త్వం బ్రహ్మచార్యసి”|శిష్యః|అసౌ -----శర్మన్|

అచార్యః|సమిధ మాధేహి|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|అపోశానా|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|కర్మ కురు|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|మా దివా స్వాప్నీ|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|భిక్షా చర్యం చర|శిష్యః|బాడం|

అచార్యః|అచార్యాదీనో భవ|శిష్యః|బాడం|

మౌంజీ ధారణం|అచార్యః|ఉదగర్భేషు దర్భేషు ప్రత్యజ్ఞుఖః ఉపవిశ్య|(ఉత్తరార దర్భలపై పడమర ముఖముగా కూర్చుని)

శిష్యం దక్షిణ జాన్వంతం, అంజలి కృతం|ఉదగర్భేషు దర్భేషు ప్రాజ్ఞుఖ ముపవేశ్య|(ఉత్తరార దర్భలపై తూర్పు ముఖము

గా, శిష్యుని ఎడమ పాదము వెనుకకు చూపి, కుడి మోకాలి పై, కూర్చుని, నమస్కారము చేయుచు కూర్చుండ బెట్టి)

ముంజీ మేఖలాం ప్రదక్షిణం త్రి వృతం మంత్రం వాచయన్ ఆబధ్నన్|

|మంత్రం|

“ఇయం దురిక్తా త్పరిబాధమాన|వర్ణం పవిత్రం పునతీన ఆగాత్|ప్రాణా పానాభ్యాం బలమాభరంతి|స్వసా దేవీ సుభగా

మేఖలే యం|ఋతస్య గోప్తీ తపసః పరస్వీ|ఘృతీ రక్ష స్సహమానా ఆరాఠీః|సామా సమంత మభిపర్యేహి భద్రే|ధర్తా

రస్తి మేఖలే మారిషామా”|

శిష్యం చ మంత్రం వాచయేత్|(శిష్యుడు కూడ మంత్రం చెప్పవలెను)

అథ ఆచార్యః|పూర్వవత్ ప్రత్యాగత్య|యథాసనం అగ్నేః పశ్చాత్ ప్రాజ్ఞుఖః ఉపవిశేత్|

అనంతరం శిష్యుః|దక్షిణ హస్తేన|ఆచార్యస్య వామ హస్తం అనంగుష్ఠం గృహీత్వా|గుర్వ గ్నియో ర్మధ్యే గత్వా|గురోః

దక్షిణత స్తిష్ఠన్|“అదీహి భోః” ఇతి ప్రార్థయేత్|ఉపసీదే త్యాచార్యః|

అనంతరం ఆచార్యః|ఉదగ్రేషు దర్భేషు స్వ దక్షిణతః శిష్య ముపవేళ్య|

ఉపరిష్ఠా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
ని, పరితా బభూవ, య త్యామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యదం న మమ|అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను
హోమాగ్నిలో వేయవలెను.)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ| పాహినో అగ్నేనసే స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేధసే స్వాహా|విశ్వ వేధస యదం న
మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వనో స్వాహా|విభావస యదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యదం న
మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో
స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్నః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న
యదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్వియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యదం న
మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|
(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ
దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్యామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం
స్వాహా”|ప్రజాపతయ యదం న మమ|

దశర్షః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిధు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న
యదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్యామాస్తే, జుహుమ
స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం,
ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే,

యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పున
 ర్మామీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ
 ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున
 రాధీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|
 అస్మ దబాధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద
 న్నమమ|యత ఇంద్ర భయా మహీ, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి
 స్వాహా|మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిదధే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|
 శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద
 యాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్స్మసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్శ్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్స్మ సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య
 నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నోఅన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్స్మ సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్శ్యా)

అస్మిన్ వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు ఉపనయన కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస,
 విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
 ని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
 యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|
 భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
 యా భగవత్క్రింకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం|(ఇతర దర్శ్యా) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా, నారా
 యణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద న్నమమ|
 విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|త్రివిక్రమాయ
 స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరా యేద
 న్నమమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద న్నమమ|

దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు | ఆదాయ స్తరణ క్రమాత్ (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్తరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్రములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రముతో ఆజ్య పాత్రములోని నేతితో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|“అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో), ద్విః తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్ష్య|ఏకం దర్బం అంకే నిదాయ||ఒకేఒక దర్బను ఒడిలో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం తవ స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బలన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య|అంకే దర్బమా దాయ||ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ|(అని అగ్రము నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా|

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమ్మత మసి|తాంత్యా విద్యా| శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్దరిక్షం పాదః|ద్వ్యః పాదః|సముద్రః పాదః|ఏషాసి శబలి తాంత్యా|సాన యిష మూర్ధం|దుక్ష మదో ధ్రావాన్|శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా|వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమాత్మన యిదం న మమ|ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిదాయ|

అను పరిషేచన పర్యుక్షణం|అదితేఽన్య మగ్ స్థాః|అనుమతేఽన్య మగ్ స్థాః|సరస్వతేఽన్య మగ్ స్థాః|దేవ సవితః ప్రాసా వీః|యజ్ఞం ప్రాసావీః|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః|వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః| ఉపదేశ స్థానే|ఆరణ ఋక్ సామాని త్రీణి పర్వాణి|ఆదిగ్రహణం గృహీత్వా |

ఋక్||యద్యా వఇంద్రతే శతం|శతం భూమి రుతస్యః|నత్వావజ్జిన్ సహస్రం సూర్యా అను|నాజా తమ ష్ఠరోదసి|| ఇంద్ర జ్యేష్ఠ న్న ఆభర|ఓజిష్ఠం పుపరిశ్రవాః|జ్విష్ముక్షేమ వజ్రహస్త రోదసి|ఉభే సుశీ ప్రవప్రాః||

సామం|

అంజోవైరుపం।య ౨ ద్యౌ, అవై, ద్ర ౨౫ తాఆఉవాల।శాక్ర తాలం।హ ౨౫ అహాఆఉ వాల।ఈ క్ర దల।శా గ౦ తం, భూమీః।ఉ ౨౫ తా, ఆఉవాల।సీ క్ర యూహు ।హ, ౨౫ ఆహ, ఆఉవాల।ఈ ౨౫ దాల।న ౧౦౦౦ త్యా, వజ్జిన్, సహస్రం, సూ।రి ౨౫ యా, ఆఉవాల। ఆ క్ర నూఉ।హ, ౨౫ అహ, ఆఉవాల।ఈ క్ర దల।న ౧౦౦౦ జాతమ।ష్ఠ గ౦? రో,ఓ। ఆ తా ఉ।వా, తా అ।దా క్ర సీఇ।హ, ౨౫ అహాఆఉవాల।ఇ త్రో టీదాల॥२॥

ఋక్|త్వమేతదధారయః|కృష్ణా సురోహిణీ సుచః|పరుష్ఠీషురుశత్వయః|

సామం|

హో ౨ ఉ॥త్రి॥ నితాశ్వసేత్ ॥ త్రి॥ ఆతా యుః ॥ త్రి॥ సాతా త్యం ॥ త్రి॥ ఇం గ౦ ద్రంసరో । నే, గ౦? ఏమాధీ ।తా ౨౦౦౦ హ, వంతాఇ ।య గ౦ త్వార్యః ।యూ గ౦ నా, జా ।తా ౨౦ ఇధీ,

యస్తాః | శూ గా రే, నృషా | తా, గా? అశ్రావా | స 2 శ్చాకమాణ | తీ గా గోమతాణ |
త్రా గా జే, భా | జీ, 2 తూవన్నా : | హో 2 ఉ || త్రి : || నితౌ శ్వసేత్ || త్రి : || ఆ తౌ యు : || త్రి : ||
సా తౌ త్యం || త్రి : || స 2 త్ర త్యాఆల | బే 2 హూవాల | ఈ 2 ఇ || 2 ||

ఋక్ | మయివర్షో అదోయశో | అదోయజ్ఞస్య సత్వయః | పరమేష్ఠీ ప్రజాపతిః | దివిద్యా మివ ద్యంహతు |

సామం |

వాచోవ్రతం || హు 2 వేవో, ఆదాం | వా 2 27 చం వో, ఆదం | హువే 2 బ్రోవి | వా 2 27 కి, శ్వణోతు,
శ్వణోతువా, 2 బ్రో అక | వా 2 27 కి సమైతు, సమైతువా, 2 బ్రో అక | వా 2 27 కి, రమతా | అం ర తౌ
మతే అం | ర తౌ మా, అతు 2 27 వాలల, బేహోవాల | ఈ 2 హో, ఈ 2 హో, ఈ 2 హో, అ || 2 ||

హూ 2 27 వా, ఇహో, ఆదాం || వో గా చం, హువాణ | వో 2 27 కి, శ్వణోతు, ఉ | నా 2 బ్రోర్ణ, తూ, వాక |
వో 2 27 కి, సమైతు, ఉ | సా 2 బ్రో మై, తూ, వాక | వో 2 27 గ్రమతా, అం | ర తౌ మా, అం | ర 2 మా |
తు 2 27 వాలల, బేహోవాల | మా 2 అ, ఆణ || త్రి : || 2 ||

శుక్తియసామం చ ఆదిగ్రహణం | |

ఋక్ | అగ్న ఆయాంపి పవసే | ఆసూవోర్ణమి పిచనః | ఆరేబాధ సుదుచ్ఛానాం | |

సామం |

హో 2 ఉ || త్రి : || హ్రో 2 గో జో, ఓవా || ద్యు : || హ్రో 2 గో జో, ఓవాల | అ 2 గ్ని య్మోర్ణో, శాగ దీ, శాగ
ఈవాః, కఆ, కూ, 2 బ్రో ఉత్ | ప 2 తి : పృథీ, వీణ | శాగ యా, అఆయా 2 బ్రో అం | అ 2 గ్నో
హోం, రేత్రాం, శాగంసీణ, శాగ జాణన్వఆతీ, ఇ | హో 2 ఉ || త్రి : || హ్రో 2 గో జో, ఓవా || ద్యు : ||
హ్రో 2 గో జో, ఓ, ఓ, వాంబజాల | ఏ 2 ఏ | ఏ త్తౌ శ్వస్య, జగతోఓ, జ్యోతిః || 2 ||

అనంతరం దేవసవితః ప్రసువ యజ్ఞం | ఓమిత్యే దక్షర ముద్గీధ ముసాసీత | అసౌవా ఆదిత్యో దేవమధు | యోహవై జ్యేష్ఠం
చ శ్రేష్ఠం చ వేద | అధీహి భగవ ఇతి హోప ససాద | | ఇతి ఉపదేశ్య | |

బ్రహ్మణోద్వాసనం | బ్రహ్మణే నమః | దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి | బ్రహ్మణే నమః | యథాస్థాన
ముద్వా సయామి |

వామదేవ్యం | కా 2 గో యాల | న 2 బ్రో శ్చా, అణతాల, భువత్ | ఉ తౌ తీ, 2 27 సాదో, వృధ,
స్సా | ఖా తౌ | బే 2 27 హూ, హాణ | క తౌ : యా, అశదాణ | ప్త 2 గో యా, హూ, ఓ |
హిం తౌ? మ్మా 2 బ్రో అ | వా, 2 27 అర్దో, ఓహాణ || 2 ||

కా 2 గో స్వాఅ | స 2 బ్రో త్యోఓ, మాదా, నాలం | మాం తౌ | హి 2 27 వ్యోఓ, మాత్సా
దంధా | సా తౌ | బే 2 27 హూఓ, హాణ | ద్య తౌ : ధా, అచిదా | రు 2 గో జో, హూ, ఓ |
హిం తౌ? మ్మా 2 బ్రో అ | వా, అ 2 27 సో, ఓహాణ || 2 ||

ఆ 2 గో భీణ | మా 2 బ్రో ణాల, స్సాలఖీ, నాలం | ఆ తౌ | ఏ 2 27 తాల, జరాణత్రి |
ఇణాం తౌ | బే, 2 27 హూఓ, హాణ | క తౌ : తా, అంభవ | సి 2 గో యోహూ, ఓ |

హింతా? మూల గ్రంథం | తా, 21 అయో, ఒహాఇ || ౭ ||

శాన్తి జపం|

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ|దూతీ సదా వృధ స్సఖ|కయా శచిష్టయా వృత|కస్త్యా సత్యే మదానాం|మంహిష్టోమత్సదం
ధసః|ధృడాచి దారుజే వసు|అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్యణాం|శతంభవా స్యూతయే|భంద్రం కర్ణేభి శృణుయామ దే
వాః|భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్య జిత్రాః|స్థిరై రంగై స్సుష్టువాంస స్తనూభిః|వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ
శ్రవాః|స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః|స్వస్తి నః తార్ష్యైః|ఋషి నేమి|స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దదాతు| త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి|
ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్టంతి|ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం|ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్టంతి|పశవో వై వామదేవ్యం|పశు ష్యవ
ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్టంతి|శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం|శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్టంతి|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అనంతరం దండ ధారణం|

మంత్రం||

“సుశ్రవ సుశ్రవసం మా కురు|యథా త్వం సుశ్రవ సుశ్రవాః|దేవేష్యవ మహం సుశ్రవ సుశ్రవాః|బ్రాహ్మణేషు భూయా
సం”|ఇతి మంత్రేణ పలాశ దండం ధారయేత్| **శిష్యేణ మంత్రం వాచయేత్**||ఇతి పలాశ దండం ధారయేత్|

అనంతరం శిష్యః ప్రాత స్సమిధాదానం|

శిష్యః ప్రాణానాయమ్యః || ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వ
రేణ్యం|భర్గోదేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం

||ద్వయః||

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః|
ద్వితీయ పరార్ధే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే|
[అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెక్సిక్సి పర్వతయో ర్మద్య
ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్దక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే-----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిధౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----

నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిధౌ| **శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్ప్రేమకర్య రూపం ప్రాత స్సమిధ మాధాస్యే ఇతి సంకల్ప్య|**

పరిషేచన పర్వక్షణం|అదితేఽనుమన్యస్య|అనుమతేఽనుమన్యస్య|సరస్వతేఽనుమన్యస్య|దేవసవితః ప్రసువ|యజ్ఞం
ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు||

అగ్న్యలంకారః|(అక్షత్రైః) అగ్నయే నమః|జాతవేధసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|

నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వభ్య శ్రీవైష్ణవే
భ్యో నమః||

(స్వాహాస్తే, సమిధైః హోమం) అగ్నయే సమిధ మాహర్షం|బృహతే జాత వేధసే|యథా త్వ మగ్నే సమిధా సమిధ్యసే|
ఏవం మామా యుషా|వర్చసా|సన్యా మేధయా|ప్రజయా పశుభిః|బ్రహ్మ వర్చసేన|అన్నాజ్యేన|సమేదుషి స్వాహా|
అగ్నయిద న్నమమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిద న్నమమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిద న్నమమ|ఓం సువ
స్వాహా|సూర్యాయ యిద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ ఇద న్నమమ|

అను పరిషేచన అను పర్యుక్షణం|

అదితేన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేన్వ మగ్ స్థాః|దేవసవితః ప్రాసావీః|యజ్ఞం ప్రాసావీః|యజ్ఞ పతిం
భగాయ|దివ్యో గంధర్వః|కేతపూః కేతన్నః పాపీః|వాచస్పతిః వాచన్న స్వాతీః|శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన
యిద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|శ్రీ భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్క్రింకర్య రూపం|అగ్నుపస్థానం కరిష్యే|తతఃఉత్థాయ|కృతాంజలి పుటః|

శ్లో||స్వస్తి మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రయం బలం|ఆయుష్యం దేహ మారోగ్యం దేహి మే హవ్యవాహా నమో
నమః||

శ్లో||మంత్ర హీనం క్రియా హీనం భక్తి హీనం హుతాశన|యద్భుతంతు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే||

శ్లో||ప్రాయశ్చిత్తా న్యశేషాణి తపః కర్మాత్మ కాని వై|యాని తేషా మశేషాణాం|శ్రీ క్రిష్ణానుస్మరణం పరమ్||

నమస్కారం|అభివాదయే|ఆంగీరస|బార్హస్పత్య|భారద్వాజ|త్రయార్షేయ|ప్రవరాన్విత|భారద్వాజ గోత్రః|ద్రాహ్యాయణ
సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖా ధ్యాయీ-----శర్మాహం అస్మీ భో||శ్రీకృష్ణాయ నమః||ఇతి ద్వాదశవారం జపిత్వా||

త్రిః పరి అగ్ని ప్రదక్షిణం కృత్వా| అగ్నిముత్పజేత్|

అనంతరం మాణవకేన ఆదిత్యోపస్థానం|మంత్రం|ఉడుత్యం జాతవేధసం|దేవం వహంతి కేతవః|దృశే విశ్వాం సూర్యం|
చిత్రం దేవానా ముదగా దనీకం|చక్షు ర్మిత్రస్య|వరుణ స్యాగ్నే|ఆ ప్రాధ్యావా పృథివీ అంతరిక్షం|సూర్య ఆత్మా|జగత స్తస్టు
ష శ్చ|ఆకాశ స్వేష ఆకాశః|యదే తద్భాతి మండలం|ఏవం త్వా వేదయో వేద|ఈశానీశాం ప్రయచ్ఛ మే|ఓం భూర్భువ
స్సువరోం|సూర్య ఇవ దృశే భూయాసం|అగ్నిరివ తేజసా|వాయు రివ ప్రాణేన|సోమ ఇవ గంధేన|ఆశ్వినా వివ రూపేణ|
బృహస్పతి రివ బుద్ధ్యా|ఇంద్రా గ్నేవ బలేన|బ్రహ్మ భాగ మేవాహం భూయాసం|పాపృ భాగః|మేద్విషంతః||

గురోరభివాదనం|భిక్షాచరణం|

అథ ఆచార్యః అస్మై అరిక్తం భిక్షా పాత్రం (ఒక కొత్త ఉత్తరీయం గాని, తువ్వాలు గాని) ప్రయచ్ఛ న్నాహ|మాతా వా భగినీ
ఏవ భిక్షస్య|శిష్యః|మాతరం|అభివాదయే|ఆంగీరస|బార్హస్పత్య|భారద్వాజ|త్రయార్షేయ|ప్రవరాన్విత|భారద్వాజ గోత్రః|

ద్రాహ్యయణ సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖా ధ్యాయా-----శర్మాహం అస్మీ భో||ఇతి అభివాద్య|భవతి|భిక్షాం|దేహి|ఇతి త్రి
భిక్షేత|

శిష్యః తద్భైక్యం సమాహృత్య|భైక్య మిద మాహృత మితి అచార్యాయ నివేదయేత్|త త్సుభైక్య మితి ఆచార్యః|ప్రతి
గృహ్ణాయాత్||
తూష్ణీం నిస్కమయేత్|

8. వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు శ్రావణి |

ఆచార్యేదాచార్య శిష్యో|

అచ్యతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః
(ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో
కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి
చెవి)|వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|హృషీ కేశాయ
నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుడి)|దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిర
స్సు తాకవలెను)|

ఆచార్య శిష్యో బహిష్పవమానవత్ దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా|అన్వారభ్య|ఆచార్య శిష్యులు దర్శ కట్ట చెరి యొక కొన
పట్టుకుని దర్శ మండలములో) వామదేవ్యేన ప్రవిశ్య|

వామదేవ్యం|కా ౧౧? యాఅ|న య్ర శ్చ, అఇతాత్, భువాత్| ఉతా తీ, ౧౧౧? సాదో, వృధ,
స్సా| ఖా తా |బె ౧౨ హా, హా| క తా : యా, అశదా| ప్ల ౧౧? యా, హా, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౧? అ|వా, ౨౨? అర్థో, ఒహా|| ౨ ||
కా ౧౧? స్వాత|న య్ర త్యోఓ, మాదా, నాలం|మాం తా |హి ౧౧౧? స్థోఓ, మాత్సా
దంధా|సా తా |బె ౧౨ హోఓ, హా| ద్య తా : ధా, అచిదా|రు ౧౧? జో, హో, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౧? అ|వా, అ ౨౨? నో, ఒహా|| ౨ ||
ఆ ౧౧? భిఇ|మా య్ర ణాల, స్సాలవీ, నాలం| ఆ తా |వి ౨౨? తాల, జరాఇత్రి|
ఇణాం తా |బె, ౧౨ హోఓ, హా| శ తా : తా, అంభవ|సి ౧౧? యోహా, ఓ |
హిం తా? మ్మా ౧౧౧? |తా, ౨? అయో, ఒహా|| ౨ ||

పున రాచార్యేదాచార్య శిష్యో|

అచ్యతాయ నమః|అనంతాయ నమః|గోవిందాయ నమః|

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ)|నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ)|మాధవాయ నమః
(ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను)|గోవిందాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను)|విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో
కుడి ముక్కు)|మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు)|త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి

చెవి)|**వామనాయ నమః** (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి)|**శ్రీధరాయ నమః** (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము)|**హృషీ కేశాయ నమః** (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము)|**పద్మనాభాయ నమః** (అరచేతితో కుక్షి)|**దామోదరాయ నమః** (అరచేతితో శిరస్సు తాకవలెను)|

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితు ర్వరేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం
||ద్విః||

సంకల్పం|

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః| ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే| [అమెరికా దేశే|కైం ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్సీ పర్వతయో ర్మధ్య ప్రదేశే|మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షణ పార్శ్వ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే--
---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం-----
నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్యైంకర్య రూపం|-----గోత్రం----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, వ్రాతీక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు శ్రావణ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుం సత్యం|ఓం తత్స వితు ర్వరేణ్యం|భగ్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|
-----గోత్రం----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, వ్రాతీక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు శ్రావణ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (బెహసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|త దవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్రో| మధ్యే|ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప పుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మూహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్పం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేధసే|రథ మివ సమ్మహి మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నే, సఖ్యే,

మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

2. ఓం భరామహేధ్యం|కృణువామ హవీంపితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యుశ్వన్|అగ్నే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమూహ్యా|

భూమి జపం| (2 దర్శలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ, అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు
కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్మణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం
భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద
మాసనం|ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్తరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్తరణయాత్|మూలా న్యగ్రే చ్చాదయన్|
త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య|(కూర్చముతో నలువైపుల వేసిన దర్శలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన| (ఉత్తరారములుగా 2 దర్శలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కారః| “పవిత్రేస్తో వైష్ణవ్యో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం(జానెడు పొడవు) ద్వే దర్భాగ్రే చ్చేదన|న ప్రచ్ఛిన్నత్తి నఖేన|
“విష్ణోర్మనసా పూతయేస్తః ఇత్యద్భి రనుమృజ్య”|“దేవస్త్యా సవితోత్పనాతు, అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి
భిః” ఇత్యుదగ్రే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రిరాజ్య ముత్పూ నాతు|అద్భుక్త్య|ఉదగ్రే అగ్నావను
ప్రహరేత్|ఆజ్యమధిశ్రిత్య|ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ దిశ్శిత్య|జ్వల దేకైక దర్భణ
ద్విరవ జ్జ్వాలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్ఛిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్వగ్ని
కృత్వా| ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|**ఆజ్య స్థానీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ**| ఇత్యాజ్య
సంస్కారః|

పరిషేచన పర్వక్షణ| అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|
యజ్ఞం ప్రసువ| యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)

అగ్నేయే నమః|జాతవేదసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తి
రాధసే నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః)శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్మ|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు శ్రావణ కర్మణి|బ్రహ్మిన్|ఇద్మ మాధాస్యే|‘ఆదత్స్వతి’ బ్రహ్మ
“ప్రతి వచనం”|వికాం సమిధమాదాయ (ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు)
ప్రజాపతిం మనసా ద్యాయన్|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టిణా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణో|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, ప్రీశ్చ|సత్యంచా, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, ధృతిశ్చ|ధర్మశ్చ, సత్యం చ|
వాక్చ, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భువ స్సువరో|మహాంత మాత్మానం
ప్రపద్యే|తస్మై విరూపాక్షోసి దంతాం జహి|తస్యతే శయాపర్ణే|గృహంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృద
యాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమిన్|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్రే
ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్వరే సంవత్వరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|
త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా
ప్రతిజామి|జుహ్వం తమామా ప్రతి హాషి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షీ|త్వాం ప్రపద్యే|త్వయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరి
ష్యామి|తన్మ సమ్మ ధ్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా
వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేధసే|తుధాయ విశ్వ వేధసే|శ్వాత్రాయ
ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ (చేతిలోని సమిధాదులు ఈశా
న్య దిశలో ఉంచి) అప వృప స్పృశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స, అనుష్టుప్ సూర్యః|తాం సమిధమాదాయ (ఈశాన్య దిశ
లో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య| అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వ్యా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|
ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రధాన మన్వారణ్డాయాం (ప్రధానదర్వ్యా)|శ్రావణే చైక వింశతిః|ఆఘారావాఘార్య|ఇంద్రాయ బృహద్భానవే స్వాహా
(వాయవ్యా దాగ్నేయాంతం)|ఇంద్రాయ బృహద్భానవ యిదం న మమ|ప్రజాపతయే మనవే స్వాహా (నైఋత్యా దీశా
న్యంతం)|ప్రజాపతయే మనవ ఇదం న మమ|

(ప్రధాన దర్వ్యే ఇతర దర్వ్యా ఆజ్యం చతు ర్ఘోషితం ధృత్వా|అగ్నేయే స్వాహా, ఇతి ఉత్తరతః|అగ్నేయ యిదం న
మమ|పునరపి చతు ర్ఘోషితం ఆజ్యం గృహీత్వా|సోమాయ స్వాహా, ఇతి దక్షిణతః|సోమా యేద న్నమమ|
మధ్యే|అగ్నేయే స్వాహా, అగ్నేయ యిదం న మమ|సోమాయ స్వాహా, సోమా యేద న్నమమ|

రుద్రాయ స్వాహా, రుద్రా యేద న్నమమ|అప వుప స్సుక్య|ఇంద్రాయ స్వాహా, ఇంద్రా యేద న్నమమ|
 బ్రహ్మణే స్వాహా బ్రహ్మణ యిద న్నమమ|ప్రజాపతయే స్వాహా, ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|
 దేవేభ్య స్వాహా, దేవేభ్య యిద న్నమమ|ఋషిభ్య స్వాహా, ఋషిభ్య యిద న్నమమ|
 ఋగ్భ్య స్వాహా, ఋగ్భ్య యిద న్నమమ|యజుభ్య స్వాహా, యజుభ్య యిద న్నమమ|
 సామభ్య స్వాహా, సామ్య యిద న్నమమ|శ్రద్ధాయై స్వాహా, శ్రద్ధాయ యేద న్నమమ|
 ప్రజ్ఞాయై స్వాహా, ప్రజ్ఞాయా యేద న్నమమ|మేధాయై స్వాహా, మేధాయా యేద న్నమమ|
 సావిత్రై స్వాహా, సావిత్ర్యా యేద న్నమమ|సదసస్పతే స్వాహా, సదసస్పత యేద న్నమమ|
 అనుమతే స్వాహా, అనుమత యిద న్నమమ||

ఉపరిష్టా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్న పంచకం|(ఇతర దర్శన్య)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా
 తాని, పరితా బభూవ, య త్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
 యిదం న మమ|అనుయాజి సమితీ ప్రహరణం (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను
 హోమాగ్ని లో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్శన్య)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
 న్నమమ|పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేదసే స్వాహా|విశ్వ వేదస యిదం న
 మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వనో స్వాహా|విభావస యిదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యిదం న
 మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రీస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వనో
 స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్వ, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్మః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న
 యిదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్వా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్స్నియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యిదం న
 మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
 యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్శన్య)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా
 |(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే
 నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయీ
 ణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్పః|(ఇతర దర్ష్యా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిదు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే, యా భ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|పునర్మా మే త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవిణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్చక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాదీత మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|అస్మదబా ధమం విమ ధ్యమం శ్చదాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ| యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమృధో జహి స్వాహా| మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిధదే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవ యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్క్రాస్తీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్ష్యా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్క్రా స్తీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నోఅన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్క్రా స్తీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|(ప్రాయశ్చిత్తం)|(ఇతర దర్ష్యా)

అస్మిన్ వ్రాతిక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు శ్రావణ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస, విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా ని, పరితా బభూవ, యత్కా మాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం| భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్కైంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం || (ఇతర దర్శన) ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ | నారాయణాయ స్వాహా, నారాయణాయేద న్నమమ | మాధవాయ స్వాహా, మాధవాయేద న్నమమ | గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందాయేద న్నమమ | విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవయిదం న మమ | మధుసూదనాయ స్వాహా, మధుసూదనాయేద న్నమమ | త్రివిక్రమాయ స్వాహా, త్రివిక్రమాయేద న్నమమ | వామనాయ స్వాహా, వామనాయేద న్నమమ | శ్రీధరాయ స్వాహా, శ్రీధరాయేద న్నమమ | హృషీకేశాయ స్వాహా, హృషీకేశాయేద న్నమమ | పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభాయేద న్నమమ | దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరాయేద న్నమమ |

యజ్ఞవాస్తు | (ఆదాయ స్తరణ క్రమాత్) (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్తరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్రములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రము తో ఆజ్య పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని | "అక్షం రిహాణా వియంతు వయః" ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో), ద్విః తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా) నినయేత్ | అద్భి రభ్యుక్ష్య | ఏకం దర్బం అంకే నిధాయ | (ఒకేఒక దర్బను ఒడి లో ఉంచుకుని) "యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్తుతు చరోవృషా | పశూ నస్మాకం మా హింసః | ఏతదస్తు హుతం తవ స్వాహా" | ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ" | (ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బలన్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వృషస్సుశ్య | అంకే దర్బ మాయ | (ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్బను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా | శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ | (అని అగ్రము నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా |

శబలి | సముద్రోసి విశ్వవేదాః | బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య | అన్నమసి శుక్రమసి | తేజో స్యమృత మసి | తాంత్యా విద్యా | శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్తరిక్షం పాదః | ద్యౌః పాదః | సముద్రః పాదః | ఏషాసి శబలి తాంత్యా | సాన యిష మూర్షం | దుక్ష మదో ధ్రావాన్ | శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా | వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమాత్మన యిదం న మమ | ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ |

అను పరిషేచన పర్యుక్షణం | అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః | అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః | సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః | దేవ సవితః ప్రాసావీః | యజ్ఞం ప్రాసావీః | యజ్ఞ పతిం భగాయ | దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పాపీః | వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః | బ్రహ్మణో ద్వాసనం | బ్రహ్మణే నమః | దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి | బ్రహ్మణే నమః | యథాస్థాన ముద్వా సయామి |

వామదేవ్యం | కా ౧౧ యాఅ | న ౪౧ శ్వా, అఇత్రాత్, భువాత్ | ఉతా తీ, ౧౧౧ సాదో, వృధ, స్వా | ఖా తా | ఔ ౧౨ హూ, హాఇ | క తా : యా, అశదాఇ | ష ౧౧ యా, హూ, ఓ | హిం తా ? మ్మా ౧౨ అ | వా, ౨౨ అర్దో, ఓహాఇ || ౭ ||

కా ౧౧? స్వామి స యో త్యోః, మాదా, నాఅం | మాం తాం | హి ౧౧౧? స్తోః, మాత్సా
 దంధా | సా తాం | ఔ ౧౨ హోః, హాః | ద్య తాం : ధా, అచిదా | రు ౧౧ జో, హో, ఓ |
 హిం తాం? మ్మా ౧౧౧౧ | వా, అ ౨౧ నో, ఓహాః || ౧ ||

ఆ ౧౧? భిఇ | మా యో ణాఅ, స్సాఅభీ, నాఅం | ఆ తాం | వి ౨౧ తాం, జరాఇతీ |
 ఇణాం తాం | ఔ, ౧౨ హోః, హాః | శ తాం : తా, అంభవ | సి ౧౧ యోహా, ఓ |
 హిం తాం? మ్మాఅ ౧౧౧౧ | తా, ౨౧ అయో, ఓహాః || ౧ ||

శాన్తి జపం |

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ | దూతీ సదా వృధ స్సఖ | కయా శచిష్ఠయా వృత | కస్త్యా సత్యో మదానాం | మంహిష్ఠో మత్సదం
 ధసః | ధృడాచి దారుజే వసు | అభీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్సాణాం | శతంభవా స్యూతయే | భంద్రం కర్ణేభి శృణుయామ దే
 వాః | భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్య జితాః | స్థిరై రంగై స్సుష్ఠువాంస స్తనూభిః | వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః | స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ
 శ్రవాః | స్వస్తి నః పూషా విశ్వ వేదాః | స్వస్తి నః తార్ష్యోఽరిష్ట నేమి | స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దదాతు | త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి |
 ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి | ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం | ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి | పశవో వై వామదేవ్యం | పశు ష్యవ
 ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి | శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం | శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్తిష్ఠంతి | ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః |

అగ్నిముత్పజేత్ |

కుశేషు ఆసీనః, కుశ ముష్టిం ధారయన్, యథా విధం వక్ష్యమాణం తథా విధం శ్రావయేత్ (ఆచార్య శిష్యులు ఇరువురు
 దర్శ కట్టను కుడి చేతితో పట్టుకుని ఆచార్యుడు చెప్పినది శిష్యుడు చెప్పవలెను)

పూర్వా వ్యాహృతీః సావిత్రీం | సామ సావిత్రీం చ చతు రనుద్యత్య మనసా సామ సావిత్రీం చ చతుః ||

పూర్వా వ్యాహృతీః |

ఓం భూః || చతుః || ఓం భువః || చతుః || ఓం సువః || చతుః || ఓం మహాః || చతుః || ఓం జనః || చతుః || ఓం తపః
 || చతుః || ఓం సత్యం || చతుః ||

సామ సావిత్రీ |

ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం | భగ్గో దేవస్య ధీమహి | దియోయోనః ప్రచోదయాత్ || చతుః ||

సామం |

ఓమ్ తాత్స విత్సవరేణ్యం, భార్గోదేవస్య, ధీమాహీ ౧౧౧౧ ఇ | ధియోయోః, నప్రచో ఓఓ, ఓఓఓఓఓఓ |
 హింఆఅ ౧౧౧౧ | దాయో, ఓఆఆ || ౧ || || చతుః ||

సోమం రాజానం | బ్రహ్మజిజ్ఞానమితి ద్వే | పంచనిధనం వామదేవ్యం | వైరూపం | వాచో వ్రతాని | భద్రం శ్రేయసీ చ పూర్వం
 గీత్యా ||

సో ౧౧౧౧? మజ్, రాజానం, వారూణాం | అ త్తో గ్ని మన్వారభా, మహి, ఏ | హూ, త్తో? వా, అహాః |

ఆ, శ్చి దిత్యం, ంవిష్టుంంసూ, రియం | హూ, త్తా, వాలహాఇ | బ్ర ౨ హ్మణాం, చాల | హూ, త్తా, వాలహాఇ | బ్య శ్చి హ, ౩ అఆఉవాల | సా ౪ తిఇం || ౭ ||

1. బ్ర త్తా హ్మ, బ్ర త్తా ఇ అహ్మ | జ ౧ ౨ ౧ శ్చి, ఆనం, ప్రధమం, పూరా, స్తాత్ | వి త్తా సాఇ | వా, త్తా ఇసి | మ ౧ ౨ ౧ త, స్పరుచోఽ, వేవి, నా, ఆవా : | స త్తా బూసా త్తా ఇ అబు | ధ్య, ౧ ౨ ౧ ఉపమాత, స్యాహా, ప్తా : | స త్తా త : | సా, త్తా ఇలతా : | చ ౨ ౩ యోఽ, నిమసతశ్చావాఇ, వా : | డ త్తా ఇ | డా ౨ అ || ౭ ||

2. హు శ్చి వే ౩ హ, ఇ || ద్య : || హీ శ్చి పా, ౩ అయా | బ్ర ౧ త్తా హ్మ, జజ్ఞా | నా, ఆం ౧ ౧ ప్రాధా | మం ౨ ౨ పూ రాస్తాత్ | వి ౧ సీమతా : | సూ, ౧ రూ చ : | వే ౨ నా, ఆవా : | సా ౧ బుధ్వా : | ఉ ౧ పామా | అస్యా, విష్టా : | సా ౧ తక్పయా | నీ, ౧ ౧ ఈమాసా | త ౨ శ్చా, వీవా : | హు శ్చి వే, ౩ హ, ఇ || ద్య : || హీ, ౨ పా : | త్తా అహాత క్ష అల | ఔహోవాల | ఏ ౨ ౧ ఏ | ము ౧ ౨ ౧ త, మమృతం || ద్య : || ఏ ౨ ౧ ఏ | ము ౪ త, మమృ, తాలం || ౭ ||

పంచనిధనం వామదేవ్యం || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహియాహ్మయా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || ద్య : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ ౨ హో, వాల | ఇ ౧ ౧ హప్రజ్ఞా, మిహరయం, రోణో, ఓహస్ | హో ౨ హో, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహియా, అ అ | హ ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || త్రి : || కా, ౧ యో, నశ్చాఇ | త్రా ౧ ౧ ఆ, ఆ, భూవాత్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హ ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || ద్య : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ ౨ హోవాల | రా, ౧ ౧ య, స్పృహోయ | స్పృక్యతే, యో, భూయస్, ఏహస్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్తయా, అల | హ ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || త్రి : || ఉ, ౧ ౧ తా, ఇఇ, సాదా | వా, శ్చి ధ్తస్యా, ఖాల | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హ ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || ద్య : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ ౨ హో, వాల | ఆ ౧ ౧ గన్వోత, మా, మీదం, బృహద్ధన్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హో ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || త్రి : || కా ౧ యో, శదాఇ | ప్తా, ౧ ౧ ఆయా, ఆవారా అ || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హో ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || ద్య : || ఏ, త్తా హియా, అల | ఔ ౨ హో, వాల | ఇ ౧ ౧ గోదంవో, మోమీదం, బృహద్ధన్ | హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హో ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || త్రి : || కా ౧ యో, శదాఇ | ప్తా, ౧ ౧ ఆయా, అవారా అ || హో ౨ వా, హ, అ | ఆ, త్తా ఇహిక్త యా, అల | హో ౨ ఉ || త్రి : || ఏ, త్తా హియా, హాఉ || ద్య : || ఏ, క్ష హియా, అల | ఔ ౨ హో, వాల | చ ౧ ౧ చో, చోయ, బృహోతా, ఈదంవాల, మా, మీదం, బృహద్ధన్ || ౭ ||

వైరూపం || య ౧ ౧ త్తా ద్యో, వజ్రస్తతే ఏ | శాతం | ఏ త్తా | శా ౧ ౧ తం భూ, మీ | రూతా, స్పృ త్తా వా | హో ౨ ఉ || త్రి : || హ ౨ ఉవా | న త్తా త్వావజ్జిన, సహస్రం సూర్యో, అలను | హో ౨ ఉ || త్రి : || హ ౨ ఉవా | న ౨ ౨ జో, తమ, ప్లారోదశిఇ | హో ౨ ఉ || త్రి : || హ ౨ ఉవా | ద్వికం, వికంపాస్ | హో ౨ ఉ || త్రి : ||

హ ౨ ఉవా | అశ్వా, శిశుమతిశ, హ ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉవా | సు తా వ: | హ ౨ ఉ || త్రి: ||
 హ ౨ ఉవా | క్ష్య తా తి: | హ ౨ ఉ || త్రి: || హ ౨ ఉవా || e || ఇ త్రా త్ ఇ డా అ || ౨ ||
 వాచోవ్రతం || హ ౨ వేహ, ఆదాం | వా ౧ ౨ ౧ చం హ, ఆదం | హ ౨ వే బ్ర ౨ | వా ౧ ౨ ౧ క, కృణోతు,
 కృణోతువా, ౧ బ్ర ౨ లక్ | వా ౧ ౨ ౧ క సమైతు, సమైతువా, ౧ బ్ర ౨ లక్ | హ ౨ ౧ ౨ ౧ క, రమతా | అం ర త్రా
 మతే అం | ర త్రా మా, అతు ౧ ౨ వాలల, బేహోవాల | ఈ ౨ హ, ఈ హ, ఈ హ || e ||

హ ౨ ౧ ౨ ౧ వా, ఇహ, ఆదాం || హ ౨ ౧ ౨ చం, హ ౨ వా ఇ | హ ౨ ౨ ౧ క, కృణోతు, ఉ | నా య త్రి, తూ, వాక |
 హ ౨ ౨ ౧ క, సమైతు, ఉ | సా య త్రి మై, తూ, వాక | హ ౨ ౨ ౧ గమతా, అం | ర త్రా మతా, అం | ర ౨ మా |
 తు ౧ ౨ వాలల, బేహోవాల | హ ౨ ౨ ౧ ఆ || త్రి: || e ||

భద్రం || హో, తా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧ హో, ఇహ || త్రి: || బే త్రా హో, ౧ బ్ర ౨ ఓ ఇ తా హ || ఏవం ద్య: ||
 బే ౨ హో, ఇహాలల | బే ౨ హోవాల | ఇ ౨ ౧ మా, నుకంభువనా, సీషదేవి | మా, హా ఇ తా హ |
 ఇం ౨ ౧ ద్రస్య, విశ్వేచదేవి, వా: హా ఇ తా హ | హో, తా ఇహ || త్రి: || ఇ ౧ హో, ఇహ || త్రి: || బే త్రా హో,
 ఓ ఇ తా హ || ఏవం ద్య: || బే ౧ త్రా హో, ఇహాలల | బే ౨ హోవాల | ఏ, ౨ ౧ ఏ, భద్రం || e ||

శ్రీయ: | హో, త్రా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧ య్యో, ఇయా || త్రి: || బే త్రా హో, ౧ బ్ర ౨ ఓ త్రా ఇయా || ఏవం ద్య: ||

బే ౧ త్రా హో, ఇయాాలల | బే ౨ హోవాల | ఇ ౨ ౧ మా, నుకంభువనా, సీషదేవి | మా, హా ఇ త్రా యా |
 ఇం ౨ ౧ ద్రస్య, విశ్వేచదేవి | వా: హా ఇ త్రా యా | హో, త్రా ఇయా || త్రి: || ఇ ౧ య్యో, ఇయా || త్రి: || బే త్రా
 హో, ౧ బ్ర ౨ ఓ ఇ త్రా యా || ఏవం ద్య: || బే ౧ త్రా హో, ఇయాాలల | బే ౨ హోవాల | ఏ, ౨ ౧ ఏ,

శ్రీత్రయ: || e ||

గాయత్ర్యస్య స్థానే ఆరణే త్రిణి పర్వాణి ఆద్యంతాని శ్రావయేత్ | తత్ప్రకార: |

ఆరణే ప్రథమం పర్వం | ఆది | ఋక్ | | యద్యావ ఇంద్ర తే శతం | శతం భూమి రుతస్యః | న త్యావ జ్జిన్ సహస్రం సూర్యా అను | నా జా
 తమష్టరో దసి ||

ఇంద్ర జ్యేష్ఠన్మ ఆభర | ఓజిష్ఠం పు పరిశ్రవాః | జ్ఞిష్ఠు క్షేమ వజ్ర హస్త రో దసి | ఉభే సుశీ ప్రవప్రాః ||

సామం |

అంజోనైరూపం | య ౨ ద్యో, అనై | ద్ర ౨ ౧ తా ఆ ఉ వాల | శా క్ర తాలం | హ ౨ ౧ అహ ఆ ఉ
 వాల | కు క్ర డల | శా ౧ తం, భూమి: | ఉ ౨ ౧ తా, ఆ ఉ వాల | సీ క్ర యూ హు | హ, ౨ ౧
 ఆహ, ఆ ఉ వాల | కు ౧ ౨ దాల | న ౧ తా త్యా, వజ్జిన్, సహస్రం, సూ | రి ౨ ౧ యా, ఆ ఉ వాల |
 ఆ క్ర నూ ఉ | హ, ౨ ౧ అహ, ఆ ఉ వాల | కు క్ర డల | న తా జా తమ | స్ట ౧ ౧ రో, ఓ |
 ఆ తా ఉ | వా, త్రా అ | దా క్ర సీ ఇ | హ, ౨ ౧ అహ ఆ ఉ వాల | ఇ త్రా త్రి టీ దాల || e ||

ఆరణే ప్రథమ పర్వే అంతం |

ఋక్ | ఆహ మస్మి ప్రథమ జా ఋతస్య | పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః | యోమా దదాతి సయిదే వమా వా దహ మన్న
 మన్న మదంత మాద్మి ||

సామం

హా ౨ ఉ॥త్రి॥ సీ తో? తూం సరా ॥ త్రి॥ దు గా స్రా।రాన్ తో ॥ త్రి॥
 దా ౨ నె, ఎనా, దానం ॥ త్రి॥ హా ౨ ఉ॥త్రి॥ అ త్రి హమస్మి ప్రధమజాల, ఋతా, అస్యాల ॥
 హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ సీ తో? తూం సరా ॥ త్రి॥ దు గా స్రా।రాన్ తో ॥ త్రి॥
 అ ౨ కీధేవ, నకీధం ॥ ద్వి॥ అ గె గెతా కీ, ధేవ, నకీ, ధం ॥ హా ౨ ఉ॥ త్రి॥
 హా త్రి ర్యం, దేవేభ్యో, అమృతస్యనా, అమా: ॥ హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ సీ తో? తూం సరా ॥ త్రి॥
 దు గా స్రా।రాన్ తో ॥ త్రి॥ శ గె ౨? ధ్యాయా, శ్రద్ధా, అం ॥ త్రి॥ హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ యో త్రి మో,
 దదాతి, సయిదేవ, వమా, అనాత్ ॥ హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ సీ తో? తూం సరా ॥ త్రి॥
 దు గా స్రా।రాన్ తో ॥ త్రి॥ స గె ౨? త్యే, నాన్యతం ॥ త్రి॥ హా ౨ ఉ॥ త్రి॥
 అ త్రి హమన్న, మన్న, మదంతమా, అదీ ॥ హా ౨ ఉ॥ ద్వి॥ హా ౨ ఉ॥ వా।
 ఏ గా షా, గతి: ॥ త్రి॥ ఏ గె ౨? తా, దమృతం ॥ త్రి॥ సు తో? వర్గద్వా ॥ త్రి॥
 జ్యే తో తిర్గద్వా ॥ త్రి॥ సీ త్రి తూం, ఉస్తీ త్యో, చతురా: ॥ ౭ ॥

ఆరణే ద్వితీయ పర్వ|అది|ఋక్|| ఇంద్రన్నరో నేమధితా హవంతే|యత్పార్య యునజితే ధియంతాః|శూరోస్యషా తా
 ప్రవసశ్చ కామ|అగోమతే వ్రజే భజా త్వన్నః||త్వమేత దారయః|కృష్ణా సురోహిణీ సుచయః|పరుష్ణి షురుశత్పయః|

సామం

హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ ని తో క్వసేత్ ॥ త్రి॥ ఆ తో యు: ॥ త్రి॥ సా తో త్యం ॥ త్రి॥ ఇం గా ద్రంసరో।
 నె, గా? ఏమాధీ, తా ౨ హా, వంతాఇ, య గా త్పార్య:। యూ గా సా, జా, తా ౨ ఇధీ,
 యస్తా:। శూ గా రో, నృషా, తా, గా? అశావా, స ౨ శ్చాకామాఇ, ఆ గా గోమతాఇ।
 తా గా జే, భా, జా, ౨ తూవన్నా:। హా ౨ ఉ॥ త్రి॥ ని తో క్వసేత్ ॥ త్రి॥ ఆ తో యు: ॥ త్రి॥
 సా తో త్యం ॥ త్రి॥ స త్ర త్యాఆల, షే ౨ హావాల, ఈ త్ర ఇ ॥ ౭ ॥

అంతం|ఋక్|| యజ్ఞా యథా పూర్వా |మఘవన్ వృత్ర హత్యాయిత త్పృథివీ మప్రధస్తయా|తత స్తబ్ధా ఉతో దివం|

సామం

హా గె గె తో అ గె బ్ర హూ, వా, కీ ॥ త్రి॥ హో తో? వా ॥ త్రి॥ య తో? జ్ఞా, యథా, అపా,
 హో గె బ్ర ఓ। ర్యా తో? యా గె బ్ర అ। మ తో? ఘవన్, వృత్ర, హా, హో గె బ్ర ఓ।
 త్యా తో? యా గె బ్ర అ। త తో? త్పృథివీ, మప్రాహూ, గె బ్ర ఓ। ధా తో? యా, గె బ్ర అ।
 త తో? త, స్తబ్ధా, ఉతో, హో, గె బ్ర ఇ। ధా తో? ఇవా గె బ్ర అం। హా, గె గె తో గె బ్ర అ
 హూ, వా, కీ ॥ త్రి॥ హో తో? వా ॥ ద్వి॥ హో, తో ఓవా, అ। హా ౨ ఉ॥ వా। ఏ, ౨ ఏ। తే ౭ ॥ జ్యే,
 ఘర్మస్సంక్రీడంతేవ, శిశుమతీఇ, ర్వాయుగోపాల, సైజస్వతీఇ, మారూత్పి, ర్భువనోఅని, చక్రదూఊహు ॥ ౭ ॥

ఆరణే తృతీయ పర్వం|ఋక్|| మయివర్షే అధోయశో|అధోయజ్ఞస్య సత్పయః|పరమేష్ఠి ప్రజాపతిః|దివి ద్యా మివ

దృహంతు

సామం

వాచోవ్రతం || హు ౨ వేవో, ఆచాం | వా ౧ ౨౧ చం వో, ఆచం | హువే గ్రోవి | వా ౧ ౨౧ క, కృణోతు,
 కృణోతువా, గ్రో అక్ | వా ౧ ౨౧ క సమైతు, సమైతువా, గ్రో అక్ | హే ౧ ౨౧ క, రమతా | అం ర తా
 మతే అం | ర తా మా, అతు ౧ ౫ వాలల, బేహోవాల | ఈ ౨ హ, ఈ ౨ హ, ఈ ౨ హ, అ || ౨ ||

అంతం|ఋక్ || సహర్షభాస్సహవత్సా ఉదేతా|విశ్వా రూపాణి భిభ్రతీ ధ్యుద్భిః|ఉరుః పృదురాయం వోస్తు లోక|ఇమా ఆప
 స్సు సహస్ర పాణా హస్త||

సామం

వాచోవ్రతం || స్వ గా యంజ, స్కున్వ్యాఇ | స్వ ౧ ౨౧ యంజస్కూ, న్వా గ్రో ఇ || ఏవం || ద్యుః ||
 స్వ గా యంజ, స్కున్వ్యాఇ | స్వ ౨ యంజ | స్కూ, తా ఉ | న్వా క్ర అల | బే ౨ హ
 వాల | ఏ ౨ ఏ | స్కు తా న్యే || ఏవం ద్యుః || ఏ ౨ ఏ | స్కు తా న్వా, అఇ || ౨ ||

శుక్రియాణి ఋక్ సామాని ఆద్యంతాని గాయతీ|తత్ ప్రకారః|

శుక్రియం ఆది|ఋక్ | ఆగ్న ఆయాంపి పవసే|ఆసూవోర్ణమి పించసః|ఆరేబాధ సుదుచ్ఛానాం||

సామం

హో ౨ ఉ || త్రిః || భ్రో డ్రో జో, ఓవా || ద్యుః || భ్రో డ్రో జో, ఓవాల | అ ౨ గ్నిర్మూర్ధో, శాశా దీ, శాశా
 ఈవాః, కఆ, కూ, గ్రో అక్ | ప ౨ తి : పృధీ, వీఇ | శాశా యా, అఆయా గ్రో అం | అ ౨ హ
 హోం, రేత్రాం, శాశాంసీఇ, శాశా జాఇన్వఆతీ, ఇ | హో ౨ ఉ || త్రిః || భ్రో డ్రో జో, ఓవా || ద్యుః ||
 భ్రో డ్రో జో, ఓ, ఓ, వాంజజాల | ఏ ౨ ఏ | వి త్రా శ్వస్య, జగతోఓ, జ్యోతీః || ౨ ||

శుక్రియం అంతం|ఋక్ || సప్త త్వా హరితో దధే|వహంతి దేవ సూర్యః|శోచిష్మిశం విచక్షణః|

సామం

ఉం త్రా నయాఅమీ | హూ తా ఇ || ఏవం త్రిః || తి ౨ దిత్యం, ప్రాం, చ్చంయంతా | ఉం త్రా
 న్నయా, అమీ | హూ తా ఇ || ఏవం త్రిః || అ ౧ ౨౧ హూ, రోత్రాణ్యత్రాల, ణీ | హూ తా ఇ || త్రిః ||
 ద్యో త్రా ర్థో, హో ఉ || త్రిః || త త్రా స్యా, మసావాదిత్య, ఈయతే, హో ఉ || త్రిః || త త్రా స్మి న్వయ
 మీయమాన, ఈయమాహీ, హో ఉ || త్రిః || ఈ త్రా యమాహీ, హో ఉ || ద్యుః || ఈ తో యామహీవి |
 హో ౨ ఉవా | ప్రి త్వి యేధా, మంహస్య, దక్షారేవి || ద్యుః || ప్రి త్వి యేధా, మంహస్యదక్షా, అరేవి,
 ఏ || ౨ ||

గాయత్యస్య స్థానే|దేవసవితః ప్రసువ యజ్ఞం|ఓమిత్యే తదక్షర ముద్గీధ ముపాసీత|య ఏవం వేద| య ఏవం వేద|అసా
 వా ఆదిత్యో దేవ మధు|నానేవం విదం నానేవం విదం|యోహ వై జ్యేష్ఠం చ శ్రేష్ఠం చ వేద|తద్దాస్య విజిజ్ఞా వితి విజిజ్ఞా
 వితి|అధీ హి భగవ ఇతి హోపససాద|తేమై సంతు|తేమై సంతు|

అథ ఉపరిష్ఠాత్సప్త మహా సామ కల్మాష వామదే వ్యాని|ప్రాయశ్చిత్తాని చ గీత్వా|

తత్ ప్రకారః|

పురస్తాద్దానం సప్తహం || ఆ ఘ్నో యంంవా,యాఉ ||త్రిః|| త్వా గౌ మిద్ధాఞ | హో గౌ హేమహాఞ ||త్రిః||
 సో గౌ తో,వాజా | స్వో, గౌ కారవః ||త్రిః|| త్వో, గౌ వృతాఞ | ఘో, గౌ ఇంద్రసాత్ | హే గౌ తింసరః
 ||త్రిః|| త్వో, గౌ కౌష్ఠా | సూ, గౌ అర్వతాః ||త్రిః|| ఆ ఘ్నో యంంవా,యాఉ ||ద్విః|| ఆ ఘ్నో యంం |

వాజాఞ | యా గౌ అల | ఔ ౨ హో,వా అ | ఏ ౨ ఏ | త్రి గౌ గౌ వృతం,ప్రవృతం ||ఏవం ద్విః||

ఏ ౨ ఏ | త్రి గౌ ౨ వృతం,ప్రవృతా అం ||౨||

మహాసామ | తో, గౌ క్రందా,యోవా | కూ గౌ ౨ రు,ఘోషం,మహా గౌ ౨ అ | ఆ తో తా, గౌ బ్రో అం |
 హతాగీంద్రస్యాభియాజయా గౌ బ్రో అ | ఆ తో తా గౌ బ్రో ఉ | మ్మూ,విధం,దధతా,మన్యో గౌ బ్రో ఒ |
 ఆ తో తా గౌ బ్రో అ | శ ౨ గౌ ల్యాత్మా,పదతు,శ్లోక,మాఅల | ఆ తో తా అధా గౌ ౨ అల | ఔ ౨ హోవాల |
 అన్ ||౨||

కల్మాష వామదేవ్యం | వీ ఘ్నో హో,యవాఞ ||త్రిః|| వీ గౌ ౨ హో,యా,వాఞ ||త్రిః|| కా గౌ యో,నశ్చాయ |
 త్రా,గ్నో ఆ, ఆ, భూవాత్ | ఉ గౌ తాఞ,సాదా | వా ౨ ర్థస్యా ఖాల | కా గౌ యో,శదాఞ | స్థా, గ్నో
 ఆ,యా,అవా,ర్తాల | వీ ఘ్నో హో,యవాఞ ||త్రిః|| వీ గౌ ౨ హో,యా,వాఞ ||ద్విః|| వీ గౌ హో | యో,అవా
 అల ఔ హో వాల | ఏ ౨ ఏ | సం,ః యామ,న్నవ్యాయ,మన్వియ,మన్న,సామా,యామన్,యే,ః,ః,ః,
 దార,సర్వీణస్తే,భ్యోః,నమాః ||౨||

ప్రాయశ్చిత్త సామాని

సో గౌ ౨ మః, రోజానం, వారూణాం | ఆ తో గ్నో మన్వారభో, మహా, ఏ | హూ, తో, వా, అహాఞ |

ఆ, ౨ దిత్యం, ఎవిష్ఠంంసూ, రియం | హూ, తో, వాలహాఞ | బ్ర ౨ హ్యోణాం, దాల | హూ, తో, వాలహాఞ |
 బృ ౨ హో, గౌ అఆఉవాల | హే ౨ తిఞం || ౨ ||

ఆ ౨ రో, ఓ గౌ హన్ ||త్రిః|| ఇ ౨ త, యేతఉఉ, దాల, రూఉ, హో గౌ బ్రో అన్ |
 ది ౨ వ : పృష్ఠోనీఞ, గాగా యా, అరుఉ, హో గౌ బ్రో అన్ | ప్ర ౨ భూర్షయో యాల ,
 ధా, అపా, ఆధా గౌ బ్రో అ | ఉ ౨ ద్యో, మంగిరాల, సో, ఓయఆ, యూ, ఉహు గౌ బ్రో |
 తో ౨ రో, ఓహన్ || ద్విః || తో తాల | రో, తో | ఓహ గౌ అల | ఔ ౨ హూవాల |
 ఉ గౌ హాల || ౨ ||

మధుశ్శునిధనం || స ౨౧౧ హీర్వోమహో, నాజ్మేవే, ౨౧౧ న: క్రతూఉ | భాణ, రానజే, ఏ |
 హ, ౧౨ అహ | బె ౧౨ ఉ | హూబ, వా, ఆతా? ఇహీ, ఇ | య ౨౧౧ స్య, ద్వారో, అ,
 మాను: , పితా, అ | హ, ౨ అహ | బె ౧౨ ఉ, హూబ, వా, ఆఇహీ, ఇ ౧౨ | దాతా? ఇ
 వేసు, ధాల | హ ౧౨ అహ | బె ౧౨ ఉ, హూబ, వా, ఆతా? ఇహీ, ఇ ౧౨ | యా, ౨౧౧
 ఆ, అ | నా, ౧౨ అజా, ఆఆఆ బేహోవాల | మ ౧౧ ధుశ్శు, తా, ఆఆహ || ౨ ||

సంపా | ఓ, ఓ ౧౧ హా? ఓ, ౨౨ ఓ ౧౩ హ | ఓ, ౧౧ ఓ హ | ఇతా? యా, అ ౧౨ |
 ఓ, ౧౨ ఓ ౧౩ హ, అవి | ఆ ౧౧ భిత్రపా | స్థా ౧౧ ౦౦ఆవ్హపా | ఇం ౨౧ బ్యా, యాధాలం |
 అం ౧౧ గోపిణాం | ఆ ౧౧ వా, వా | శం ౨౧ తాల, వాణి: | వా ౧౧ నా, వసా | నీ, ౧౧ ఓవారూ |
 ణో ౨౧ నా, సింధూ: | ఓ, ౧౧ ఓ హా? ఓ, ౨౨ ఓ హ | ఓ, ౧౧ ఓ హ |
 ఇ తా? యా ౧౨ | అ | ఓ, ౧౨ ఓ హ, అవి | వీ ౧౧ రత్నధాహ | దా ౧౧ యాతే |
 వా, ౧౧౨ అఆ | శ్శీ ౨౨ ఇయాల, ఇంజబోఇ || ౨ ||

అగ్నిముత్పజేతీ

9. వ్రాతిక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు అనుప్రవచనీయం

ఆచార్య శిష్యో

అచ్యతాయ నమ: | అనంతాయ నమ: | గోవిందాయ నమ: |

కేశవాయ నమ: (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ) | **నారాయణాయ నమ:** (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ) | **మాధవాయ నమ:**
 (ఉంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను) | **గోవిందాయ నమ:** (ఉంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను) | **విష్ణవే నమ:** (చూపుడు వ్రేలితో
 కుడి ముక్కు) | **మధుసూదనాయ నమ:** (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు) | **త్రివిక్రమాయ నమ:** (చిటికెన వ్రేలితో కుడి
 చెవి) | **వామనాయ నమ:** (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి) | **శ్రీధరాయ నమ:** (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము) | **హృషీకేశాయ**
నమ: (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము) | **పద్మనాభాయ నమ:** (అరచేతితో కుడి) | **దామోదరాయ నమ:** (అరచేతితో శిర
 స్సు తాకవలెను) |

ఆచార్య శిష్యో బహిష్పవమానవతీ దర్శ ముష్టిం గృహీత్వా | అన్వారభ్య | (ఆచార్య శిష్యులు దర్శ కట్ట చెరి యొక కొన
 పట్టుకుని దర్శ మండలములో) **వామదేవ్యేన ప్రవిశ్య |**

వామదేవ్యం | కా ౧౧ యాల | న ౧౧ శ్చా, అఇతాల, భువత్ | ఉతా తీ, ౧౧౧ సాదా, వృధ,
 స్సా | ఖా తా | బె ౧౨ హూ, హా? | కతా: యా, అశదా? స్థ ౧౧ యా, హూ, ఓ |
 హిం తా? మ్మా ౧౨ | అ | వా, ౨౨ అర్దో, ఓహా? || ౨ ||
 కా ౧౧ స్వాఅ | స ౧౧ త్యోఓ, మాదా, నాలం | మాం తా | హి ౧౧ వోఓ, మాత్సా
 దంధా | సా తా | బె ౧౨ హూఓ, హా? | ద్య తా : ధా, అచిదా | రు ౧౧ జో, హూ, ఓ |
 హిం తా? మ్మా ౧౨ | అ | వా, అ ౨౧ నో, ఓహా? || ౨ ||

ఆ ౧౧ భిషా యా ణాల, స్నానభీ, నాఅం | ఆ తా | వి ౨౨ తాల, జరాశ్రీ |
 ఇణాం తా | ఔ, ౧౨ హాఽ, హాఽ | శ తా : తా, అంభవ | సి ౧౪ యాహా, ఓ |
 హిం తా? మూల ౧౨౨ | తా, ౨ అయో, ఒహాఽ || ౭ ||

పున రాచామేదాచార్య శిష్యా |

అచ్యతాయ నమః | అనంతాయ నమః | గోవిందాయ నమః |

కేశవాయ నమః (బొటన వ్రేలితో కుడి దవడ) | నారాయణాయ నమః (బొటన వ్రేలితో ఎడమ దవడ) | మాధవాయ నమః
 (ఊంగరపు వ్రేలితో కుడి కన్ను) | గోవిందాయ నమః (ఊంగరపు వ్రేలితో ఎడమ కన్ను) | విష్ణవే నమః (చూపుడు వ్రేలితో
 కుడి ముక్కు) | మధుసూదనాయ నమః (చూపుడు వ్రేలితో ఎడమ ముక్కు) | త్రివిక్రమాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో కుడి
 చెవి) | వామనాయ నమః (చిటికెన వ్రేలితో ఎడమ చెవి) | శ్రీధరాయ నమః (మధ్య వ్రేలితో కుడి భుజము) | హృషీ కేశాయ
 నమః (మధ్య వ్రేలితో ఎడమ భుజము) | పద్మనాభాయ నమః (అరచేతితో కుక్కి) | దామోదరాయ నమః (అరచేతితో శిర
 స్సు తాకవలెను) |

ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్సవితు
 ర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం

|| ద్యః ||

సంకల్పం |

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద | అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య | శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా | ప్రవర్తమానస్య | ఆద్య బ్రహ్మణః |
 ద్వితీయ పరార్థే | శ్వేతవరాహ కల్పే | వైవస్వత మన్వంతరే | కలియుగే | ప్రథమ పాదే | జంబూ ద్వీపే | భరత వర్షే | భరత ఖండే |
 [అమెరికా దేశే | క్రౌంచ ద్వీపే | రమణక వర్షే | ఐంద్ర ఖండే | ప్రశాంత సాగరే | పుష్కర క్షేత్రే | రాకీ మెకిన్లీ పర్వతయో ర్మధ్య
 ప్రదేశే | మిసిసిప్పీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు,
 చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే | మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే | అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే ----- నామ సంవత్సరే --
 ---- ఆయనే ---- ఋతౌ ----- మాసే ----- పక్షేద్య ----- శుభ తిథౌ | వాసరః ----- వాసర యుక్తాయాం -----
 నక్షత్ర యుక్తాయాం | శుభ యోగ | శుభ కరణ | ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం | అస్యాం ----- శుభ తిథౌ | శ్రీ భగవదాజ్ఞ
 యా భగవత్కైంకర్య రూపం | ----- గోత్రం ----- శర్మాణం ఇమం మాణవకం, వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు అనుప్రవ
 చనీయ కర్మణా సంస్కరిష్యామి ఇతి సంకల్ప్య |

పునః ప్రాణానాయమ్య | ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుం సత్యం | ఓం తత్సవితు
 ర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమహి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం |

-----గోత్రం-----శర్మాణం ఇమం మాణవకం, వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు అను ప్రవ చనీయ కర్మణా సంస్కరి
ప్యామి ఇతి సంకల్ప్య|

ఏక దేశాగ్నౌ (ఔపాసనాగ్ని వేదిక కాకుండా వేరొక వేదిక స్థాపించి) స్థండిలాది ఇద్మా ధానాంతం కృత్వా|

స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్త్రో|మధ్యే|
ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్యుక్త్య|త్యణం నైఋత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మాహనం|

అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్చం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే|రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్నో, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

2. ఓం భరామహేధ్యం|కృణువామ హవీంషితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మాహ్య|

భూమి జపం|(2 దర్శలు ఉత్తరారములుగా రెండు చేతుల అంగుష్ఠమధ్యమ,అనామిక వ్రేళ్ళతో భూమిని తాకుచూ పట్టు
కుని)

“ఇదం భూమే ర్భజామహే|ఇదం భద్రం సుమంగలం|పరాశ పత్నాన్ భాధస్వ|అన్యేషాం విందతే ధనం” ఇతి మంత్రేణ
ఉదగ్రాభ్యాం దర్భాభ్యాం భూమి జపం కృత్వా|

బ్రహ్మ ఆవాహనం|

“వస్వంతం రాత్రౌ నిరస్తః పరావసో స్సహ పాప్మనా|ఆవసో స్సదనే సీదామి|ఇతి మంత్రేణ బ్రహ్మ త్యణం త్యక్తోపవిశ్య|ఓం
భూర్భువ స్సువరోం|బృహస్పతిం బ్రహ్మణం మానుషః|ప్రజాపతిరోం బ్రహ్మణ మావాహ యామి|బ్రహ్మణే నమః|ఇద
మాసనం|ఇద మర్చనం| ఆవాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్చయామి|

పరిస్థరణ|

పూర్వోపక్రమం|ప్రదక్షిణ మగ్నిం (పూర్వ, దక్షిణ, పశ్చిమ, ఉత్తర స్థానేషు) పరిస్థణయ్యాత్|మూలా న్యగై చ్చాదయన్|
త్రివృతం పంచవృతం వోవస్సుశ్య|(కూర్చముతో నలువైపుల వేసిన దర్శలు 3 లేక 5 పర్యాయములు తాకి)

స్వాఽఽసన|(ఉత్తరారములుగా 2 దర్శలు తనకు ఆసనము వేసికొని)

ఆజ్య సంస్కార: “పవిత్రేస్తో వైష్ణవో” ఇతి ప్రాదేశ మాత్రం(జానెడు పొడవు) ద్వే దర్బారే చేదన|న ప్రచ్చిన్నత్తి నభేన| “విష్ణోర్మనసా పూతయేస్థః” ఇత్యద్భి రనుమ్మజ్య”| “దేవస్త్యా సవితోత్పనాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ, వసో సూర్యస్య రశ్మి భిః” ఇత్యుదగరే, అంగుష్ఠాభ్యాం అనామికాభ్యాం చ సంగృహ్య|త్రిరాజ్య ముత్పూ నాతు|అద్భుక్య|ఉదగరే అగ్నావన ప్రహారేత్|ఆజ్యమధిశ్రిత్య|**ఉత్తరతః కుర్యాత్|పరిస్తరణా దుత్తరతః అంగారాన్ నిరూహ్య|తేష్వ దిశ్రిత్య|**జ్వల దేకైక దర్భేణ ద్వీరవ జ్వాలయేత్ ఘృతం|అంగుష్ఠ పర్వ మాత్రం, ద్వే దర్బారే ప్రచ్చిద్య|ప్రక్షాళ్య|ప్రత్యస్య|ఆజ్యే ప్రాశ్య|త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా|ఆజ్య పాత్రం **ఉత్తరతః బర్హిషు నిధాయ|**అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య|**ఆజ్య స్థాలీం స్వస్య పురస్తాన్నిధాయ|**ఇత్యాజ్య సంస్కారః|

పరిషేచన పర్యుక్షణ|అదితేఽను మన్యస్వ|అనుమతేఽను మన్యస్వ|సరస్వతేఽను మన్యస్వ|దేవ సవితః ప్రసువ|యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు|

అగ్న్యలంకారః (అక్షతైః)|

అగ్నయే నమః|జాతవేదసే నమః|సహోజసే నమః|అజిరాప్రభవే నమః|వైశ్వానరాయ నమః|నర్యాపసే నమః|పంక్తిరాధసే నమః|విసర్వణే నమః|(తండులైః) శ్రీ యజ్ఞ పురుషాయ నమః|(అక్షతైః) సర్వేభ్య శ్రీ వైష్ణవేభ్యో నమః|

ఇద్ము|(షోడశ దారు-16 సమిధలు)

ఆజ్యేనాభ్యజ్య|అస్మిన్ వ్రాతక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు అనుప్రవచనీయ కర్మణి|బ్రహ్మాన్|ఇద్ము మాధాస్య|‘ఆదత్స్వేతి’ బ్రహ్మ “ప్రతి వచనం”|**ఏకాం సమిధమాదాయ**(ఒక సమిధను అనుయాజి సమిధగా భద్ర పరచి, మిగిలిన 15 సమిధలు) ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్|అగ్నౌ ప్రహరతి|

అర్చనా (తండులైః) సముద్భవ మగ్ని మభ్యర్చయామి|(అక్షతైః)బ్రహ్మాణ మభ్యర్చయామి|ఆత్మాన మభ్యర్చ యామి|

ప్రపదం|త్యణం, జలం, గంధం, పుష్ప, అక్షత, సమిత్, కుశాన్, భూమిం చ సంగృహ్య|(ముష్టినా అగ్నిం ప్రదక్షిణీ కృత్య)

“ఓం ఊరావారో ప్యదక్షిణే|ఓం తపశ్చ, తేజశ్చ|శ్రద్ధా చ, ప్రీశ్చ|సత్యం చ, క్రోధం చ|త్యాగశ్చ, దృతిశ్చ|దర్మశ్చ, సత్వం చ|వాక్చ, మనశ్చ|ఆత్మా చ, బ్రహ్మ చ|తాని ప్రపద్యే|తాని మామవంతు|ఓం భూర్భు వస్సు వరో|మహాన్త మాత్మానం ప్రపద్యే| తస్మై విరూపాక్షేసి దంతాం జహి|తస్యతే శయ్యాపర్ణే|గృహాంతరిక్షే విమతం హిరణ్మయం|యద్దేవానాం హృదయాని|అయస్మయే కుంభే అంత స్సన్నిహితాని తాని|బలభృ చ్చ బలసా చ్చ|రక్షతో ప్రమినీ|అనిమిషిత స్సత్యం|యత్తే ద్వాదశపుత్రాః|తేత్వా సంవ త్సరే సంవత్సరే|కామ ముపరేణ|యజ్ఞేన యాజయిత్వా|పున ర్బ్రహ్మచర్య ముపయంతి|త్వం దేవేషు బ్రాహ్మణో స్యాహం|మను ష్యేషు బ్రాహ్మ ణో వై|బ్రాహ్మణ ముపధావతి|ఉపత్వా ధావామి|జపం తమామా ప్రతిజామి|జుహ్వాం తమామా ప్రతి హాషి|కుర్వం తమామా ప్రతి కార్షిః|త్వాం ప్రపద్యే|త్యయా ప్రసూతాం|ఇదం కర్మ కరిష్యామి|తన్మ సమ్మ ధ్యతాం|తన్మ ఉపపద్యతాం|సముద్రో మా విశ్వవేదాః, బ్రహ్మాను జానాతు|శ్వాత్రోమా ప్రచేతా, మైత్రా వరుణోను జానాతు|తస్మై విరూపా క్షాయ, దంతాం జహి|సముద్రా య విశ్వ వేదసే|తుధాయ విశ్వ వేదసే|శ్వాత్రాయ ప్రచేతసే|సహస్రాక్షాయ బ్రహ్మణః పుత్రాయ నమః|**సమిధాదికం చ ఈశాన్యం దిశి నిధాయ** (చేతిలోని సమిధాదులు

ఈశాన్య దిశలో ఉంచి) అప వుప స్పృశ్య|అత్రీ, దేవి గాయత్రీ, కుత్స్న, అనుష్టుప్ సూర్యః|**తాం సమిధమాదాయ** (ఈశాన్య దిశలో ఉంచిన సమిధ) ప్రోక్ష్య| అగ్నౌ ప్రహరతి|

అంగాహుతిః | (ఇతర దర్వా) ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|**ఇతి వ్యస్తాహృతీ ర్వుత్వా|**

ప్రధాన మన్వారణ్ణాయాం (ప్రధానదర్వా)|సమస్తాహృతీ ర్వుత్వా|ఓం భూ స్వాహా|అగ్నయిద న్నమమ|ఓం భువ స్వాహా| వాయవ యిద న్నమమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిద న్నమమ|**ఇత్యాచార్యః|**

అనంతరం పంచభి ర్మంత్రైః బ్రహ్మచారిణం హవయేత్||పవిత్రం ధృత్వా (ప్రధాన దర్వా)

అగ్నే వ్రతపతే|వ్రాతికాదిత్యోపనిష ద్వ్రత మచారిషం|తత్తే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|అగ్నయ యిదం న మమ|

వాయో వ్రతపతే|వ్రాతికాదిత్యోపనిష ద్వ్రత మచారిషం|తత్తే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్య తాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|వాయవ ఇదం న మమ|

చంద్ర వ్రతపతే|వ్రాతికాదిత్యోపనిష ద్వ్రత మచారిషం |తత్తే ప్రావోచం|త దశకం| తేనా రాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|చంద్రమస యిదం న మమ|

ఆదిత్య వ్రతపతే|వ్రాతికాదిత్యోపనిష ద్వ్రత మచారిషం | తత్తే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|ఆదిత్యా యేద న్నమమ|

వ్రతానాం వ్రత పతే| వ్రాతికాదిత్యోపనిష ద్వ్రత మచారిషం |తత్తే ప్రావోచం|త దశకం|తేనరాత్సం|ఇద మహ మన్యతాత్ సత్య ముపాగాం స్వాహా|వ్రతానాం వ్రతపత యిదం న మమ|

పునః ఆచార్యః|ఋచం సామ యజామహే, యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా| ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ|సదసస్పతి మద్భుతం, ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సద సస్పత ఇద న్నమమ|

ఉపరిష్టా త్తంత్రం ప్రాజాపత్యాన్త పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|**(మనసా)** “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజా తాని, పరితా బభూవ, య త్యామాస్తే, జుహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|**అనుయాజి సమిత్ ప్రహరణం** (ఇంతకు ముందు ఇధ్మాధానము నందు భద్ర పరచిన సమిధను హోమాగ్ని లో వేయవలెను)

పాహి త్రయోదశకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ| పాహినో అగ్నయేనసే స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పాహినో విశ్వ వేదసే స్వాహా|విశ్వ వేదస యిదం న
మమ|యజ్ఞం పాహి విభా వసో స్వాహా|విభావస యిదం న మమ|సర్వం పాహి శతక్రతో స్వాహా|శతక్రతవ యిదం న
మమ|పాహినో అగ్న యేకయా, పాహ్యూ త ద్వితీయయా, పాహి గీర్భి స్త్రిస్సుభి రూర్ణాంపతే, పాహి చతుస్సుభి ర్వసో
స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|పున రూర్ణా నివర్తస్య, పున రగ్ని యిషా యుషా, పునర్నః పాహ్యంసం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|సహర్యా నివర్తస్యా, ఆగ్నే పిన్నస్వ ధారయా, విశ్వ ప్సియా విశ్వతస్పరి స్వాహా|అగ్న యిదం న
మమ|ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా
యేద న్నమమ|

దశ వ్యాహృతిః|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|(త్రిః)|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|(త్రిః)|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా
|(త్రిః)|సూర్యా యేద న్నమమ|ఓం భూర్భువ స్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వ
దేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ యత్కామాస్తే, జుహుమస్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యోరయా ణాం
స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|

దశర్చః|(ఇతర దర్వా)

ఆజ్ఞాతం యద నాజ్ఞాతం, యజ్ఞస్య క్రియతే మిదు, అగ్నే తదస్య కల్పయ, త్వం హి వేత్త యథా యథం స్వాహా|అగ్న
యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతాని, పరితా బభూవ, యత్కామాస్తే, జుహుమ
స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యా మ పతయో రయాణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|సదసస్పతి మద్భుతం,
ప్రియ మింద్రస్య కామ్యం, సనిమ్మేధా మయాసిషం స్వాహా|సదసస్పత ఇద న్నమమ|ఋచం సామ యజామహే,
యాభ్యాం కర్మాణి కుర్వతే, వితే సదసి రాజితో, యజ్ఞం దేవేషు వక్షత స్వాహా|ఋక్సామాభ్యా మిద న్నమమ| పునర్మా
మీ త్వింద్రియం, పున రాయుః పున ర్భగః, పున ద్రవిణ మైతు మాం, పున ర్బ్రాహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|భగాయ ద్రవి
ణా యేదం న్నమమ|పున ర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్, పునః శ్పక్షుః పునః శ్రోత్ర మాగాత్, పునః ప్రాణః పున రాధీత
మాగాత్, వైశ్వానరో దగ్ధ స్తనూపా మంత స్తిష్ఠతు మే మనోఽమృతస్య కేతు స్వాహా|మనస యిదం న మమ|అస్మ దబా
ధమం విమ ధ్యమం శ్చధాయ, అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ, అనాక సోదితయే స్యామ స్వాహా|వరుణా యేద న్నమమ|
యత ఇంద్ర భయా మహే, తతో నో అభయం కృధి, మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఊతయే, విద్విషో విమ్మధో జహి స్వాహా|
మఘవత ఇంద్రా యేద న్నమమ|ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే, త్రేధా నిధధే పదం, సమూఢ మస్య పాంసులే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవ
యిదం న మమ|ఓం భూర్భువ స్సువః, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం, భర్గో దేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోద యాత్
స్వాహా|సవిత్ర యిదం న మమ|

యత్ప్రాసీదాంత పంచకం|(ఇతర దర్వా)

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|యత్ప్ర సీద మప్రదత్త మయే హ్యేన యమస్య
నిధనా చరాణి, ఇదం తద గ్నో అన్వర్ణో భవామి, జీవ న్నేవ ప్రతిదత్తే దదామి స్వాహా|యత్ప్ర సీదాభ్యా మిదం న మమ|

ప్రాజాపత్యాంత పంచకం|ప్రాయశ్చిత్తం|ఇతర దర్శ్యా

అస్మిన్ వ్రాతీక ఆదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతేషు అనుప్రవచనీయ కర్మణి, మధ్యే సంభావిత, మంత్ర, తంత్ర, స్వర, విధి, విపర్యాస,
విస్మృతి, న్యూనా తిరిక్త ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ప్రాజాపత్యాంత పంచకం కరిష్యే|

ఓం భూ స్వాహా|అగ్న యిదం న మమ|ఓం భువ స్వాహా|వాయవ యిదం న మమ|ఓం సువ స్వాహా|సూర్యా యేద
న్నమమ|ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా|ప్రజాపతయ యిదం న మమ|(మనసా) “ప్రజాపతే నత్వదేతా, నన్యో విశ్వాజాతా
ని, పరితా బభూవ, య త్కామాస్తే, జహుమ స్తన్నోఽస్తు, వయం గుస్యామ పత యో రయీణాం స్వాహా”|ప్రజాపతయ
యిదం న మమ|సువ స్వాహా|సూర్యా యేద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం|
భర్గో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో|శ్రీ భగవదా
జ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం అనుష్ఠిత హోమ సాధుణ్యార్థం, కేశవాది ద్వాదశహోమం కరిష్యే|

కేశవాది ద్వాదశహోమం||ఇతర దర్శ్యా ఓం కేశవాయ స్వాహా, కేశవాయేద న్నమమ|నారాయ ణాయ స్వాహా,
నారాయణా యేద న్నమమ|మాధవాయ స్వాహా, మాధవా యేద న్నమమ|గోవిందాయ స్వాహా, గోవిందా యేద
న్నమమ|విష్ణవే స్వాహా, విష్ణవ యిదం న మమ|మధు సూద నాయ స్వాహా, మధుసూదనా యేద న్నమమ|
త్రివిక్రమాయ స్వాహా, త్రివిక్రమా యేద న్నమమ|వామనాయ స్వాహా, వామనా యేద న్నమమ|శ్రీధరాయ స్వాహా,
శ్రీధరా యేద న్నమమ|హృషీ కేశాయ స్వాహా, హృషీకేశా యేద న్నమమ|పద్మనాభాయ స్వాహా, పద్మనాభా యేద
న్నమమ|దామోదరాయ స్వాహా, దామోదరా యేద న్నమమ|

యజ్ఞవాస్తు | ఆదాయ స్థరణ క్రమాత్ (అగ్ని వేదికకు చుట్టూ ఇంతకుముందు పరిస్థరణ కు వేసిన దర్బలు తీసి, అగ్ర
ములు అన్నియు ఒకే వైపు ఉండేటట్లు పట్టుకుని, అగ్రములు, మధ్య భాగము, మొదళ్ళు, క్రింది మంత్రముతో ఆజ్య
పాత్రములోని నేతి తో తడుప వలెను)

అగ్ర, మధ్య, మూలాని|“అక్షం రిహాణా వియంతు వయః” ఇతి ఆజ్య పాత్రే సకృత్ మంత్రేణ (ఒక సారి మంత్ర ముతో) ద్విః
తూష్టిం (రెండుసార్లు మంత్రము లేకుండా)నినయేత్|అద్భి రభ్యుక్త్య|ఏకం దర్బం అంకే నిదాయ||ఒకేఒక దర్బను ఒడి
లో ఉంచుకుని) “యః పశూనా మధిపతే, రుద్ర స్థంతు చరోవృషా|పశూ నస్మాకం మా హింసీః|ఏతదస్తు హుతం తవ
స్వాహా”|ఇదం పశూనా మధిపతయే, రుద్రాయ తంతి చరాయేద న్నమమ”|(ఈ మంత్రము తో చేతిలో మిగిలిన దర్బలు
న్నిటిని అగ్రముల నుండి మొదళ్ళ వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) అప వుపస్సుశ్య|అంకే దర్బ మాదా

య||ఒడిలో ఉంచిన ఒక దర్పను) శ్రీ విష్ణవే స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిదం న మమ| (అని అరము నుండి మొదలు వరకు అగ్ని జ్వాలలో ఆహుతి చేయ వలెను) **ఆజ్య పాత్రం గృహీత్వా|**

శబలి|సముద్రోసి విశ్వవేదాః |బ్రహ్మదేవానాం ప్రథమజా ఋతస్య|అన్నమసి శుక్రమసి|తేజో స్యమృత మసి|తాంత్యా విద్యా| శబలి దీద్యానాం తస్యాస్తే పృథివీ పాదో న్దరిక్షం పాదః|ద్వ్యః పాదః|సముద్రః పాదః|ఏషాసి శబలి తాంత్యా| సాన యిష మూర్ధం|దుక్ష మదో ధ్ధరాన్|శబలి ప్రజానాం శచిష్ఠా వ్రత మనుగేషం స్వాహా|వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః శబలి పరమాత్మన యిదం న మమ| **ఆజ్య పాత్రం ఉత్తరతో నిధాయ|**

అను పరిషేచన పర్యుక్షణం|అదితేఽన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేఽన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేఽన్వ మగ్ స్థాః|దేవ సవితః ప్రాసా వీః|యజ్ఞం ప్రాసావీః|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నుః పాపీః|వాచ స్పతిః వాచన్న స్వాతీః|

బ్రహ్మణో ద్వాసనం|బ్రహ్మణే నమః|దక్షిణ తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి|బ్రహ్మణే నమః|యథాస్థాన ముద్వా సయామి|

వామదేవ్యం|కా ౪౧ యాఅ|న యత్ర శ్చ, అఇతాతీ, భువాత్| ఉతా తీ, ౧౧౧? సాదో, వృధ, స్యా| ఖా తా |బె ౧౨ హా, హాఇ| కతా : యా, అకదాఇ| ప్త ౪౧ యా, హా, ఓ|

హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ|వా, ౨౨౨ అర్దో, ఓహాఇ || ౨ ||

కా ౪౧ స్త్యాఅ|న యత్ర త్యోఓ, మాదా, నాలం|మాంతా |హి ౧౧౧? ష్టోఓ, మాత్సా దంధా|సా తా |బె ౧౨ హోఓ, హాఇ| ద్య తా : ధా, అచిదా|రు ౪౧ జో, హో, ఓ|

హింతా? మ్మా ౧౨౪ అ|వా, అ ౨౧ సో, ఓహాఇ || ౨ ||

ఆ ౪౧ భిఇ|మా యత్ర ణాల, స్నాఅఖీ, నాలం|ఆ తా |వి ౨౨౨ తాల, జరాఇత్రీ| ఇణాం తా |బె, ౧౨ హోఓ, హాఇ| శ తా : తా, అంభవ|సి ౪౧ యోహా, ఓ|

హింతా? మ్మాఅ ౧౨౪ |తా, ౨౧ అయో, ఓహాఇ || ౨ ||

శాన్తి జపం|

ఓం కయా నశ్చిత్ర ఆభువ|దూతీ సదా వృధ స్సఖ|కయా శచిష్ఠయా వృత|కస్త్యా సత్యో మదానాం|మంహిష్ఠోమత్సదం దసః|దృడాచి దారుజే వసు|అబీషణ స్సఖీనా మవితా జరత్యణాం|శతంభవా సూతయే|భంద్రం కర్ణేభి శృణుయామ దే వాః|భద్రం పశ్యే మాక్షిభిర్య జిత్రాః|స్థిరై రంగై స్సుష్ఠువాంస స్తనూభిః|వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|స్వస్తిన ఇంద్రో వృద్ధ శ్రవాః|స్వస్తిసః పూషా విశ్వ వేదాః|స్వస్తిసః తార్ష్యోఽరిష్ఠ నేమి|స్వస్తిసో బృహస్పతి ర్దదాతు| త్రయ స్త్రింశ దక్షిరా జుహోతి| ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|ప్రాజాపత్యం వై వామ దేవ్యం|ప్రజాపతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|పశవో వై వామదేవ్యం|పశు ష్యేవ ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|శాంతి ర్వై వామ దేవ్యం|శాంతాయో ప్రతిష్ఠాయో త్రిష్ఠంతి|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అగ్నిముత్సృజేత్|

దర్ప ముష్టిం గృహీత్వా, అన్వారభ్య, క్రమశో నిష్కామః|

వ్రతాని సమాప్తాని

ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రత కర్మాంగ పుణ్యాహ వాచనం|

ఆచార్యః దర్శిష్వాసీనః|దర్షాన్ ధారయమాణః|పవిత్ర పాణిః|

ప్రాణానాయమ్య|

ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం|భగ్గో దేవస్య

ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో||ద్విః||

పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం-----శుభ తిదౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్య రూపం|-----

గోత్రస్య----- శర్మణః మాణవకస్య|ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రత కర్మాంగం పుణ్యాహ వాచనం

కరిష్యేతి సంకల్ప్య|

శ్లో||శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం|ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే||

శ్లో||యస్య ద్విరద వక్తాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం|విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే||

పుణ్యాహేచతురో బ్రాహ్మణాన్ భోజయిష్యే|పుణ్యాహే బ్రాహ్మణ భోజన వ్రతనిధి, యత్కించిత్ హిరణ్యం, యస్మై కస్మై

శ్రీవైష్ణవాయ సంప్రదదేద న్నమమ|

వరుణ ఆవాహనం|

“ఉదుత్తమం వరుణపాశం|అస్మదబాధమం విమధ్యమం శ్నధాయ|అధాదిత్య వ్రతే వయంతవ|అనాకసోదితయే

స్యామ”|ఇతి మంత్రేణ అస్మిన్ కుంభే వరుణ మావాహయామి|ఇతి కుంభే కూర్పం నిక్షిప్య|వరుణాయ నమః|ధ్యాయా

మి|ఆవాహయామి|ఆసనం సమర్పయామి|పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి|హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి|ఆచ

మనీయం సమర్పయామి|స్నానం|ఆపోహిష్టామ యోభువః|తాన ఊర్జ్ణే దధాతన|మహీరణాయ చక్షసే|యోవ శ్శివ

తమో రసః|తస్య భాజయతే హనః|ఉశి తీరివ మాతరః|తస్మాదరంగ మామవో|యస్యక్షయాయ జిన్వధా|ఆపోజనయ

ధాచనః|ఇతి మంత్రేణ స్నానం సమర్ప యామి|స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి|వస్త్రార్థం అక్షతాన్ సమ

ర్పయామి|ఉపవీతార్థం అక్షతాన్ సమర్ప యామి|గంధం సమర్పయామి|పుష్పాణి సమర్పయామి|ధూప మామ్రూప

యామి|దీపం దర్పయామి|శ్రీమతే వరుణ దేవాయ నమః|గుడోపహార నైవేద్యం సమర్పయామి|ఓం భూర్భువస్సువః|

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్య ధీమహి|ధియోయో నః ప్రచోదయాత్|సత్యంత్వరేన పరిపిం చామి|అమృత మస్తు|

అమృ తోపస్తరణమసి|ఓం ప్రాణాయ స్వాహా|ఓం అపానాయ స్వాహా|ఓం వ్యానాయ స్వాహా|ఓం సమానాయ స్వాహా|

ఓం ఉదానాయ స్వాహా|ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా|శ్రీ గోవిందా య నమః|మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్ప యామి|అమృతా

పిధానమసి|ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి|హస్త ప్రక్షాళనం సమర్ప యామి|గండాషం సమర్పయామి|పాద ప్రక్షాళనం

సమర్పయామి|ఆచమనీయం సమర్పయామి|తాంబూలం సువర్ణ మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి|సర్వోప చారాన్

సమర్పయామి (అక్షతైః)|

“ఓం భవద్భిరనుజ్ఞాతః పుణ్యాహం వాచయిష్యే”|“ఓం వాచ్యతాం” ఇతి వ్రతవచనం|

ఉదకుమ్మం వామ హస్తే నిధాయ|దక్షిణ హస్తేన పిదాయ|

ఓం కర్మణః పుణ్యాహం భవంతో బృవంతు|ఓం కర్మణః పుణ్యాహం భవంతో బృవంతు|ఓం కర్మణః పుణ్యాహం భవంతో బృవంతు|

పుణ్యాహం కర్మణో స్తు|పుణ్యాహం కర్మణో స్తు|పుణ్యాహం కర్మణో స్తు|

ఓం కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|ఓం కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|ఓం కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి స్తు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి స్తు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి స్వస్తి స్తు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి ఋద్ధిం భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి ఋద్ధిం భవంతో బృవంతు|

ఓం ఉపనయన గోదాన వ్రాతికాదిత్య ఉపనిషద్ వ్రతాంగ పుణ్యాహ కర్మణి ఋద్ధిం భవంతో బృవంతు|

కర్మ ఋద్యతాం|కర్మ ఋద్యతాం|కర్మ ఋద్యతాం|

ఉదకుంభం స్థండిలే నిధాయ|

ఋద్ధిః|సమృద్ధిః|పుణ్యాహ సమృద్ధిరస్తు|శుభం కర్మాస్తు|ప్రజాపతిః ప్రియతాం|ప్రియతాం భగవాన్ ప్రజాపతిః|శాంతి రస్తు|పుష్టి రస్తు|తుష్టి రస్తు|ఋద్ధి రస్తు|ఆవిష్ణు మస్తు|ఆరోగ్య మస్తు|ఆయుష్య మస్తు|ధన ధాన్య సమృద్ధి రస్తు|గో బ్రాహ్మణేభ్యః శుభం భవంతు|ఈశాన్య బహిర్దేశే అరిష్ట నిరసన మస్తు|దక్షిణే యత్ పాపం తత్ పరిహార మస్తు|ఉత్తరే సర్వ శోభన మస్తు|సర్వా స్సంపద స్సంతు|ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః|

అత్ర అస్తు శభ్దేషు పాత్రాంతరే కించిత్ కించిత్ జలం నినీయ|తత్ జలం కుంభ జలేన నినయేత్|

చతుర్భుజైః బ్రాహ్మణైః స్వహ కుంభ మన్వారభ్య జపేత్.|

ఓం ఆపో హిష్ఠామ యో భువః|తాన ఊర్ధ్వే దధాతన|మహీరణాయ చక్షసే|యోవశ్శివతమోరసః|తస్య భాజయ తేహసః|ఉశితీరివ మాతరః|తస్మాదరంగ మామవో|యస్యక్షయాయ జిన్వదా|ఆపోజనయధాచనః|

ఓం తరత్సమందీ, ధావతి|ధారా సుతస్యాంధసః|తరత్సమందీ, ధావతి|ఉస్రాహ వేదవసూనాం|మర్త్యస్య, దేవ్యవాససః|తరత్స మందీ, ధావతి|ధ్వస్త్ర యోః, పురషంత్యేరా|సహస్రాణిచ, దగ్మహే|తరత్సమందీ, ధావతి|ఆయయో స్త్రీంశ దంతు నా|సహస్రా ణిచ, దగ్మహే|తరత్సమందీ, ధావతి|యః పావమాని, ఋద్వైతి|ఋషిభి, సంభృతం రసం|సర్వం సపూత మశ్నాతి|స్వదితం మాతరశ్వినా|పవమానీ, ర్యేధ్యేతి|ఋషిభి, సంభృతం రసం|తస్మై సరస్వతీ దుహే|క్షీరం సర్పిర్మ

ధూదకం|పవమాని స్వస్తిని| సుదుః ఖాహి ఘృతశ్చుతః|ఋషిభి స్సంభృతం రసో|బ్రాహ్మణే ష్వమృతం హితం|పవ
 మాని ర్దధంతునా|ఇమం లోకం మదుం అముం|కామాన్ సమృద్ధ యంతునో|దేవి ర్దేవి స్సమాభృతాః|యేన దేవాః పవి
 త్రేణ|ఆత్మానం పునతే సదా|తేన సహస్ర ధారేణ| పవమాన్యః పునంతునః|పవమానీ స్వస్తిని|స్తాభిర్గచ్ఛతి నాందినం|
 పుణ్యాంశ్చ భక్షాన్భక్షయతి|అమృతత్వం చ గచ్ఛతి|ఏతో న్వింద్ర స్తవామ|శుద్ధం, శుద్ధేన సామ్నా|శుద్ధై రుద్ధైర్వా
 వృద్ధ్యాంసం|శుద్ధై రాశీ ర్వాన్మమత్తు|ఇంద్ర శుద్ధేన ఆగహి|శుద్ధ శుద్ధాభి తూతుభిః|శుద్ధోరయిం దధారయ|శుద్ధోమ
 మద్ధి సోమ్య|ఇంద్ర శుద్ధోహినోరయం|శుద్ధో రత్నాని దాశుషి|శుద్ధో వృత్రాణి జఘ్నుసే|శుద్ధో వాజం శిషాసతీ|సోమం
 రాజానం వరుణం|అగ్ని మన్వారభా మహీ|ఆదిత్యం విష్ణుం సూర్యం|బ్రహ్మణం చ బృహస్పతిం|యత ఇంద్ర భయా
 మహీ|తతో నోభయంకృధి|మఘవన్ చగ్ధి తవ తన్న ఉతయే|విద్విషో విమృధో జహి|బ్రహ్మ జిజిజ్ఞానం ప్రథమం పుర
 స్తాత్|విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః|సబుద్ధ్యా ఉపమా అస్య విష్టా|సతశ్చ యోని ర్మసతస్య వీవః|పవిత్రంతే, వితతం
 బ్రహ్మణ స్సతే|ప్రభుర్గాత్రాణి, పర్యేషి, విశ్వతః|అతస్త తనూ ర్నతదామోశ్చుతే|శ్రితాస యిద్వహంత స్సంతదా శత||౨||

ఓం,త ౨ రత్నమా, అ | దీ ధ్య ధాత, వాఆతాఇ | ధా ధ్య రా, అసూతాః | స్వా ౨ ౧ ఆ, అ |

ధా, ౧౨ అసాలల, ఔహూ, వాల | త ధ్య రత్నమందిధా, అవతీఇ || ౨ ||

ఏ, ౧౨౧ ఏతోఓ, న్వింద్రంబ్జావాల, మాఅల | శు ౧౧౨ ధ్రంశుద్ధే | నాసా, ఆమ్నా | శు ౧౧౨ ధై
 రుద్ధైర్వా , వృద్ధ్యా , అజ్ సాం | శు ధ్రై ధైరా, శీఇ | ర్వా, తా? అన్ మ ౧౪ మాఅల, ఔహూవాల |

తూ ౧౨ ఉ || ౨ ||

ఏ ౨౧ తో, ఓ, న్వింద్రజ్ స్తవాంమల | శు ౧౨౧ ధ్రం, శుద్ధే | నా ౨ | సా తా? మ్నా ౧౨౧
 అ | శు ౨ ధ్ధాఇరూ, ఉద్ధాఇ : | వా, ధ్య వా, అర్ధ్యాజ్ సాలం | శు ధ్రై ధైరా, ఆశీ | ర్వా తా? న్మా
 మత్తు | ఇ ధ్య ధా, అభాలల | ఓ త్రై ఇ | ధా ౨ అ || ౨ ||

సో ౧౨౧ మజ్, రోజానం, వారుణాం | అ తో గ్ని మన్వారభో, మహీ, ఏ | హూ, తా? వా, అహాఇ |

ఆ, ధ్య దిత్యం, ంవిష్ణుంంసూ, రియం | హూ, తా? , వాలహాఇ | బ్ర ౨ హ్యేణాం, దాల | హూ, తా? :
 వాలహాఇ | బ్హా ధ్య హ, ౧౩ అఆఉవాల | సా ౧౨ తిఇం || ౨ ||

య ౨ : తాఆ, అఇంద్రాల, భాయామహాఇ | త ౧౨౨ తో, నో, ఆ, భాయంకా, అర్ధి | మ ౧౨౨ ఘవన్, చగ్ధి,
 తవతం, నఉతా, అయాఇ | వి ధ్రై ధ్యాఇషో, ఓవి | మా తా? ధ్ధో, జహి | ఇ ధ్య ధా, అభాలల |

ఓ త్రై ఇ | ధా ౨ అ || ౨ ||

1. బ్ర తా హ్య, బ్ర తాః అహ్య | జ ౧౨౧ ఙ్గా, ఆనం, ప్రథమం, పూరా, స్తాత్ | వి తా
 సాఇ | వా, తా? ఇసి | మ ౧౨౧ త, స్సురుచోఓ, వేవి, నా, ఆవా : | స తా బూసా తా? :

అబు | ధ్య, ౧౨? ఉపమోఆ, స్యాహాఇ, షా : | స తా త : | సా, తా ఇతా : | చ ౨ :
2. హు ౨౩ వే ౩౩ హ, ఇ || ద్య : || హీ ౨౩ షా, ౩౩ అయా | బ్ర ౧౧౧౧౧౧ హ్య,
 బజ్జా | నా, ఆం గా | ప్రాధా | మం ౨౨ పూ రాస్తాత్ | వి గా సీమతా : | సూ, గా రూ
 చ : | వే ౨౩ నా, ఆవా : | సా గా బుధ్య : | ఉ గా పామా | అస్యా, విష్టా : | సా గా తక్పయా | నీ, గా
 ఈమాసా | త ౨౩ శ్చా, వీవా : | హు ౨౩ వే, ౩౩ హ, ఇ || ద్య : || హీ, ౨౩ షా : | తా
 అహా ఆ ప్న అల | ఔహోవాఅ | ఏ ౨? ఏ | ఋ ౧౨? త, మమృతం || ద్య : || ఏ ౨? ఏ |
 ఋ ౨౩ త, మమృ, తాలం || ౨ ||

అర్కపుష్పాద్యం | ప త్రి : విత్రంతే, ఎవితాతం, బ్రహ్మణస్పతే, ఎ | హు తా వే, ఎ || ద్య : || హూ ౨౩
 వా, హాఅహ ౨ ఇ | ప్ర త్రి : భుగ్గోత్రాణి, పర్యే, ఏషి, విశ్వతా : | హు తా వే, ఎ || ద్య : || హూ ౨౩
 వా, హా అహ ౨ ఇ | అ ౧౧౧౧౧౧ తప్తతనూర్నతాదా, అమోక్సుతే, ఏ | హు తా వే, ఎ
 || ద్య : || హూ ౨౩ వా, హాఅహ ౨ ఇ | శ్రీ త్రి శ్రీ తా, సాఇద్యహంత, స్సంతాదా, ౨౩౩
 ఆకతా | హు తా వే, ఎ || ద్య : || హూ ౨౩ వా, హా అహ ౨ ఆఅ | ఔ ౨౩ హో, వాఅ | అత్రి?
 ర్కే దేవాన్సాఅం, పరమేవ్యే, ౨౩౩ ఓమాఅఅన్ || ౨ ||

అర్కపుష్పోత్తరం | ప త్రి : విత్రంతే, ఎవితాతం, బ్రహ్మణస్పతే, ఎ | హు తా వాఇ | ఔ ౧౨?
 హూవా ౧౨౩ అ | ప్ర త్రి : భుగ్గోత్రాణి, పర్యే, ఏషి, విశ్వతా : | హువా తా ఇ | ఔ ౧౨?
 హూవా ౧౨౩ అ | అ ౧౧౧౧౧౧ తప్తతనూర్నతాదా, ౨౩౩ అమోక్సుతే, ఏ |
 హు తా వాఇ | ఔ ౨? హూవా ౧౨౩ అ | శ్రీ త్రి శ్రీ తా, సాఇద్యహంత, స్సంతాదా, ౨౩౩
 ఆకతా | హు తా వాఇ | ఔ తా హూ, ఓవా ౨౩౩ | ఔ ౨౩ హో వాఅ | అ ఋ? ర్కస్యదే,

ఏవా : , పరమేవ్యే, ఓ ౨౩౩ మాఅఅన్ || ౨ ||

ప్రణవేన కుంభ ముత్థాప్య | పుణ్యాహ జలేన మాణవకం ప్రోక్ష్య |
ఆచార్యః ఔషోసనాగ్నౌ ఆత్మ సమారోపణం కుర్యాత్ |

ప్రాణానాయమ్య |

ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః | ఓం తపః | ఓం గుంసత్యం | ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం | భర్గో దేవస్య ధీమ
 హి | ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ | ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో | శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రేం
 కర్య రూపం ఆత్మ సమారోపణం కరిష్యే |

మంత్రం |

“యాతేఽగ్నే, యజ్ఞియా తనూః|తయే హ్యరో హ్యత్మాత్మానం|అచ్ఛా వసూని కృణ్వన్|అస్మై నర్యా పురూణి|యజ్ఞో భూత్వా|యజ్ఞ మాసీద|స్త్యాం యోనిం|జాతవేదో భువ|ఆజాయమాన సక్షయ ఏహి”||ఇతి త్రిరావృత్తిః||

(అర చేతి కి నేయి రాసుకుని, కుడి అరచేయి కి అగ్ని సెగను పై మంత్రము తో మూడు పర్యాయములు నోటి ద్వారా కుక్షి యందు అగ్నిని నిక్షేపించుకో వలెను)

శ్లో||కాయేన వాచా|మనసేంద్రియైర్వా|బుధ్యాత్మనావా|ప్రకృతే స్వభావాత్|కరోమి యద్యత్|సకలం పరస్మై శ్రీమన్నా రాయణా యేతి సమర్ప యామి||

మాణవకస్య అంత్య సమిధాధాన ప్రకారః |

శిష్యేణ అంత్య సమిధాధానం కార్యమితి కేచన వదంతి|త న్మతా చారానుసారేణ అంత్య సమిధాధాన ప్రకారః|

బ్రహ్మచారీ ప్రాణానాయమ్య||ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం|భగ్నో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరో||ద్విః||

శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద|అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్య|శ్రీమహా విష్ణో రాజ్ఞయా|ప్రవర్తమానస్య|ఆద్య బ్రహ్మణః| ద్వితీయ పరార్థే|శ్వేతవరాహ కల్పే|వైవస్వత మన్వంతరే|కలియుగే|ప్రథమ పాదే|జంబూ ద్వీపే|భరత వర్షే|భరత ఖండే| [అమెరికా దేశే|క్రౌంచ ద్వీపే|రమణక వర్షే|ఐంద్ర ఖండే|ప్రశాంత సాగరే|పుష్కర క్షేత్రే|రాకీ మెకిన్లీ పర్వతయో ర్మద్య ప్రదేశే|మిసిసిపీ, మిస్సోరీ, ఇత్యాది అనేక షోడశ జీవ నదీనాం సమీప స్థిత సమస్త దేవతా, గో, బ్రాహ్మణ, హరి, గురు, చరణారవింద సన్నిధౌ]

శకాబ్దే|మేరో ర్షక్షిణ పార్శ్వే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణామ్ మధ్యే-----నామ సంవత్సరే-- ---- ఆయనే----ఋతౌ-----మాసే-----పక్షేద్య-----శుభ తిథౌ|వాసరః-----వాసర యుక్తాయాం----- నక్షత్ర యుక్తాయాం|శుభ యోగ|శుభ కరణ|ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం|అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం|చిత్త యూపోప స్పర్శన|కర్ణ క్రోశాక్షి లేపనేషు|సూర్యాభ్యుదిత, సూర్యాభి నిర్ముక్తేంద్రియాది భిః|యో దోష స్సమజని|తద్దోష పరిహారార్థం|ఆజ్య తంత్రేణ|పరిచరణ తంత్రేణ|సమి త్తంత్రేణ వా|అంత్యాం సమిధాధానం కరిష్యేతి సంకల్ప్య|

పునః ప్రాణానాయమ్య||ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓం గుంసత్యం|ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం|భగ్నో దేవస్య ధీమహి|ధియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సు వరో| పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం-----శుభ తిథౌ|శ్రీ భగవదాజ్ఞ యా భగవత్ప్రేంకర్య రూపం|చిత్త యూపోప స్పర్శన|కర్ణ క్రోశాక్షి లేపనేషు|సూర్యాభ్యుదిత, సూర్యాభి నిర్ముక్తేంద్రియాది భిః|యో దోష స్సమజని|తద్దోష పరిహారార్థం|ఆజ్య తంత్రేణ|పరిచరణ తంత్రేణ|సమి త్తంత్రేణ వా|అంత్యాం సమిధాధానం కరిష్యేతి సంకల్ప్య|

లాకికాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య|స్థండిల రేఖా ప్రోక్షణ|

చతురశ్రమం స్థండిల ముపలిప్య|దక్షిణతః ప్రాచీం రేఖాం ఉల్లిఖ్య|తదారంభాత్ ఉదీచీం|తదవసానాత్ ప్రాచీః|తిస్త్రో|మధ్యే|
ప్రాచీః|ఇత్యుల్లిఖ్య|తదద్భుక్య|తృణం వైఋత్యాం నిరస్య|(అప వుపస్సుశ్య)

అగ్ని పరి సమ్మూహనం|అగ్నిముపసమాధాయ|కూర్చం గృహీత్వా|

1. ఓం ఇమం స్తోమ మర్హతే జాత వేదసే|రథ మివ సమ్మహే మామనీషయా|భద్రాహినః ప్రమితిరస్య శంస త్యగ్న, సఖ్యే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
2. ఓం భరామహేధ్వం|కృణువామ హవీంషితే|చితయంతః పర్వణా పర్వణా వయం|జీవాతవే ప్రతరాం సాధయాధియో|
అగ్నే, సఖ్యే, మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)
3. ఓం శకే మత్వా సమిధం సాధయాధియో|త్వే దేవా హవిరదం త్వా హుతః|త్వమాదిత్య మావహతా న్యూశ్వన్|అగ్నే,
మారిషామా వయంతవ (అప వుపస్సుశ్య)

ఇతి త్రిభిర్మంత్రై శ్చ అగ్నిం పరిసమ్మూహ్య|

పరిషేదన పర్వక్షణ|

అదితేఽనుమన్యస్య|అనుమతేఽనుమన్యస్య|సరస్వతేఽనుమన్యస్య|దేవసవితః ప్రసువ|యజ్ఞం ప్రసువ|యజ్ఞ పతిం
భగాయ|దివ్యో గంధర్వః కేతపూః కేతన్నః పునాతు|వాచస్పతి ర్వాచన్న స్వదతు||

సమిధాధానం|

పున రామై త్వింద్రియం|పున రాయుః పునర్భగః|పున ర్ద్రవిణ మైతుమాం|పున రాబ్రహ్మణ మైతుమాం స్వాహా|ఇంద్రి
యాదిభ్యా మిదం న మమ(అగ్నయే వైశ్వానరా యేద న్నమమ)|

పునర్మనః పున రాత్మాన మాగాత్|పున శ్చక్షుః పున శ్శోత్ర మాగాత్|వైశ్వానరో అదబ్ధస్థానూపా|అంత స్తిష్ఠతు మే మనో
అమృత స్య కేతు స్వాహా|మన ఆదిభ్య ఇదం న మమ(అగ్నయే వైశ్వానరా యేద న్నమమ)|

ఇతి ద్వాభ్యాం మంత్రాభ్యాం సమిధాధానం కృత్వా|

అనుపరిషేదన పర్వక్షణం|అదితేన్వ మగ్ స్థాః|అనుమతేన్వ మగ్ స్థాః|సరస్వతేన్వ మగ్ స్థాః|దేవసవితః ప్రాసావీః|
యజ్ఞం ప్రాసావీః|యజ్ఞ పతిం భగాయ|దివ్యో గంధర్వః|కేతపూః కేతన్నః పాపీః|వాచస్పతిః వాచన్న స్వాతీః|శ్రీ విష్ణవే
స్వాహా|శ్రీ విష్ణవే పరమాత్మన యిద న్నమమ|

ప్రాణానాయమ్య|ఓం భూః|ఓం భువః|ఓం సువః|ఓం మహాః|ఓం జనః|ఓం తపః|ఓగుం సత్యం|ఓం తత్సవితుర్వరే
ణ్యం|భర్గో దేవస్య ధీమహి|దియోయోనః ప్రచోదయాత్|ఓమాపో జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం|

శ్రీ భగవదాజ్ఞయా భగవ త్రైంకర్య రూపం|అగ్న్యూపస్థానం కరిష్యే|తత ఉత్థాయ|కృతాంజలి పుటః|

శ్లో||స్వస్తి మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రయం బలం|ఆయుష్యం దేహ మారోగ్యం దేహి మే హవ్యవాహ నమో
నమః||

శ్లో||మంత్ర హీనం క్రియా హీనం భక్తి హీనం హుతాశన|యద్ధుతంతు మయా దేవ పరిపూర్ణం త దస్తు తే||

శ్లో||ప్రాయశ్చి త్తాన్యశేషాణి తపః కర్మాత్మకాని వై|యాని తేషా మశేషాణాం|శ్రీ క్రీష్ణానుస్మరణం పరమ్||

నమస్కారం|అభివాదయే|ఆంగీరస|బార్హస్పత్య|భారద్వాజ|త్రయార్షేయ|ప్రవరాన్విత|భారద్వాజ గోత్రః|ద్రాహ్యయణ

సూత్రః|శ్రీ సామ శాఖా ధ్యాయా|----- శర్మాహం అస్మీ భో||శ్రీకృష్ణాయ నమః||ఇతి ద్వాదశవారం జపిత్యా| |

అగ్ని ప్రదక్షిణం త్రిః కృత్వా|

శ్లో||కాయేన వాచా మనసేంద్రి యైర్వా|బుద్ధ్యాత్మనావా ప్రకృతే స్వభావాత్|కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై|

శ్రీమన్నారాయణాయేతి సమర్పయామి|**ఇతి సాక్షతోదకం విస్మజేత్**|(అక్షతలతో నీరు వదలవలెను)|

